

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 45 (202)

TORONTO, Ontario, 1953 m. lapkričio (November) mėn. 12 d.

Kaina 10c

The Lights of
Homeland

Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
• Kultūros Druojsija
941 Dundas St. W., Toronto

Kanados lietuviai

Kanados lietuviai greičiausiai jau turėjo atšvesti savo įsikūrimo šiam kraštui 50 metų sukaktį. Tai turėjo būti prieš keletą metų. Iš pradžių jų čia buvo ne daug ir didesnis vaidmens jie neavdino. Paskė ne per seniai mirusio seniausio torontiečio buvo niūru vienam be savo krašto žmonių ir ilgų. Bet ir Kanada ir jos miestai tada dar ne taip atrodė. Juk ir Montrealeio šv. Kazimiero lietuvių bažnyčia dar buvo purvinam molėtam miesto pakrašty statoma. Kelias dešimtis metų Toronte gyvenę lietuviai dar prisimena ganyklas ten, kur šiandien atrodo amžinas miesto vidurys. Viskas pasikeitė. Nevien lietuvių gyvenimas.

Lietuvių skaičius pastaraisiais dešimtmečiais labai padidėjo, jų gyvenimas išsiplėtė ir pagyveno. O kiek daug čia vargta, kiek daug prakaito išlieta, kiek daug pergyventa rūpinantis kasdienę duoną, savo šeimos išlaikymu, pagaliau visuomeniniais lietuviškais reikalais, savitarpine pagalba bei šalpa.

Daug pergyventa ir daug dirbta. Bet ar daug mes apie tai žinome? Ar žinome, kada čia lietuvius pradėjo vargti, kada džiaugtis, kaip jis prie toėjo, kaip būrėsi į krūvą paguodos, paramos ar poilsio iškodamas, kaip stjo savo tautybės, lietuviškumo tarnybą, kaip ir kokius ryšius palaikė su tėvų žeme, kaip stjo pavergtojo krašto ginti ir kenciančių brolių remti? Deja, žinome tai tik iš pavienių pasakojimų ir sutiktų žmonių atsiminimų ir vienos kitos nuotrupėlės, pasirodžiusios spaudoje. O ar nereiktų visa tai surinkti į krūvą, suvesti į sistemą ir palikti kaip amžiną dokumentą ateitai. Kanados liet. bendruomenė jau stambus veiksnys viso pasaulio lietuvių gyvenime. Ir šitas jo svoris turėtų būti dokumentuotas. Tai mūsų visų garbės reikalas. Po poros ar trečio metų žinių apie Kanados lietuvių neatidėdamai prirėiks ir Lietuvių Enciklopedijai. Ati-

dėti bus negalima. Negalima bus taip pat apsieiti su nedokumentuotu kokiuo laikraščiniu straipsniu, paremtu spėjimais ir samprotavimais. Reikės tikrų davinų. O kur jų bus galima gauti? Tuo tarpu, deja, dar nežinome. KLB Krašto Valdyba prieš keletą mėnesių iškėlė gražią mintį, kad reikia paruošti rimtą leidinį "Kanados Lietuviai", kuriame būtų apžvelgta visa Kanados lietuvių istorija. Deja, pakol kas tas sumanymas ir tebėra tik sumanymas. Kr. Tarybos suvažiavimo metu buvo pranešta, kad nepasisekė rasti lauktojo mecenato, tad teksią gal kitų kelių iekskoti.

Atsiras toks mecenatas ar neatsiras, Kanados lietuvių gyvenimo kelias vistikie turi būti išaiškintas, medžiaga surinkta ir pagaliau tokia istorija parašyta. Reikia manyti, kad Krašto Valdybos mintis buvo taikli. Ne vienas tūkstantis lietuvių čia Kanadoje gyvena, kentėjo, ilgėjosi, liūdojo ir džiaugėsi dešimtis metų. Nejaugi jų tarpe neatsiras to, kuris tikrai nusirdžiai panorėtų pamatyti visą tą praeitį savo gyvenimo kelią pamatyti knygoje paliktą būsimoms kartoms, kad jos suprastų, kaip tėvų gyvenata. Neabejotune, tokių atsiras. Reikia tik darba pradėti. Pradėti reikia tuojaus, nes kelias bus ilgas, ypač kai neturime kas galėtų tam paskirti visą savo laiką. Kai bus jau medžiagos, atsiras ir knyga, atsiras ir leidėjas.

Pirmasis žingsnis būtų — sudominti tuo reikalu kuo platesnius sluoksnius, įtikinti, kad visi, kas tik turi kokios istorinės medžiagos, jos nesunaikintų ir apglobs nelaikytų, bet pasiūstų deponuoti arba nors paskolintų Kr. Valdybai, prie kurios neatidėliojant turėtų būti sukurta Kanados lietuvių Archyvas ir muziejelis. Vieną sykį prie to vistikie turėsime prieiti. Juo greičiau, tuo geriau, nes mažiau kas bežutų.

VOKIEČIŲ MOKSLININKAI SOVIETŲ SAJUNGOJE

Tik ką grįžė iš Rusijos belaisviai vokiečiai pasakoja, kad netoli Kijevo esančiame Darnica darbo lageryje esą laikoma 200 vokiečių mokslininkų, kurie nesutikę sudaryti naujas sutartis atominiams tyrimams baigti.

Šitie mokslininkai 1947 m. buvę rusų surinkti pagal specialias sutartis ir nuvežti į Suchumi prie Juodųjų jūrų. Kai 1949 m. jų dauguma nebesutikę sutartis pratęsti, jie buvę atvežti į Darnicą, kad būtų grąžinti į Vokietiją, bet ir iki šiol ten tebėsa laikomi.

Kol jie buvę Suchumi, vokiečiai mokslininkai gaudavę didelės algas ir buvę laikomi įstajgoje. Kiekvienas buvęs gavęs atskirą butą, automobilį su šoferiu (kuris beabejo buvo iš NKVD) ir privatų ruožą pajūrio maudymuisi. Darnicoje jie laikomi kaip kaliniai ir visi, išskyrus 30 pačių žymiųjų, verčiami dirbti.

Tarpe vokiečių mokslininkų, kurie sudarė pakartotinas sutartis sovietams dirbti, yra Gustav Hertz, tas pats, kuris 1925 m. kartu su James Franck gavo Nobelio fizikos premiją. Baigiantis

pastarajam karui Hertz gyveno Berlyne. Užėmė Berlyną, rusai tuojaus jį "pakvietė" savo tyrimų testui persikelti į Sovietų Sąjungą. Kiek Vokietijoje žinoma, jis dabar esąs taip pat prie Juodųjų jūrų Soči vasarvietėje kartu su savo žmona ir 30 metų sūnumi.

Kinų nacionalistus iš Burmos išveža

JAV ir Thailandui tarpininkaujant tarp Burmos ir Nac. Kinijos jau sutarta, kad iš Burmos visi kinai nacionalistai, kurie tik sutinka repatrijuotis, bus tuojaus oro keliu išvežti į Formozą. Tuo tarpu sutikusių išvažiuoti yra jau apie 2000. Liekančių būsią apie 10.000. Čiang Kaišekas sutiko jų toliau nebegloboti ir nuo lapkričio 15 d. jie bus laikomi paprastais banditais.

Karalienė aplankys Australiją

Karalienė Elzbieta II su vyru vasario mėn. atvyks į Australiją kar išbus iki balandžio 1 d., o po to aplankys N. Zelandiją. Ryšy su tuo Australijoje dabar vyksta dideli ginčai protokolo klausimais. Reikia išspręsti

"TŽ" skaitytojais gaus priedą

Sekancijų, 1954 m., "Tėviškės Žiburių" prenumeratoriams išleidžiamas priedas — Aloyzo Barono romanas "Užgesęs sniegas", apie 300 psl. Knyga jau spausdinama ir pasirodys šių metų pabaigoje.

Tai bus pirmas lietuvių literatūros romanas iš tremtinių gyvenimo Vokietijoje karo metu ir pokario laikotarpio UNRRA stovyklose. Romanas yra gyvos intrygos: vaizduoja sulaužytą jaunystę, ilgę savojo krašto ir laisvės, na žinoma, ir romantinius nuotykius — svyravimą tarp meilės bendro likimo mergaitė kaimyne ir viliojančiai vokiečiai, su kuria likimas romano pagrindinį veikėją suvedė nepaprastomis aplinkybėmis.

Norėdami skaitytojais supažindinti su romanu, šiame numeryje pradėdami spausdinti jo ištrauką — pradiją.

"TŽ" skaitytojais šį romaną gaus prie prenumeratoro pridėję \$1.

NAUJI TRĖMIMAI IŠ PABALTIJOS

"Holsteiner Courier" įsidėjo pranešimą iš Suomijos, kad šiuo metu Pabaltijo valstybėse eina nauja trėmimų banga. Pastarosiomis savaitėmis sulmtų valstiečių vis nauji transportai prekiniais vagonais siunčiami į Kaspijos pajūrį ir ten "kurdinami". Suimtieji ligi išvežant laikomi uždaryti mokyklose, kareivinėse ir karo metu paskubomis pastatytuose barakuose. Ši deportacijų banga buvo pradėta rugpjūčio mėn. ir išsyk palietė visus latvių tautybės žvejus, gyvenančius tarp Liepojos ir Ventpilio ir plaukusius žvejoti į Baltijos jūrą. Paskui buvo sugauti ir visi šios branžos specialistai.

TRYS DIDIEJI SUSITIKS

Kai Churchillis pradėjo siūlyti suorganizuoti keturių didžiųjų konferenciją, o Vašingtone dėl to buvo reikiama didelių rezervų ir sakoma, kad betkoks susitikimas su Maskvos viešpačiu neturi prasmės, kol iš ten nepardoma geros valios, bendrai vakariečių linijai surasti ir pastangom suderinti buvo sutarta suorganizuoti trijų didžiųjų susitikimų Bermudų saloje liepos mėnesį. Besiruošiant betgi, matyt, buvo numatyta, kad pagrindiniu reikalu vieningos nuomonės sunku laukti, tad konferencija buvo atšaukta prieš pat numatytą datą, kai net techniškieji įrenginiai buvo baigti — pvz. buvo ruoštas žinių perdavimo tinklas ir t. t.

Kai pagaliau išryškėjo, kad susitikimas su Malenkovu tikrai neįvyks, kai atsisakė tos minties net pats Churchillis, prisiminta atidėtoji konferencija ir sutarta ją dabar įvykdyti.

Konferencija oficialiai dar nepaskelbta, bet ji įvyksianti gruodžio pradžioje, o jos pagrindinis uždavinys — aptarti bei suderinti visiems bendrą laikyseną bolševizmo atživiui. Churchillis, galbūt, ten pasiūlys vėl pasikalbėti dėl susitikimo su Malenkovu, bet dar svarbesnis

bus reikalas paspausti Prancūziją, kad ji pagaliau liautųsi priešinsius V. Vokietijos apginklavimui bei jos įsijungimui į Europos gynyimo organizaciją. D. Britanija šiuo reikalu JAV jau remia ir net Churchillis ragina vesti tokią politiką ir Prancūziją.

— Toronto. — Šiomet Toronto mokyklas pradėjo lankyti 8.863 vaikai daugiau negu pernai. Pradžios mokyklas pradėjo lankyti 137.606 vaikai, o vidurinių — 31.544.

Vokiečiai siekia savarankumo

V. Vokietijos pramonininkai bei prekybininkai, kurie stovi už ryšių su Vakarais ir dėl to rėmė rinkimus laimėjusią koaliciją, neseniai Bonnos vyriausybei įteikė platų memorandumą ūkiniais klausimais.

Biznieriai pasisako už didesnę prekybinę laisvę su Vakarais ir taip pat už užmezgimą prekybinių ryšių su kraštais anapus geležinės uždangos. Jie pasisako taip pat už pašalinimą okupacinės valdžios įvestų varžtų viduje. Okupacinės valdžios paskelbtas įstatymas, draudžias kartelius (pramonės imonių susijungimą) turįs būti panaikintas, pakeistas savu vokišku įstatymu, kuris kartelių nedraudytų, bet tik neprileistų prie jų piktnaudžiavimo. Taip pat okupacinės valdžios įstatymais valstybei perduotų imonių skaičius turįs būti sumažintas — jų dalis turį būti supaprastintos. Vyriausybė toliau siūloma pertvarkyti mokesčių sistemą, kad pagyvėtų kapitalo rinka, atgaivinti išaldyto fondus, pasiprūpinti transporto tobulinimui, jūrų bei oro laivyno sukūrimui ir panaikinti vidaus prekybos kliūtis.

Visas memorandumo tikslas paakinti vyriausybę eiti visiškai

Guzenko nieko naujo nežinąs

Pereitą savaitę JAV ir Kanados spaudoje buvo gyvai svarstoma žinia, kad Igor Guzenko, kadaise sovietų atstovybės Otavoje šifro valdininkas, kuris 1946 m. išdavė visą sovietinių šnipų tinklą, dar galis ką nauja pasakyti ir kad jis nori apkalsti JAV senato pakomisijos priešamerikonišką veiklą turti.

Iš Otavos valdžios sferų tuojaus buvo pareikšta rezervų, kad jo apklausinėjimas iškeltų jį aiškint ir vargu ar pasisektų toliau maskuoti jo asmenybę nuo sovietinių šnipų. Tuo tarpu jis gyvena svetima pavarde, kelis sykus pakeitęs vietą, ir yra policijos apsaugoje — tikima, kad jo niekas neatpažino. Vašingtone dėl Otavos rezervų buvo pareikšta nepasitenkinimo. Tačiau, atrodo, viskas nurims.

Oficialiems pareigūnams užklausus, Guzenko pareiškė, kad kokių nors naujų davinų, kurių nebūtų jo parodymuose anos garsiosios bylos metu, jis nežinąs. Jis žurnalistui tik atsakė, kad jis mielai kalbėtųsi su JAV senato komisijos atstovu, jei tie rastų naudinga su juo pasikalbėti. Pasikalbėjimą paskelbęs žurnalistas taip pat po to pastebėjo, kad jis nė nerąšęs, jog Guzenko ką nauja galis atidengti.

Sovietai įstoja į TDO

Tarptautinei Darbo Organizacijai sovietai iki šiol nepriklausė. Dabar gi jie pranešė prisidėsi, bet siūlė jos santvarką pakeisti taip, kad joje daugiau įtakos gautų darbininkijos atstovai. Tuo būdu sovietai, turbūt, mano galėsią gauti daugiau balsų, nes pagal jų propagandą, juk visi sovietų darbininkai yra organizuoti.

Pastebėtina, kad prie šios organizacijos veikė priverčiamajam darbui tirti komisija, skaudžiai apkaltinusi Sovietus. Tas klausimas turi būti svarstomas dar šį mėnesį įvykstančioje TDO konferencijoje. Reikia manyti, kad sovietų įstojimas į tą instituciją turi ryšio su priverčiamos darbo iškelimu. Jie, matyt, nori reikalą supaprastinti savo amžinomis obstrukcijomis bei visokiomis kliūtims.

Smūgiai respublikonams

JAV respublikonams labai nemaloniai sukrėtė lapkričio 3 d. pralaimėjimai rinkimuose, kai demokratams laimėjo Niujorko mero, o New Jersey gubernatoriaus vietą. Čia jau 10 metų buvo renkami respublikonai, o dabar ir į kongresą pasisutęs demokratas. Prez. Eisenhower pasiguodė tikis, kad jo vykdomą politiką galutinioje saskaitoje tauta paremsianti. Demokratai džiaugiasi.

ūkinio savarankumo keliu, na, žinoma, neužmirštant ir pačių biznierių intereų. Tik kažin ar dabartinė vyriausybė bos šiu pastarųjų pageidavimų? Jie toli gražu nėsiderina į vyriausybės socialinės politikos liniją.

Pakeis regencijos įstatymą

Pagal iki šiol veikiančį 1937 m. įstatymą, karalienė Elzbieta mirus arba dėl kurių priežasčių negalint eiti pareigų, regento pareigų perimtų jos seseriai Margaretai. Lapkričio 4 d. karalienė paprašė parlamentą regento teises nuo sesers perkelti jos vyriui Pilypui. Kartu karalienė prašo karalienę motinai paskirti vietą Valstybės Taryboje, kur ji veiktų vietoj karalienės, kai ši su savo vyru bus kelionėje Australijoje ir N. Zelandijoje. Pagaliau kartu siūlomas dar vienas dalykas, būtent, kad pats sosto įpėdinis galėtų būti regentu sukačės 18 m., jei motina dėl kurių nors priežasčių valdovės pareigų eiti negalėtų.

Nėra jokios abejonės, kad įstatymas bus šitaip pakeistas. Paliuosavimas nuo regento pareigų princesės Margaretos, turbūt, yra susijęs su jos kokiais nors planais.

Dėl to Kanados vyriausybė pranešė Vašingtonan, kad nėra prasmės apkalsti Guzenką, nes jis nieko nauja neturįs pasakyti, o jo iškelimas į viešumą nebūtų parankus Kanados policijai.

Ar jos vedė?

Mūsų laikai pagimdo labai savotiškų ir painingų padėčių pasaulį. Štai dabar Anglijoje yra apie 100 moterų, kilusių iš už geležinės uždangos, iš satelinčių kraštų, kurios yra podariusios jungtinių aktus tik tam, kad pasiėdusios svetimo krašto pilietėmis, galėtų išvykti iš savo krašto. Daugelis jų "vyrus" turėjo net samdytis, jiems už pajarnavimą atlyginti.

Tačiau įstatymai žino tik vienos rūšies jungtinių aktus, kurie vieną kartą padaryti galioja visur ir visada. Daugelis tokių moterų yra kreipusios į teismą, prašydamos išskirti. Kitos iš pradžių nemanė tuo reikalu visiška rūpintis, bet teismai išaiškino, kad jungtuves galioja, nebent būtų pritaikyta įstatyminė klauzulė, kad teisiskai nevertingos yra jungtuves, padarytos per prievartą arba iš baimės. Šitas klausimas dar tebėra aiškinamas.

Savaitės įvykiai

Tarptautinė įtampa pereitą savaitę ne tik neatslūgo, bet dar labiau paastėjo. Tai ypač paryškėjo, kai Maskva siūlymą 4 konferenciją Vokietijos ir Austrijos klausimui spręsti susaukti lapkričio 9 d. Lugano vėl atmetė. Ilgoje 18 puslapių notoje Maskva vėl reikalauja pirma susaukti 5 konferenciją (su Kinija) visoms pasaulio problemoms spręsti, o tik po to 4 konferenciją Vokietijos reikalui. Austrijos klausimą paliekant išspręsti diplomatinio keliu. Tokį atsisakymą atvykti į Luganą vakariečiai laiko aiškiu atsisakymu nesutarimus spręsti derybų keliu. Vašingtonas, net pats prezidentas Eisenhoweris, buvo pareiškęs, kad daugiau su Maskva susirašinėti nėra prasmės, nesą prasmės net atsakyti. D. Britanija Maskvos atsakymą įvertino taip pat kaip aiškų atsisakymą taikiai spręsti problemas, tačiau yra linkusi duris palikti atviras ir nori ir notą atsakyti duodant suprasti, kad daugiau nebesiūlys nieko, bet palieciau iniciatyvą pačiai Maskvai.

Atrodė, kad ir Vašingtonas jau palinko prisidėti prie Britų nuomonės. Vadinasi, konferencijos laukti jau negalima ir Vokietijos bei Austrijos klausimo sprendimas pakibo ore. Pakibo ore ir Churchillio keltoji 4 didžiųjų konferencija, prieš kurią stovi Vašingtonas, reikalaujantis prieš kalbas su Malenkovu baigti Europos gynyimo organizacijos klausimą. Churchillis bandė paveikti Dulles Londono konferencijoje, tačiau pats turėjo nusileisti, nes ir jo patarėjai, net pats Edenas, pasisakė prieš, o pagaliau ir Maskva entuziazmo nepardė. Taip pradžioje naujos konferencijos sesijos Churchillis pareiškė, kad tuo tarpu nuo 4 konferencijos reikią atsisakyti. Dabar tik darbiečiai tokios konferencijos tereikalauja.

Maskva revoliucijos metines atšventė šiemet jau taip nedemonstruodama karinės galybės, kiek keldama gyventojų gyvenimo lygio pakėlimo šūkius. Ta proga Maskvos krautuvės buvo papildytos didesniais maisto transportais. Šventės išvakarėse Didžiajam Teatre kalbėjo Vorosilovas, o parade Bulganas. Abu akcentavo sovietų taikingumą ir kaltino vakariečius norint sukelti karą. Vorosilovas kaltino dėl Vokietijos apginklavimo ir ypač dėl amerikiečių bazų Sovietų Sąjungos aplinkoje.

Partizanų kovos rytų Vokietijoje, apie kurias taip daug buvo rašoma prieš savaitę, pagaliau pasiekė. Pasirodo tai buvo vos 5 kėkai, kurie skynėsi ginklų kelią iki pat Berlyno. Iš jų 2 žuvo, o 3 pasiekė Vakarų Berlyną, pakeliui nukovė 8 milicinikus bei karius. Tuo pat metu Bavarijoje irgi su ginklu prasimušė 3 lenkai, perėję visą Čekoslovakiją. Ir vieni ir kiti sako visur sutikę iš gyventojų paramos.

Triesto reikalu numatytoji 5 konferencija dar nesusaukta, nors Jugoslavija ir reikalauja paskubinti. O tuo tarpu padėti labai paastirino Trieste įvykę italų studentų-mokslievių riau-

šės, kurias galutinai numalšino tik Britų ir JAV kariai. Per 3 riaušių dienas 6 užmušti, 30 sužeisti, o į ligonines nuvežtų buvo net 70. Pereitą sekmadienį žuvusieji palaidoti labai iškilmingai, dalyvaujant 100.000 žmonių. Mieste ramu, bet dėl įvykių kaltinami britai ir jų vad. gen. Winterton. Laidojimo komitetas net nepriėmė jo prisūsto vainiko. Premjeras Pella savo kalbje Romoje taip pat apkaltino britus. Jau reikalaujama kad gen. Winterton būtų pakeistas. Amerikiečiams neprieikaštajama. Į Romą atvyko ambasadorius iš Londono. Matyt, bus tariamasi dėl protesto notos.

Palestinoje įtampa neatslūgsta. Pasieniuose nesusipratimai kartojasi. Izraelis prasideda vyriausybės krizė—sionistams pareikalavus vicepremjero vietos, Ben Gurion atsisakė.

Irane pagaliau prasidėjo Mosadegho byla. Teisme jis laikosi išdidžiai, vadina save teisėtu premjeru, ir ypač puola prokurorą, vadindamas jį nemokšas. Su juo kartu teisiamas ir buvęs šabo viršininkas gen. Taghi Rami.

Korejoje Panmunjome vykusių komisijos derybų pertrauktos, o tuo tarpu posedžiauja abiejų pusių po porą atstovų, kuriems pavesta susitarti dėl darbų tvarkos, atseit, ką svarstyti pirmiausia — konferencijos sudėties ar vietos bei laiko klausimą.

Belaisvių apklausinėjimas vėl užkliuvo. Neutraliosios komisijos trys nariai — švedai, šveicarai ir indai — pradėjo priešintis belaisvių terorizavimui, perilgam tarymų. Patys belaisviai atsisako eiti į tardymus pakartotinai, o komunistai to reikalauja. Komisijos pirmininkas gen. Thimayya nusprendė vykti į S. Koreją pasikalbėti su pačiais vadais, kad belaisvių kalbinimo metodai būtų pakeisti. Kad iš to būtų kokių vasių, sunku laukti, nes jau yra sudaręs įspūdis, kad komunistai belaisvių apklausimą tyčia vilkina. Jie, matyt, nori uždelsti laiką ir vėliau šaukti, kad jiems buvo neleista su visais pasikalbėti. Iš kalbinimo jie jau nieko nesitiki, nes iki šiol iš 2.204 kalbintų vos 64 tesutiko grįžti — 2.9%. Juk būtų nepatogu visus pakalbinti ir prieiti išvados, kad 98% grįžti atsisako. Komunistiniai metodai visiems ten taip įkyrėjo, kad ir gen. Thimayya jau daug kartų įsikisio ir belaisvius iš komisarų išvadavo.

Sovietų pajėgos Rytų Vokietijoje

Jau liepos ir rugpjūčio mėn. rusai Vokietijos rytų zonoje likvidavo savo 4 oro bazes. Jos ir lig šiol tebėra tuščios. Pastaruoju metu rusai dar 20%, sumažino savo sprausminių bombonešių skaičių Vokietijoje. Jų esą belikę 400, bet pasienio linijose bombonešių nebėsa. Kur jie pasiūsti, ir augtieji amerikiečių karininkai neturį žinių. Šitas sprausminių lėktuvų atitraukimas sudarąs mislę. Jų Vokietijoje niekad nebuvę taip mažai, kaip yra šiuo metu, nuo pat 1950 m., kai senieji propeleriniai lėktuvai buvo pakeisti moderniais sprausminiais.

Sumažinant aviacijos pajėgas, sausumos kariuomenė liko nesumažinta. Rytų Vokietijoje tebėra visos 6 sovietų armijos, apie 400.000 karių.

Rusams savo oro pajėgas sumažinus, vakariečiai juos pajėgumu pralenkia ir lėktuvų skaičiumi ir kokybe. Amerikiečiai jau šį pavasarį savo F-88 pakei-

tė F-86 Sabre spransminiais. Sausumos pajėgos abiejų pusių yra maždaug vienodos, o pastaraisiais mėnesiais ginklų pajėgumą amerikiečiai sustiprino pasiųsdami atomines artilerijos baterijas.

Sovietų šios vasaros manevruose, kurių normalia eiga sutrūkdė birželio 17 d. Berlyno darbininkų riaušės, iš 6 armijų tedalyvavo 4. Manevrai, vakariečių specialistų nuomone, buvo seno įprasto tipo, mažai dalyvaujant aviacijai ir nesimatę jokiu davinį, kad kariuomenės taktikojie būtų įvesta kokių nors pakeitimų ryšy su atominio ginklo atradimu. Dabar sovietų kariuomenė jau pasiūsta į žiemos stovyklas.

— Maskva. — Maskva žada vėl atnaujinti diplomatinis santykius su Izraeliu, kuriuos nutraukė prieš 9 mėn.

— Budapeštas. — Čia esą nesutarimo partijoje tarp senųjų stalinistų ir Malenkovo planų šalininkų.

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRASTIS
Redaguoja kolektyvas. Redaktorius dr. A. Sapoka.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Įmokėjė nemaziau \$10 laisvoms gėryboms prenumeratoriams
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Telef.: EM. 3-4265

KLB ŠALPOS FONDO

TORONTO APYLINKĖS KOMITETO ATSIŠAUKIMAS

Brangūs Toronto Lietuviai,
Artėja Kalėdų šventės. Gal
jau palengva svarstome ir ruo-
šiamės, kaip jas sutikti ir pra-
leisti. Todėl ir norisi su Jumis
pasidalinti viena kita mintimi.

Gyvename svetur. Vieni tė-
vynę apleidome anksčiau, kiti gi
jos oru paskutinį kartą skubom
kvėpėtojėm prieš devynėta me-
tų. Kas ten šiuo metu vyksta,
visi juk žinome. Išskyla tik pri-
siminimas Kūčių stalo ir kalėdi-
nės giesmės, girdetos, rodos, dar
tiek neseniai. Daugeliui šiemet
sukanka dešimt metų, kai pas-
kutines šv. Kalėdas atšventė sa-
vame krašte — tiesa, karė ir ne-
tikrumo ženklė, bet vis dėlto na-
mė ir tarp savųjų. Nedaugelis
iš mūsų šias šventes galės šven-
ti kaip anksčiau tėvynėje. Dau-
gelis gi esame palikę artimuosius
arba visai jų netekę. O šventės
tai dar jautriau primena.

Esame įpratę švenčių metu
siųsti sveikinimus. Gražu, ir tė-
vynėje tai praktikuojame, nors
tai ne vienintelis pasveikinimo
būdas. Kur kas skaudžiau, kad
mūsų tarpe jau smarkiai įsivy-
rauja komerciniai išskaidinimai
maisi paremti šio krašto papro-
čiai, koks yra dovanų pirkimas.
Tai nėra lietuviškas paprotys,
yra priešingas mūsų tautiniam
papročiui. Tai mus skurdina
dvasiniai ir materialiai, juo la-
biau, kad tai surišta su nema-
žomis išlaidomis. Praktiškai šis
dovanų teikimas praranda savo
tikrąją prasmę, nes kai jau duoda-
ma, paprastai ir laukiamas.

Todėl Šalpos Fondo Komitetas
Toronte nutarė kreiptis į visus
Toronto lietuvius ir prašyti, kad
besiartinančios Kalėdų šventės

būtų solidariai ir mums, neteku-
siems savo tėvynės, pritinkan-
čiai praleistos. Mes prašome visu-
nuoširdžiai ir rimtumu, kad bū-
tų atsisakyta nebūtinai atvirųjų
siuntimo ir ypač dovanų pirkimo,
o taip sutaupyti centai pa-
aukoti daug kilnesniam ir svar-
besniam tikslui — Europoje li-
kusius mūsų brolius sušelp-
ti. Ne pro šalį būtų ir perkamo
"linksmumo" išlaidas sumažinti.
Tuo žygiu parodysim savo tau-
tinį susipratimą bei susiklausy-
mą, atjautsim kenciančius Sibi-
ro ištremimus ir vargančius su-
vergtoje tėvynėje, kurie tikrai
ne tik negali vieni kiti pasvei-
kinti, bet ir krikščioniškai šv.
Kalėdų atšventi.

Aukos bus priimančios sekma-
dienais po pamaldų ir skelbia-
mos spaudoje. Aukos bus galima
skirti pagal pageidavimą: ligo-
niams, seneliams, nedarbin-
giams, besimokančiam jaunimui,
vaikų glėbui ir pan.

Šalpos Komitetas tikisi, kad
didelė Toronto lietuviškoji ko-
lonija šį sumanymą pilnai su-
pras ir veiksmingai parems. Ko-
miteto noras, kad kuo daugiau
tautiųjų vieningai ir giliai iš-
samonintų šio žygio prasmę ir
tikslą, ir jam pasisekus šv. Ka-
lėdų dieną būtų galima pasvei-
kinti likusiuosius tėvynėje per
"Amerikos Balsą" visos Toronto
lietuviškos kolonijos vardu.

Daug brangių aukų sudėjome
tikėdami šviesesnio ir teisin-
gesnio rytojaus gimtajai žemei.
Nebus per daug, jei ir šį rytą bei
sumanymą paaukosime ant ben-
dro mūsų tėvynės aukuro.

KLB Šalpos Fondo
Toronto Apyl. Komitetas.

TRAKŲ EŽERAI SOVIETINĖJE SPAUDOJE

Politinių ir Mokslių Žinių
Skleidimo Draugijos tikrasis na-
rys K. Bieliukas susirado savo
veiklai nekalbą dirvą. Jis rašo
ir visai įdomiai apie Trakų eže-
rus. Jame maža rusinimo pro-
pagandos.

"Mūsų kraštas pasižymi ežerų
gausumu. Jame yra apie 4000
ežerų, įvairiai išsimečiusių ir
įvairaus didumo: nuo mažiausio
ežero lygi didžiausio — Drūkščio
ežero, tyvuliuojančio LTSR šiau-
rės rytų kampe prie Baltarusi-
jos TSR sienos ir netoli Latvi-
jos TSR sienos. Ypač gausu Lie-
tuvijoje ežerų pietuose ir rytuose.
Pastebėjime, kad tai esama tik
dalis to ežerų ruožo, kuris eina
ne tik per Lietuvos TSR, bet ir
per Latviją, Rusijos Federaciją —
į šiaurę, ir per Lenkiją — į
vakarus. Tai vis Baltijos aukš-
tumų ežerai.

Visi Baltijos aukštumos eže-
rai sudaro lyg vieną grupę. Ši
pati didžioji ežerų grupė susi-
skirsto į mažesnes grupes, į eže-
rynus: Lietuvos ribose — į Lie-
tuvos šiaurės rytų ežeryną, į
Vilniaus ežeryną, esantį tarp
Neries žemupio ir Nemuno vid-
upio, ir į Sūdovos ežeryną, esan-
tį Sūdovos pietuose, kairiojoje
Nemuno pusėje. Šie ežerynai
susiskaido į dar mažesnius eže-
rynus. Pavyzdžiui, netoli ber-
pubikos sostinės Vilniaus esa-
ma dviejų labai gražių ir įdo-
mių ežerų grupių: tai Zaliejų
ežerai — į šiaurę nuo Vilniaus
ir Trakų ežerai — į vakarus nuo
Vilniaus.

Trakų ežerynas užima centrinę
vietą Vėsylytės upės (žem-
upyje vadinamos Saide) basei-
ne, kuriame yra 61 ežeras, o cent-
rinę vietą užima Galvės ežeras.
Šis ežeras Lietuvoje plačiai ži-
nomas, tik neteisingai vadinama-
mas — Trakų ežeras, kadangi
visai prie jo yra Trakų miestas.
Šis ežeras plačiai žinomas dėl-

to, kad jame yra keliolika salų,
o vienoje jų stūkso XV amžiuje
statytos pilies griuvėsiai, archi-
tektūrinis to meto paminklas.
Pusiausalyje prie ežero yra XIV
amžiaus pilies griuvėsiai. Per 4
km. į pietryčius yra Senieji Tra-
kai, kur buvusi Gedimino medinė
pilis.

Istoriniai paminklai patraukia
daugelio dėmesį Trakų link. Bet
Trakų miesto ir Trakų ežeryno
aplinkės įdomios ne vien tik
istoriškai, jos apskritai įdomios
turistiniu požiūriu, nes pasižymi
reljefo įvairumu ir nepaprastu
gamtos grožiu. Trakų ežeryno
ežerai reikšmingi ir ekonominiu
atžvilgiu. Juose, kaip ir kituose
Lietuvos ežeruose, veisiasi be-
veik visos žuvų rūšys. Ateityje,
vystant racionalinę žuvininkys-
tę, žuvų dar pagausės. Karo me-
tu plėšikiška žvejyba buvo vi-
sai nuniokojusi Trakų ežerus.

Galvės ežero plotas 371,2 ha,
didžiausias gylis — 46,75 m,
krantų ilgis — 11.800 km. Galvės
ežerui apėiti reikia padaryti 12
km kelionę. Krantai labai vin-
giuoti, kas teikia ežerui įvairu-
mo ir grožio, kaip ir salos. Jose
augmenija vaizdą dar puošia.
Ežero vanduo tyras ir gana
skaidrus.

Galvės ežere yra išsivystęs
vandens sportas, ypač buriavim-
as. Nemažas ežero plotas suda-
ro tam patogias sąlygas.

Galvės ežeras užima centrinę
vietą Trakų ežerone, kuriame
yra be to dar Skaisčio ežeras,
Akmenos, Lukos ir Totoriškių
ežerai. Galvės ežeras su visais
šiais savo kaimynais susisiekia
platesniais ar siauresniais są-
siaurais, išskyrus Akmenos eže-
rą. Akmenos ežeras su Galve jun-
gia tik mažas griovys. Labai
siaura jungtis ir su Totoriškių
ežeru. Kiek platesnė jungtis su
Skaisčiu. Visi paminėti Trakų
ežerai — mažesni už Galvę ir ne-

Pavojus auga ar silpnėja?

Keturių didžiųjų konferencija palaidota

Pereitą antradienį, pradedant
naują Britų parlamento sesiją,
po sosto kalbos, premjeras Chur-
chillis aiškiai pasisakė atsisakęs
savo užsibrėžto plano tarptau-
tinės įtampos atpalaidavimo pa-
siekti suorganizuojant susitikimą
su Malenkovu. Esmė, tam dar
reikėtų metas, nors vos prieš
nepilną mėnesį, partijos konfe-
rencijoje spalio 10 d. tokį susiti-
kimą jis skelbė vieninteliu tokiu
receptu.

Keletą mėnesių visu pasaulio
spauda šaukė, kad senukas Win-
stonas tikėjęs anuo savo planu
savo gyvenimo saulėlydį pasi-
siąskęs ilgos taikos išlaikymo
sąlygų ir po to jau galės, kaip
senelis Simeonas, tarti: "Dabar
gali, Viešpatie, savo tarną atleis-
ti". Kodėl Churchillis savo nuo-
monę pakeitė, jis nepasakė. Bet
tai suprantama. Jam teko nusileis-
ti Eisenhoweriui su Dulles,
kuris štokų pasimatymą laiko
per ankstyvu. Esmė, tai turėtų
prasmės tik tada, kai bus baig-
tas Europos Armijos kūrimas,
kai Maskva žinos prieš ką jai
reikės atsisoti. Sakoma buvo,
kad Churchillis per Britų sau-
gumą buvo gavęs žinių, kad
Maskva kaip tik dabar paspaus-
tina dėl jos sunkumų krašto vi-
duje. Šitie argumentai beabejo
buvo pateikti ir Eisenhoweriui su
Dulles, kurie tokių pačių žinių
beabejo, ir patys buvo gavę, ta-
čiau to nelaidei lemiama dalyku.
Matyt, nevertu labai Sovietų
vidaus sunkumų ir Churchillio
patarėjai britai, net pats Edenas,
kuris taip pat susitikimo vaisius
laikė labai problematiškais ir
privatiai Churchillį nuo to at-
kalbinę, nors viešam posėdy
ir palaikė. Pagaliau, reikėjo ta
mintį mesti ir dėl to, kad ir iš
Maskvos palankaus žodžio už šu-
kčio lietuviui ūkininkui patirti
sitikimą nebuvo sulaukta. Chur-
chilliui beliko pareikšti vilties,
kad kada nors vėliau... Tuo
tarpu keturių didžiųjų konfe-
rencijos mintį tenka laikyti ga-
lutinai palaidota, nors prieš pat

Churchillio kalbą, ją vėl parėmė
darbiečiai, kurie bijo Vokietijos
įsigalėjimo Europoje.

Ką gi daro Maskva?
Atsisakydamas savojo plano,
kuris tokio masto gal jau pasku-
tinis begalė būti senelio Chur-
chillio politinėje karjeroje, jis
betgi paguodė, savo piliečius ir
pasauly, kad artimo karo pavojus
jau tuo tarpu nėra, nes Sovietų
Sąjunga pasukusi į vidaus
problemas. Ji norinti pakelti sa-
vo gyventojų gyvenimo lygį, tad
bent kurį metą į užsienio avan-
tiūras negalinti mesti. Tai davė
progos pasaulio laikraščiams
skelbti Churchillio kalbą su
stambiomis antraštemis, kad ka-
ro pavojus sumažėjęs.

Eiliniai skaitytojai, kurie apie
pasaulinę politiką sprendžia iš
laikraščių antraščių ir politikų
skambių žodžių, tuo beabejo tiki
ir seniai to laukia. Tačiau poli-
tika yra politika, o Maskva yra
Maskva. Maskvos žodžiai, oficia-
lūs pareiškimai ir net paskelbti
įstatymai niekad netvarkė gy-
venimo. Jie buvo sau, o gyveni-
mas sau. Ir dabar jau daug gra-
žių žodžių pasakytų, o gyveni-
mas nekinta. Kalbama apie pi-
liečių gyvenimo lygio pakilimą,
apie kasdienio gyvenimo reik-
menų gamybos didinimą, o pra-
mė tobera užkrauta karo reik-
menų gamyba. Gyventojams
užprojekuota po 1 metrą aukel-
io per metus (žr. pereinamą T2
Nr.). Kalbama apie žemės ūkio
gamybos pakilimą, o žemės ūkio
mašinų fabrikai tebedirba tan-
kus ir patrankas. Kalbama apie
kolchozininkų gyvenimo pageri-
nimą, o kaip tik šį rudinį Lie-
tuvijoje pradėtas gnyimas val-
stiečių ir kolchozų centrus —
griauenos trobos, išnaikinamos
senosios sodybos ir visi suvaro-
ni ir milžiniškus kaimus. Tai di-
žiausias sukrėtimas, kokį tik
teko lietuviui ūkininkui patirti
visą vergijos laikotarpį. To
gyvenimo pagerinimo, apie kurį
taip daug kalbama jau keli me-
nesiai, dar nematyti jokių žen-
klų, lygiai, kaip nematyti pasikei-
timo užsienio politikoje. Ir Vi-
šinskio kalbos JTautose lygiai
tės pačios, Maskvos notų tonas
taip pat nepasikeitė. Nors buvo
daug vilčių, nors reikštą daug
optimizmo, tačiau vakariečiams
dar nepasisekė su Maskva susi-
tarti nei vienu klausimu. Ji, tie-
sa, rodo "žmoniškumo" ženklų.

Palengvino diplomatų judėjimą
krašte, paskum Britų ambasado-
rių net nebesiuntinėja sekio.
Nei iš šio, nei iš to, atrodo "už-
silikusį" vokiečių, austrų ir ja-
ponų belaisvų, kuriuos pradėjo
leisti namo, nors anksčiau buvo
skelbė, kad iki paskutinio visi
esą paleisti. Bet tai tik žaisliu-
kai, patarnaujant Maskvos taikin-
gumo propagandai, o politika ta
pati.

Maskvos taiklingumu niekas netiki

Pastaraisiais mėnesiais, Mask-
vai pradėjus meilias serenadas,
pasaulio spaudoje ir valstybės
vyvų pareiškimuose pasigirdo
tariamai džiaugsmingų balsų ir
poilsio pageidavimų. Europos
valstybės pasidarė nebesukalbam-
mos Europos gynyimo organizavi-
me. Jos neturincios išteklių
ginkluoties, teduodancios JAV, o
jos prisidėsiančios tik pagal iš-
gales, ypač, kad pavojaus as-
tumas esąs praėjęs. Kitos net
pareiškė nebeuoti JAV paramos,
kad tik nereiktų klausytis jų nu-
rodymų.

Bet štai JAV nutarė truputį
pamokyti. Jos išubugnijo pasauly,
kad Sovietų Sąjunga jau pasi-
gaminiusi ne tik atomines, bet ir
vandenilines (hidrogenines)
bombas, kad ji turinti pakanka-
mą skaičių didžiųjų bombone-
šių, kurie tokias bombas gali at-
nešti bet į kurį taikinį Ameriko-
je, pagaliau tos bombos gali būti
atvežtos netoli Amerikos krantų
tolimo plaukiojimo povanden-
inių laivų, kurie jas gali paleis-
ti į JAV miestus su raketomis
nuo specialiu platformų ir t.t.
žodžiu, buvo sakoma, JAV gy-
ventojai ir visas kraštas yra di-
deliame pavojuje, tad pirmasis
uždavinys esąs kuo greičiau su-
organizuoti miestų bei gyventojų
apsaugą. Tam reikia paskirti
10 milijonų dolerių. Na, o jei or-
ganizuoti apsaugą miestų bei
gyventojų, tai reikia organizuoti
ir savo krašto gynyimą iš oro. Va-
dinasi, aviacijos pramonę reikia
pakreipti į naikintuvų gamybą,
kai iki šiol centras buvo tolimo
skridimo bombonešių atomi-
nės bomboms išnešioti ir taiki-
nius.

Ar sovietai ištikrųjų jau turi
vandenilinę bombą ar tai buvo
skelbiama tik išpūduoti padidinti
ir tatiama naujai ginklavimo-
si krypties paremti, sunku pasa-
kyti. Oficialūs JAV ir D. Brita-

nijos pareigūnai iš pačių viršu-
nių vieną kartą sako, kad turį,
kitą kartą, kad dar už kokių 3-
4 metų turėsia. Tačiau žinia
apie ginklavimosi krypties pa-
keitimą Europoje prilygo pačiai
vandenilio bombai. Pats Britų
oro maršalas ėmėsi įrodinėti,
kad, susikonsoliduodamas ir sa-
vo krašto gynybą, JAV padary-
tų didelę klaidą, nes strategiškai
visada naudingiau priešą mušti
kuo toliau nuo savo žemės. Be-
to, girdi, tokiame atveju labai pa-
didėtų Sovietų agresyvumas bei
pavojai Europai ir D. Britanijai.
Tarytum Pentagonui tai ne žė-
zinoma! O be to, kaip tokią bai-
mę suderinti su britiškąja teze,
kad Maskvos agresyvumo pavojus
praėjęs ir puolimo nereikia
laukti?

Maršalo skrupulų neužteko. Į
Vašingtoną staiga atskubėjo Bri-
tų aviacijos pramonininkų dele-
gacija, girdi, pasitarti dėl D.
Britanijos, JAV ir Kanados avia-
cijos pramonės suderinimo. Aiš-
ku, kad tas suderinimas, jų nuo-
monė, turėjo būti paremtas se-
nuoju principu, kad JAV sienos
prieš Elbės. Atseit, susitarkim
dėl lėktuvų tipų gamybos. Mes,
Britai, gaminsime pirmiausia
naikintuvus, reikalingus savo
kraštui nuo priešų įsiveržimo
apginti, o jūs čia gaminkite toli-
mo skridimo mašinas. Tai reikš-
tų JAV ir Kanados supančiojimą
ir D. Britanijai ramybę nešan-
tį laidą. Ar tuo reikalu prie kokių
išsadarų prieita, dar nebuvo skel-
bta. Bet šį kartą mums tai ne
nūri. Tai priminta tik, kaip Bri-
tų "tikėjimo taika" pavyzdys.

Lygiai tą patį parodė naujas
Europos susijaudinimas, kai JA
V-bių gynybos sekretorius Wil-
son lyg iš netyčių prisitarė, kad
ginklams išstobulėjus JAV jau
galinčios svarstyti savo užju-
dėse laukomos kariuomenės
skaičiaus sumažinimo klausimą.
Ir vėl visi sjudo: Viešpatie, kas
bus, kai Amerika paliks mūsų
vienus. Nurauminti teko pirmiau-
sia Dulles, o paskum ir pačiam
Wilson. Nebijokit, girdi, tai bu-
vo tik teoretinis samprotavimas.
Apie sumažinimą kariuomenės

Europoje mes nei negalvojame.
Juk dar tik dabar pasiuntėme
atomines artilerijos baterijas ir
naujas eskadriles aviacijos, o vi-
sos 6 divizijos Europoje nepa-
liestos ir nė nemanom jų liesti.
Taigi kalbama apie sumažėju-
sį pavojų taikai, bet tik tol, kol
jankių armijos Europoje, kol
oro bazės naujos kuriamos ir
atominių bombų sandėliai iren-
giami — sakoma, Ispanijoje (ofi-
cialios šios tai visdėlo panei-
gė). Kestoka, žinoma, bet tokia
jau yra "politika. Amerika pri-
staigdinama kaip netaikinga,
Britai su savo bičiuliais nuodo-
da labai taikungus, kalba apie
sumažėjusį pavojų, mažina karo
biudžetą, bet visa tai tik jankių
užuovėjai. Tačiau ir šie jau pra-
deda brangintis. Jie ne tik pa-
grąšina, bet ir praktiškai kaiku-
paveikia.

Britai, jausdamiesi saugūs JA
V-bių užuovėjų, sugalvoja savo
atskirą politiką Azijoje. Girdi,
sudarykim fondą atsilikusių pie-
tų rytų Azijos kraštų ūkui pa-
remti. Žinoma, Britams vado-
vaujant. Bet čia JAV gana at-
siriabio. Esmė, kol tebege-
sia Maskvos agresija, kol tenka
ginkluotis, mes laisvų kapitalų
nebeįtenkame ir prisidėti nega-
lime. Atseit, darykit vieni. Bet
kaip čia darys, kad patys dar su
kortelėmis tebegyvena.

Išvados

Išvados net iš poros čia palies-
tų brojų aiškios. Tarptautinės
įtampos atslūgio dar nematyti.
Jis tik žodžiuose, bet ir tai tik
tarpe smulkiųjų paukštelėjų, ku-
rie po erelių sparnais pasislėpę
į aukštybes iškilni svajoja. Pa-
grindinės pajėgos tebestovi vie-
na prieš antrą grėsmingai, savo
nusistatymo neikię nepakeitę.
Gražūs žodžiai tėra masalas
smulkiosioms žuvelėms gaudyti.
Ir jos taip pat žaidžia tokiais
žodžiais, ištikrųjų netikėdamos
pė pačios, ką skelbia. Visokios
ramybės ir saugumo viltys tėra
tik diplomatinės manieros, Ru-
rios tuojaus subluksa, kaip tik
pabandoma iš jų padaryti kon-
krečias išvadas. A. Grybas.

Trijose kariuomenėse

Paskutinės dienos Lietuvos kariuomenėje

Telegrama, adresuota Ryšių
Batalijono Mokomos kuopos
vadui 1940 m. birželio mėn. pra-
džioje, dėl mano motinos staig-
aus susirgimo neprėjo be vai-
sių: buvau išleistas trims pa-
roms atostogų. Tos pačios die-
nos popietę išvykau autobusu iš
Kauno į Džukiją.

Autobuse keleiviai gyvai ko-
mentavo paskutines žinias: Mer-
kio negrįžimą ir staigų Urbšo
grįžimą į Maskvą.

Nors sustojimo vietoje kelei-
viai keisdavosi, bet pasikalbėji-
mas nenutrūko visos 4 kelionės
valandas. Dauguma tvirtino, kad
vyriausybė visą laiką bijojusi
tautos, tad ir tokių įvykių ak-
tivaldoje, viską daranti be tautos
žinios. Nieks, atrodo, netikėjo
oficialiomis Kauno žiniomis, ku-
rios, be to, atrodė visiems per-
daug šykščios.

Arčiau manęs sėdintieji teira-
vos apie nuotaikas kariuomenė-
je, kaip ruošiamasi sutikti tuos
sunkumus, kurie turės greitai
mūsų kraštą užgulti, nes nieko
kita dabar jau neliko, kaip lau-
kti greitos ir visiškos rusų oku-
pacijos.

Pasikalbėjimo turinys man bu-
vo didelė staigmena. Niekuomet
tokių pasikalbėjimų nebuvo
girdėjęs kariuomenėje. Karei-
viai, prisilaukė taisyklės: "Ne-
kalbėk — daboklės gausi!" Ku-
opos vadas savaitiniuose praneši-
muose apie frontų padėtį nie-
kuomet neįvėldavo politikos. Jo
pranešimai būdavo grynai kari-
nimo pobūdžio. Pasakytų ką nors
apie Sovietų Sąjungą, matyt, są-
moningai, pagal įsakymą iš aug-
čiau, vengdavo. Kartais kareivių
mėgstamas kapelionas, pri-
mindavo apie Dievo paniekinimą
Sovietų Sąjungoje. Tai buvo ir
viskas.

Mūsų kuopos kareiviai gyvai
buvo suinteresuoti apmokymo
eiga. Čia mums sąlygos buvo pa-
lankios. Rūpestingai įrengtos
radio, telefono ir telegrafo kla-
sės traukdavo mus liuoslajikais,
kur kiekvienas galėjome gilintis
savo mėgstamoje specialybėje.
Ryšių mokoma buvo garsi ka-
riškom dainom. Kiekvienai lai-
dai, sudainavimas buvo vėrtės
tradicinio garbės reikalu. Ir čia
kareiviai mieliai aukodavo dalį
liuoslajikių. Netrukus pasiryžo
ir energijos chorvedžiui "Ociui".
"Dunda trankosi grauslėtinis" —
skambėdavo puikiais.

Netrukus kareivių sporto aik-
tėse, netrukus ir tokių, kurie va-
karo liuoslajikais rinkdavosi ka-
reivinių koridoriuose prie fron-
tinių langų į Juozapavičiaus pro-
spektą ir, traukdami dūmą, mei-

liai akimis sekdavo praeinančias
mergaites. Tokius kartais trump-
pam laikui užkariaudavo "pava-
sario pamišimas". Apškrėdavo
savotišku ilgios sielvarto dėl
palikto merguželių, su kuriomis
dažnesni pasimatymai būdavo
neįmanomi, ir atsiradavo tokių
"drąsulių", kurie surizikuoda-
vo per tvorą išlysti. Jei tokį pa-
čiūdavo, tekdavo apturtėti po-
ros dienų "Kirvio viešnagė", kur
ūmai pradingdavo visi "pami-
šimai".

Tiesa, aš tuo laiku jau buvau
pradėjęs praktiką Kariuomenės
Stabe, Gedimino gatvėje, tele-
grafo (tolispauzdžio) stoty, nors
perdavinėti telegramas dar ne-
gaudavau. Tad ir Stabe nieko
įtartino nepastebėjau. Nieko kita
aš ir negalėjau bendrakleiva-
viams pasakyti, kaip tik apie ka-
reivijų geras nuotaikas, kad ma-
no manymu tokio bausaus pavo-
jaus, kaip jie išivaizdavo, nebu-
vo, kad pavojus atveju kariuo-
menė išeitų pasitikti pavergėjų.

Mano galvojeja stiprino tai,
kad gegužės pradžioje buvome
3 dienas visiškai rimtoje pareng-
tyje. Ausys dar tebeskambejo
kuopos vado žodžiai: "Galite bū-
ti kiekvienu momentu išvesti iš
kareivinių ir įeiti gausit įsaky-
mą šauti — šaukt, kaip pride-
ra drašiam kariui, be baimės. Pa-
vojus yra labai rimtas". Ką rei-
kės šauti, taip ir liko paslaptyje.
Įtariu apie kokį nors karini-
kų ruošiamą pučą nekilo. Vi-
siems atrodė, kad šį kartą pa-
vojus tikrai rimtas.

Vienas iš keleivių vėl atslie-
pė: "Būtų malonu, kad taip bū-
tų, bet, deja, reikia labai abe-
joti. Naujasis mūsų kariuomenės
vadas, kurio brolis, buvęs bolše-
vų komisaras, Nepriklausomy-
bės kovų metu buvo pagautas ir
sušaudytas, dar tuomet pažadėjo
radijo, telefono ir telegrafo kla-
sės traukdavo mus liuoslajikais,
kur kiekvienas galėjome gilintis
savo mėgstamoje specialybėje.

Ryšių mokoma buvo garsi ka-
riškom dainom. Kiekvienai lai-
dai, sudainavimas buvo vėrtės
tradicinio garbės reikalu. Ir čia
kareiviai mieliai aukodavo dalį
liuoslajikių. Netrukus pasiryžo
ir energijos chorvedžiui "Ociui".
"Dunda trankosi grauslėtinis" —
skambėdavo puikiais.

Netrukus kareivų sporto aik-
tėse, netrukus ir tokių, kurie va-
karo liuoslajikais rinkdavosi ka-
reivinių koridoriuose prie fron-
tinių langų į Juozapavičiaus pro-
spektą ir, traukdami dūmą, mei-

PIRKITE NAMĄ, KURIS JUMS PATINKA IR YRA PRIEINAMAS KAINOS IR ĮMOKĖJIMO ATŽVILGIU

Rosemount: Triplex — naujas, 2 butai — 3-jų kambarių ir 1 butas 5 kambarių. Centralinis šildymas. Kaina \$19,000. Įmokejimas \$8,000.

Duplex — 3-jų metų 12-ta Avenue. 4-4 kambariai, centralinis šildymas. Kaina \$15,500. Įmokejimas \$5,500.

Verdun: Valiquette St. Pusiaus atskiras duplex 2-jų metų. 5-5 atskiri kambariai. Sklypas 38 x 99. Kaina \$16,800. Įmokejimas \$7,000.

Ville Lasalle: Duplex — 3-jų metų. 4-4 atskiri kambariai. 3-jų kambarių butas rusų. Kaina \$15,500. Įmokejimas \$7,500.

NDG: Atskiras — 2-jų augstų namas, 7 kambariai. Gražioje vietoje — prie Sherbrooke St. Centralinis šildymas. Kaina \$13,500. Įmokejimas \$4,000.

Rosemount: 4 Duplex nauji, 5-5 kambariai. Neapsildyti. Kaina \$14,800. Įmokejimas \$5,000.

Turime namų kiekvienoje miesto dalyje, įvairiomis kainomis.

REIKALINGI NAMAI: Duplex, Triplex ar 4 butų Verdun ir Rosemounte.

Norėdami parduoti ar pirkti kreipkitės į

ADAMONIS & BUDRIŪNAS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKERS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Telef. LA. 7932, PO. 6-6495 177 Sherbrooke St. W. Montreal

ELTOS ŽINIOS

VLIKo 1953. X. 27-28 d.d. posėdis, kuriam pirmininkavo VLIKo pirm. M. Krupavičius, pirmiausia išklaušė VT pirm. K. Zalkausko pranešimo. VT pirm. K. Zalkauskas pranešė, kad dabar viena iš svarbiausių VT rūpesčių sudaro medžiagos rinkimas Kersteno komisijai. Tam tikslui yra užmegzta artimas kontaktas su PLB. Vokietijoje tą darbą atlieka VT įgaliotas žmogus. Medžiagos rinkimas yra labai svarbus reikalas. VT šiam reikalui atsižvelgia visu rimtumu. Toliau VT pirm. K. Zalkauskas pranešė, kad VT Informacijos Taryba sudaro du skyriai: spaudos ir propagandos. Duota trumpa šių skyrių veiklos apžvalga. Kita VT pirm. K. Zalkausko pranešimo dalis lietuvių švietimo ir organizacinių klausimų.

VLIKas nutarė svetimoms valstybėms ir tarptautiniams organams paruošus memorandumus ir notas prieš įteikiant pasiūsti susipažinti ir pastaboms padaryti mūsų diplomatams, o diplomatus memorandumai ir notas turi būti pristatytos VLIKui susipažinti ir pastaboms padaryti. Tuo būdu bus pasiekta memorandumų suderinimas.

Nutarta kooptuoti Lietuvos Laivų Komiteto atstovą į VLIKo delegaciją dalyvauti medžiagos paruošimo Paryžiaus komisijos darbuose.

VLIKas, atsižvelgdamas į vokiečių Rytų politikos suaktyvinimą, nutarė artimiausiu metu susaukti VLIKo, Vykdomosios Tarybos ir Mazosios Lietuvos Tarybos pasitarimą šioms klausimams apšvarstyti. Nutarta dabar tą klausimą tirti ir sueti ir artimą kontaktą su mūsų diplomatais.

URT valdytojas dr. P. Karvelis padarė politinės padėties apžvalgą.

Konstatuotas mūsų atžvilgiu padėties pagerėjimas, bet pavojai pasilieka ir toliau. Konstatuotas Vakarų pasaulio simpatijų Baltijos kraštams padidėjimas.

Europos ir JAV lietuvių laisvinimo darbas turi būti suderintas. Dr. P. Karvelis siūlo plėsti Europos suvienijimo idėją. VLIKo santykiai su Bonna yra geri.

LRK pranešimą padarė jo pirmininkas J. Norkaitis. Labdaros darbas turi būti atliktas labdaros organizacijų. VLIKo pageidavimas — kad LRK ir BALFo veikla būtų suderinta.

VLIKas nutarė vykdyti ankstyvesnį VT įsipareigojimą Baltų Instituto reikalu. Institutas gavo ir vokiečių paramos. Dabar jo būstinė yra Bonnoje. Jo nariai yra tik Baltijos valstybių mokslininkai.

Pateiktos I pusmečio samatos apyskaitos svarstymas atidėtas kitam posėdžiui. Taip pat atidėtas ir VLIKo statuto svarstymas.

Kitas VLIKo posėdis nutarta šaukti gruodžio mėn. pradžioje.

Lenkų egzil. prezidentas A. Zalesky, atsakydamas į VLIKo vardu pasiūstą užuojautą dėl suėmimo kardinolo primo Wyszyńskio ir sąžinės varžymą Lenkijoje, VLIKo pirm. M. Krupavičiui atsiuntė padėkos pranešimą, be kita ko, pažymi: "Esmu tikras, kad mano tautiečiai su giliu susijaudinimu priims VLIKo užuojautą dėl nelaimių, ištikusių Lenkiją, o ypač bėdą, kintančią už jo pareiktą protestą

prieš Bažnyčios persekiojimą, kurio auka tapo Lenkijos kardinolas primas. Šie mums tokios artimos lietuvių tautos solidarumo pareiškimai mus giliai įjaušina". Savo padėką prezid. Zaleskis baigia širdingiausiais linkėjimais, kad Lietuva vėl atgautų savo laisvę ir gyventų nepriklausoma ir laiminga.

Romos radijo lietuviškosios transliacijos nuo lapkričio 1 d. yra nukeliamos iš dienos meto į vakarą. Nuo tos datos lietuviškosios transliacijos bus perduodamos kasdien 23.30-23.50 val. Lietuvos laiku, arba 21.30-21.50 val. Vid. Europos laiku. Amerikos balsas iš Europos jau vėl siunčia transliacijas lietuviškai 4 kartus per parą, būtent: įprastiniu Vid. Europos laiku 19.15 val., be to, 1 ir 5.15 val. 31, 41 ir 49 m. bangomis; o 14 val. 20, 25, 31, 41 ir 49 m. bangomis. Romos radijo lietuviškosios transliacijos perduodamos 19.58-25.21-41.15 m. bangomis.

K. Petrauskas galutinai pasitraukė iš operos Sovietų okupuotame Vilniuje ir tuo būdu baigė ilgą meninę karjerą teatro scenoje. "Sąvara" priminė, kad jis turėjo puikią progą užimti garsiojo Caruso vietą, bet nuo jos, atsidėjęs Lietuvos operos organizavimui, atsisakė. Po Caruso mirties 1921 m. Metropolitano operos vadovai jo vietą užimti pasiūlė K. Petrauskui. "New York Times", dienraštis išsėdė didžiulę K. Petrausko nuotrauką, pažymėdamas, kad jis užims Caruso vietą Metropolitano operoje. Į Kauną nuvykę Metropolitano operos atstovai jam pasiūlė labai geras sąlygas, bet K. Petrauskas jau augščiau minėtais sumetimais nuo visų siūlymų atsisakė.

Italų žurnalas "L'Araldo" išspausdino V. Mincevičiaus versiją Nelės Mazalaitės novelę "Keli miške". Išangos žodyje nušviečiama rašytojos asmenybė ir duodama taip pat žinių apie lietuvių laisvės kovas, pažymint, kad dabar Lietuvos išlaisvinimui vadovauja VLIKas.

Sveicarij laikraštis "Der Bund", išėjusias Berne, spalio 23 d. numerioje, savitiniame literatūros ir meno priede, išspausdino lietuvių pasakos "Trys brangūs, bet teisingi žodžiai" vertimą. Išvertė Hellmut Draws-Tychsen.

Neokanadietis kuria pramonę

(C. Sc.) Dezider Debnar, prieš 4 m. atvykęs iš Čekoslovakijos, įrodė, kad Kanada ištikrųjų yra gerų progų kraštas, kad ir kiek neromantiškoje klijų gamybos srityje.

Debnar, kuris dabar 45 m. amžiaus, atvyko 1949 metais su savo žmona, dviem vaikais ir mažai pinigų Montrealin. Būdamas Vienos Universiteto chemijos daktaras, jis anksčiau vadovavo vienam iš didžiausių Čekoslovakijos klijų fabriku. Komunistai suvalstybino jo fabriką 1948 m. ir Debnar pabėgo iš savo tėvynės per Šveicariją į Prancūziją. Jis pasirinko Kanadą, kaip galutinę kelionės tikslą, nes ją laikė didelių galimybių kraštu. Jis tą kaip tik ir įrodė.

Debnar iš karto pradėjo gaminti sintetinius sakų klijus. Montrealyje jis išsinuomavo mažą patalpą rūšyje už \$20 mėnesiui ir išsiuntinėjo pavyzdžius pramonei. Po aštuonių savaičių

Lietuva — kryžių kraštas

M. K. Čiurlionis

KAM PRIKLAUSO ARKTIKA?

(C. Sc.) Kanada kartais galintis, kad jos teisės į šaltąsias sritis, kurios jau 50 metų yra vadinamos "Kanados Arktika", jau nėra taip tikros.

Kanada savo pretenzijas į tuos 400.000 kv. mylių uolėtų salų, kurios yra tarp Kanados žemyno ir šiaurinio ašigalio, remia principais, kurie jau senai buvo karštai diskutuojami ir dar nėra priimti Jungt. A. Valstybių.

Keturiasdešimt didelių bei daugybę mažų salų sudaro archipelago tesinį 1000 mylių į šiaurę nuo žemyno ir 600 mylių nuo šiaurinio ašigalio. Jų plotas

lygus visų Pajūrio provincijų, Saskatchewano ir 3/4 Newfoundlando kartu paėmus. Baffin Island sala, esanti Hudson Bay įlankos šiaurėje, savo didumu yra ketvirtąją vietą pasaulyje. Geologai sako, kad archipelagas gali būti pilnas mineralinių turčių. Karo metu valdymas šių salų gali būti gyvybinio svarbumo kariuomenei.

Vieninteliai gyventojai yra maždaug 2000 pietinių salų eskimų, keletas Karališkos Kanados Raitosios Policijos narių, Transporto Departamento bei kariuomenės personalas, išmėtytas lauko žvalgijoj.

Kanados pretenzija remiasi Arktikos atradimo ir, taip vadinamo, sektoriaus principo teise. Pagal šį principą valstybei priklauso visa Arktikos žemė, kuri randasi jos pakraščiu šiaurėje ir apsiriboją projekcija į jos rytinio bei vakarinio pasienių iki šiaurės ašigalio. Pagal šį principą Kanadai priklauso visas archipelagas.

Šios teritorijos atradimo pretenzija remiama visa eile britų bei kanadietų tyrinėjimų. Tačiau JAV nepripažįsta nei sektoriaus nei atradimo pagrindo. Jos pripažįsta tik, kaip jos vadina, "effective occupation".

Kiti kraštai, tačiau, kurie reiškia pretenzijas į Arktiką, kaip Rusija, Suomija, Norvegija ir Danija, remia jas sektoriaus arba atradimo principais, arba abiem kartu ir pripažįsta Kanados pretenziją.

Jungt. A. Valstybės nori, kad Antarktika pasidarytų tarptautine zona be jokių suvaržymų. Tačiau jos nėra visai nuoseklios. Ir nepatvirtindamos Kanados pretenzijų į Arktiką, jos prašosi Kanados leidimo, kai nori išsiųsti mokslines arba kitas ekspedicijas į šią sritį. Atrodo, kad JAV jaučia, jog Kanados valdininkai "tinkamai užima" šiaurinį archipelagą.

Bet kas atsitiktų, jei salose būtų atrasta daug mineralų? Arba, jei karo su Rusija metu kovos vyktų šiaurėje? Arba, jei taikos metu rusų laivynas plauktų paliai Kanados žemyną, gal net į pietus, įplauktų į Hudson Bay įlanką?

Kanados vyriausybės atstovai pripažįsta, kad tokiais atvejais iškiltų "keblūs" klausimai, kas kam priklauso. Karo metu salose galėtų įsikurti dideli skaičiai nekanadietų, o tada Kanadai tinkamas salų užėmimas būtų jau abejotinas.

Grenlandija nebė kolonija 840.000 kvadratinį mylių plotą užimanti Grenlandija turi 22.581 gyventojų eskimų bei jų mišinį su baltaisiais ir 1.061 baltąjį. Nuo 1721 m. ji skaitėsi Danijos kolonija, nors baltasis žmogus ten įsikūrė jau 985 m. Pastaraisiais metais Grenlandija pradėta labai vertinti strateginiu ir oro susisiekimo atžvilgiu. JAV nuo praeito karo ten turi tris oro bazes skridimams į arktikos sritis.

1949 m. Danijos vyriausybė sudarė specialią komisiją Grenlandijos padėčiai ištirti, kurios dar-

bo rezultate 1951 m. buvo išrinkta krašto taryba. Šių metų gegužės mėn. Danijos konstitucija pakeista Grenlandiją paskelbiant integraline Danijos dalimi, paskirian jai dvi vietas parlamente. Rugsėjo 14 d. Grenlandijos įjungimą į karalystę Danijos vyriausybė pranešė oficialiai JT. Tuo būdu Danija jau nebesiuntinė pranešimų apie Grenlandiją nesavarankiškai valdomų kraštų komisijai prie JT.

Saskatoone natūralinės dujos (C. Sc.) Saskatoonas, tai 55.000 žmonių miestas centriniam Saskatchewano. Šį rudinį jis gaus natūralines dujas. Dujos yra atgabenamos vamzdžių linija iš neseniai išvystytų laukų toje provincijoje. Jomis galės pasinaudoti privatus naudotojai gan pigiai ir tai prisidės prie miesto kuro išlaidų sumažinimo.

Beveik 20 metų užtruko, kol dujos pasiekė Saskatooną. Miestui buvo pasiūlyta dujų iš netolimų laukų apie 1930-1950 metus, bet pirmenybė nebuvo duodama privatiems investuotojams, nors miesto kuro sankaupos buvo vienos iš augščiausių S. Amerikoje.

Miestas gaus dabar dujas provincijos vyriausybės vamzdžiais iš privačių žibalo bei dujų kompanijų išgręžtų šaltinių.

Saskatchewanas yra turtingas natūralinėmis dujomis, bet jo miestuose menka pramonė. Pigus kuras galėtų pastatyti provinciją į pramoninį kelią ir geriau išlygintų jos ūkį.

Ir vėl Lietuva bus laisva. Tu čia, o Jie ten gyvena ta pačia viltimi. Jie aukoja viską, ką turi brangiausią. O Tu? Aukok Tautos Fondui.

Kaip paruošiami mokytojai?

Kanados Ontario provincijoje vidurinių mokyklų mokytojų teises galima gauti tik prie Toronto universiteto veikiančioje Ontario College of Education. Mokslas čia trunka 1 metus, bet prieš tai jau turi būti baigtos universitetinės studijos B.A. (Bachelor of Arts) laipsniu tame pačiame arba bet kuriame kitame universitete. Tam reikia 4 metų studijų. Vadinasi, vidurinės mokyklos mokytojų pasirošiti reikia 5 metų.

Zinoma, ne visi, kas gauna B. A. nori eiti į mokytojus. Kas nenori, po dar vienu metų studijų gali gauti MA (Master of Arts), o dar po 2 metų — Ph. D. (Doctor of Philosophy). Tačiau šie laipsniai mokytojų teisėms įsigyti nieko nepada. Su jais ar be jų tenka vystik 1 metus studijuoti minėtoje O.C.E.

M.A. arba Ph.D. gali gauti ir užsienioose baigę universitetus, tačiau turint M.A. negalima stoti į O.C.E., jei neturima kanadiš-

ko B.A., mat M.A. studijose teikiama vos vieno pagrindinio dalyko (specializacija), o B.A. studijose dviejų pagrindinių dalykų ir vieno šalutinio. Taigi imigrantui čia daug lengviau gauti M.A. negu B.A., be kurio niekur kelio nėra.

Tas pats yra ir kituose fakultetuose. Mokslinius laipsnius įsigyti kitų universitetų absolventams nėra taip jau sunku, tačiau, darbo teisei gauti reikalingas B. A. laipsnis sunkiai gaunamas. Tam reikia 4 m. arba nebet individualiai studijų metas gali būti sutrumpintas, jei čia studijuojama tas pats dalykas, koks kitame universitete baigtas.

Pastebėtina, kad čia mokytojų atlyginimo pagrindą ima mokslas, bet ne užimama vieta. Pav. pasirošęs vidurinės mokyklos mokytojas gaus tą patį ir pradžios mokykloje arba ir vaikų darželyje. Mokama už B.A. titulą. Tai laikoma priemone paskatinti jaunimą siekti augštesnio mokslo, tobulėti.

Juodasis vyskupas J. Kiwanuka

Prieš keletą mėn. jis lankėsi JV-se ir Kanadoje. Buvo ir Toronte sustojęs. Daugelis jį matė ir girdėjo. Tai pirmasis nuo šv. Augustino laikų spalvotasis, vietinis afrikietis vyskupas, Masakos Apaštališkas Vikaras Ugan- doje. Jis yra Baltųjų Tėvų vienuolių narys, nors ir nepriklauso baltajai rasei. Jo kelionės tikslas — surinkti lėšų ir pastatyti Ugandoje kunigų seminariją.

Jį dar mažą įsūnijo vokiečių šeima W. Kloers, tada gyvenusi Koelne ir padėjo siekti mokslo. Prieš 10-tį metų, vysk. Juozapas Kiwanukos konsekracijos progą, ponis Kloers taip kalbėjo apie savo auklėtinį:

"Pirmaisiais mūsų moterystės metais Dievas palaimino mus vienu kūdikiu, kurį tuoj po krikšto, vėl pasiėmė į dangų. Kadangi mes nenorėjome pasirodyti prieš Dievą su tušiomis rankomis, pasiuntėm dovana į įsūnį, pagonį berniuką, kurį pakrikštijo Juozapu ir auklėjo katalikiškoje mokykloje. Pradžioje jį mokė vienuolis seserys vėliau misijonieriai. Mes gaudavom žinių, kad jis gerai mokosi, gražiai auga. Dažnai apie jį galvodavom, lyg apie savo tikrą sūnų. Prisimenu mūsų džiaugsmą, kai pirmosios Komunijos dieną jis pasakė misijonieriui, jog norėtų būti kunigu. Aš apie tai svajoju jau ilgesnį laiką. Po paruošiamųjų studijų gimtame krašte, mūsų išnyntas Juozapas nuvyko į Romą tolimiesiems mokslui. Profesoriai mums rašė, kad jis yra pavyzdys visiems studentams, degas vienintelis troškimo — nešti tikrojo tikėjimo šviesą savo tautiečiams, kurių daugelis dar tebebuvo pagonys. Baigęs kunigų reikalingus mokslus, jis dar negalėjo grįžti į Afriką. Viršinin- kai įsakė mokyti toliau. Netrukus gavo kanonų teisės daktaro laipsnį geriausiais pažymiais. Dabar jį pasiuntė dviems metams į Angliją, kad išmoktų angliskai. 1929 m. išventino kunigų".

Jo globėjai negalėjo vykdyti Romon ir šventimo iškilmes, nes "tai didelė kelionė ir kainuoja daug pinigų. Mes nupirkom savo įsūniui primicijos kieliką ir aš pasiuvau baltą ornatą. Vėliau pasiuvau ir kitų spalvų ornatų

ir pasiūnčiau į Afriką. Kun. Juozapas visados buvo mums dėkingas ir rašydavo laiškus reuliariai. Kiekvienas jo laiškas buvo malonus įvykis mūsų gyvenime. Nors mus skyrė daugelis kraštų, bet mes buvome vienybėje meilėje ir maldoje. Rašydavo, kad jis dažnai laikas mišias mūsų intencijomis, ir, jei neteksis pasimatyti žemėje, juo džiaugsmingesnis būsiąs susitikimas danguje".

Kun. Juozapas, vienas iš 12 vietinių dvasiškių, buvo parinktas, kad gautų vyskupo šventimus. Šventimai įvyko 1939 m. Romoje. Tarp naujųjų vyskupų buvo ir dabartinis Kinijos kardinolas Tomas Tien. Tėvo Juozapo kelią ir Romą garbingas pakėlėmis ir vyskupo garbe, buvo tikrai didelis džiaugsmas ir atlyginimas jo geradariams.

Aplėidęs Kanadą, vysk. J. Kiwanuka keliavo į Vokietiją. Artojo didžiojo troškimo išpildymas — pasimatymas su savo geradariais — tėvais. Deja, kukliame Paderborno miesto namelys jis tepasimatė su p. W. Kloers. Tik prieš kelias dienas ponis Kloers, jo geroji globėja — motina iškeliavo atsiimti amžinojo užmokesčio dangun. Nepasimatęs su ja žemėje, tikrai pasimatys amžinojoje tėvynėje.

Vertė K. J. Gutas. P.S. Vysk. J. Kiwanuka grįžo į Afriką ir rūpinasi pastatyti seminariją. Jis pasiekiamas šiuo adresu: Most Reverend Bishop J. Kiwanuka, C. M. Kitovu, Masaka, P. O. Uganda Protectorate. B. E. Africa.

Gėrimų pajamos padidėjo Pereitais finansiniais metais, kurie pasibaigė 30 d. Kanados židas iš gėrimų gavo \$121.293.000, kai pereitais metais buvo \$111.863.000. Pagal provincijas gėrimų pelnas šitaip atrodo: Newfoundland — \$1.745.000; N. Scotia — 8.770.000; Prince Edward Island — 865.000; N. Brunswick — \$6.368.000; Quebec — \$21.500.000; Ontario — \$30.580.000; Manitoba — \$6.350.000; Saskatchewan — \$9.950.000; Alberta — \$13.380.000; Br. Columbia — \$21.805.000.

— Otava. — Edinburgo princas Pilypas kitą vasarą atvyks į Kanadą ir tarp kitko aplankys arktikos sritis.

VELTUI! VOLTUI! VOLTUI!

tepame, jei keičiate alyvą ar taisote savo automobilį pas mus. Tik atsinešite šio skelbimo iškarpę, arba paminėkite, kad apie tai skaitėte "Teviskės Žiburiose"

ATLIKAME visus auto taisymo ir apžiūrėjimo darbus. Greitai ir sąžiningai.

TEXACO BENZINAS IR ALTYVA

BABY POINT AUTO SERVICE

SKAMBINTI MU. 1969 ir prašyti J. KERPIŠ

509 JANE STREET (prie St. John's Rd.), TORONTO

PARENGIAME MAŠINAS ŽIEMAI!

Pavaišink svečius

Saltas, kaip ledas Coca Cola yra pokilių gėrimas. Paimk keletą kartonų, kai esi krautuvėje.

"COKE" yra registruotas ženklas.

No. 52-70

Ar vertėjo juos įsileisti?

(C. Sc.) "Imigrantai? Poetas Ned Pratt buvo imigrantas, kol dar nebuvo prijungtas jo gimtasis Newfoundland. The Right Hon. C. D. Howe yra imigrantas. Stephan Leacock ir W. H. Drumond (du iš mūsų daugiausiai pasižymėjusių rašytojų) buvo imigrantai. Garsiausias iš mūsų kompozitorių ir maždaug pusė visų kitų yra imigrantai. Jei žvelgsime į praeitį, Lord Strathcona ir Sir John A. Mac Donald buvo imigrantai. Niekas nežinojo, kad jie bus didvyriai, kai jie imigravo; jie atvyko, kaip ir kiti imigrantai, kaip paprasti jauni žmonės. Ar Kanada negali būti laikoma laiminga, kad jų neišvarė dėlto, kad kraštas jau buvo pilnas ir jie galėjo kam nors atimti darbą?" — B. K. Sandwell.

Grenlandija nebė kolonija 840.000 kvadratinį mylių plotą užimanti Grenlandija turi 22.581 gyventojų eskimų bei jų mišinį su baltaisiais ir 1.061 baltąjį. Nuo 1721 m. ji skaitėsi Danijos kolonija, nors baltasis žmogus ten įsikūrė jau 985 m. Pastaraisiais metais Grenlandija pradėta labai vertinti strateginiu ir oro susisiekimo atžvilgiu. JAV nuo praeito karo ten turi tris oro bazes skridimams į arktikos sritis.

1949 m. Danijos vyriausybė sudarė specialią komisiją Grenlandijos padėčiai ištirti, kurios dar-

"Simplicity" skalbimo mašinos

Pilnai garantuotos dviems metams. VOLTUI pakeičiame bet kokią dalį. Taip pat per 12 metų atnaujinamas fabrike bet koks sugadinamas sumokant nedaugiau \$25, nesvarbu kokios rūšies jis būtų.

MOHAWK FURNITURE CO.
2446 DANFORTH AVE. - TORONTO - TEL. OX. 4444

Pavergtoje tėvynėje

Veda ALMUS

Tręšio laukus iš oro

Nors tikrąsias vis tas pats "ponas" — "nesavonaušius rusų tauta" — tačiau didelis skirtumas daromoms tarp "kolūkių" ir "tarybinių" ūkių. Rusiškai juos vadina "kolchoz" ir "sovkhoz". Sovkhozams Lietuvoje pirmenybė visada. Jei daugelis kolūkių skundžiasi negavę nei paprastosios trąšų, sovkhozus bolševikai tręšio laukus. Juodkūšių prie Kėdėnių sovkhozas šiais metais rusų valdomais civilinės aviacijos dispančiais lėktuvais patręšė visus žieminius javus, o taip pat ir pievus.

Rusai vadovauja stambesniems fabrikins

Pasisklidusių tarybinių spauda, sudaro išpušį, jog du trečdaliai LTSR pramonės vadovų sudaro rusai. Likusį trečdį dalinasi žydai ir lietuviai. Tarkime žymėsių fabriku, kaip buv. Kauno Tilmanso, dabar "Pergalės", turbinų gamyklos vad. K. Surkin; Vilniaus "Laisvės" siuvimo fabriku — F. Miturev, Šiaulių "Aleastro" fabriku — Piotr Gurčin ir tt.

Paradoksalios komunistinės santvarkoje "Tiesos" skaitytųjų laisvę apvalgoje randame: "Komunistų partija visokeriopai rūpinasi darbo žmonėmis. Priešingai kapitalistinėms šalims, kur valstybės pajamos eina karo reikloms, mūsų šalyje didžiulės sumos skiriamos sanatorių, ligoninių ir mokslo įstaigų statyboms. Kalvarijoje šiuo metu (kelinti metai) statoma didelė nauja vidurinė mokykla".

Keistas tas kompartijos rūpinimasis, nes iš to pačio skyrelio patiriame, jog Kalvarijoje mokykla tai vienintelis pastatas neva tai darbo žmonėms, o šio patalpos yra gijamasis tvartų, karvių ir arklių gydymo pastatas. Ar ir darbo žmonės juose laukia? Bet lika kalba pati "Tiesa". "Tad šalia didžiulių laimėjimų plečiant visuomeninių pastatų statybą yra nemažai trūkumų. Dėl atskirų darbuotojų kalbės (niekad dėl kompartijos ir jos sistemos) pradėti statybos bei kapitalinio remonto darbai nebeįgyvendinami, arba minėti darbai atliekami nekokybiškai. Gautame laisvės iš seduvos rando, jog namas Sodų gatvėje 8 grūno. Lietuvių lyant pro kiurą stovėjančiuoju gadinu lubas, sienas. Nedidelis kapitalinis remontas apsaugotų šį visuomeninį pastatą nuo gedimo. Dar 1952 metais Seduvos vykdamos komitetas, atsakydamas į rajoninio laikraščio "Spalio Vėliavą" užklausa, pranešė, kad miesto Vykdamos Komitetas imsis priemonių šiam klausimui sutvarkyti. Tačiau praėjo ir 1953, o pažadai nevykdomi ir name greit nebus galima gyventi".

Arba štai Stasio Lekšaus iš Pilių prie Klaipėdos: "Jau antri metai, kaip Klaipėdos rajono Pilių klubo skaitykla randasi visai apleistose ir apgruvusiose patalpose. "Pergalės" tarybinio ūkio direktorius Polek ir "Lenino Keliu" pirm. Miškinis jau nebe pirmi metai žada pradėti klubo remontą. Nors reikalinga statybinė medžiaga yra išskirta, bet remontas niekas nepradeda".

Laiskė iš Panevėžio rajono "Raudonojo Partizano" kolūkio skundžiamasi, jog pirm. Jonas Mačiūta, užuot emęs priemonių statybos darbams kolūkyje paspartinti, išpirktą medžiagą naudoja kuriai savo asmeniniam butui...

Taigi "Komunistų partija visokeriopai rūpinasi darbo žmonėmis".

Pastatė tiltus

Sovietams geležinkeliai yra kaip žmogui oorta. Jie pergabeną 90% keleivių judėjimo ir 81% krovinių transporto. Likusioji dalis laivais, o tik pati mažiausia autovežimais. Pokarinis tiltų, geležinkelio atstatymas tebevyksta dar ir dabar ir tik prieš porą mėnesių N. Krasnobajev, Pabaltijo geležinkelio viršininkas, išdėdė pareiškę, jog "Pabaltijo respublikose atstatyti šimtai km geležinkelio, daug tiltų, jų tarpe per Dauguvą ir Nemuną... elektrifikuotas priemiestis prie Talino ir Rygos susiekiama". Drg. Krasnobajevų ypatingai daug dėmesio kreipia Radviliškio stotiai, kuri tapusi viena pagrindinių. Jis išvarding visų eilę trūkumų.

Viskas puikiai, bet...

E. Ozarskis, jau malenkovinio pasitikėjimo LK CK sekretorius, pasidžiaugęs, jog iš buvusios laisvos Lietuvos pramonės, kuri "tegamino konservus ir vinis", išsivystė "galinga tarybinė pramonė", nusiskundžia, jog "darbe tebėra esminiai trūkumai". Jų pagrindiniai — neišpildomi mėnesiniai planai, menkas asortimentas, žema produkcija. Klūdo trūkumai transporto ir statyboje, prisimena Ozarskis.

Didžiausiais Vilniaus imonei vadovauja rusai

Rusai kaip taisyklė, nežūrint Malenkovo plepalų apie reikalą sustiprinti vietinius nacionalinius kadrus, yra užėmę esmines LTSR vietas. Net pramonėje jie vyrauja. Štai "kapitalistų" ir "darbininkų" atstovai Elfos fabriko: direktorius P. Zaicov, politrukas M. Degiarov, profsąjungos pirm. Vladas Mackūnas.

J. Matulis — uolus agitatorius

Atrodo, jog LTSR Mokslo Akademijos pagrindinis uždavinys tėra "Didžiosios rusų tautos" dievinimas. Neseniai "Tiesoje" tilpo kitas stebinantis Matulio rašinys apie rusus.

HAMILTON, Ont

Visuotinis susirinkimas
Lapkričio 15 d. 5 v. v. St. Michael's salėje, 213 James St. N. Bendr. V-ba šaukia metinį lietuvių susirinkimą.

Tuoju jo bus rodomos veltui 3 filmos, kurių viena iš vaikų auklėjimo srities.

Šio susirinkimo įdomus mums dienotvarkės klausimas, liečiantis Tautos Namų Hamiltone statybą. Torontiškiis J. Strazdas, Toronto Liet. Namų bendrovės pirmininkas padarys šiuo reikalu pranešimą.

Kariuomenės šventės minėjimas, kuriame pagrindinę kalbą pasakys gen. P. Plechavičius, rengiamas lapkričio 22 d.

Vieta ir laikas bus pranešta vėliau.

Pagirtinas Bendr. V-bos nutarimas visas minėjime gautas aukas persiųsti Lietuvos Karo invalidų s-gai. Susidariusias minėjimo išlaidas (saldus nuoma, honoraras menininkams, kelionės išlaidos) Bendr. V-ba nutarė apmokėti iš jos turimų pinigų.

Pasitenkime visi šiame minėjime dalyvauti!

Apyl. V-ba Hamiltono viešajam knygynui padovanuoja 11 anglų kalba knygų apie Lietuvą. Bibliotekos vadovybė už jas šiltai padėkojo ir įrašė į visus egzempliorius iš ko jie gauti.

Šiam knygynui taip pat užsakyta Lietuvių Enciklopedijos visi tomai.

Rašas šias eilutes, dar šį pavasarį, tuojau po dabartinės Bendr. V-bos išrinkimo, "TŽ" Nr. 9 š.m. kovo 5 d. pažymėjo: "Atrodo, kad tai viena iš stipriausių iki šiol buvusių valdybų. Iš naujosios v-bos hamiltoniečiai tikisi energijos ir toli siekiančios veiklos įvairiose, dar nepajudintose arba mažai tepalietose srityse". Anuomet šios padaršiančios mintys kai kam ir nepasitenkinimą išaukė. Dabar gi, kada greitomis peržvelgiam V-bos darbų barą, džiaugsmu turime pažymėti, kad ji savo veikla pralenkė ir geriausių spėlojimus.

Šia proga norėtusi išsakyti šios V-bos du narius, kurie savo energija ir nuolatiniu darbu visai V-bai buvo atominiai varikliai, tai Baronas Kėžys — vicepirmininkas ir Dalius Stasys — sekretorius.

Laukiant naujos V-bos rinkimų, tenka palinkėti, kad hamiltoniečiai ir kitiems metams šią V-bą perlinkti.

Be ankščiau "TŽ" minėtos p. Orvydams Šalpos Fondo aukos \$50. Bendr. V-ba savo spalio 29 d. posėdy irgi paskyrė \$50. P pinigai perduoti Šalpos Fondui, prašant juos įteikti minėtai šeimai. Katalikių Moterų D-ją ją paremė \$10. auka.

Bendr. V-ba pasiryžusi dėti pastangas, kad Orvydų šeima, kol tėsiai šį sunki būklė, kas mėnesį gautų ne mažiau \$100. pašalpos.

Kodėl visi turėtumėm dalyvauti TF didžiajam priešadventiniam balui, lapkričio 21 d. Royal Connaught viešbutyje?

1. Atvykę į šį balų vakarą praleisim daug jaukia, negu kur nors kitur.

2. Skaitlingai dalyvaujantys suteiksime daugiau noro mūsų jaunimui, kuris atlieka šio vakaro programą, progresuoti ir

tilti jo pasirinktuose meno srityse!

3 Paremsime mūsų vargstančius tautiečius Vokietijoje, pagelbėsime ir vargą patekusiems Hamiltono lietuviams ir sutelsime lengviausiu būdu lėšų mūsų Tėvynės vadavimui.

Šia proga prisimintina, kad vakaro išlaidoms padengti reikia 120 dalyvių. Visų svečių, atėjusių virš 30 skaičiaus, įėjimo mokestis bus grynas pelnas — auka minėtiems tikslams. TF mūsų skyriaus tikslas ne imti iš tautiečių pinigų ir jais apmokėti salę, muziką ir kitas išlaidas, bet gauti galimai daugiau pelno mūsų visų bendriesiems reikalingams. Kiekvienas virš išlaidų normos dalyvis yra mums ypatingai brangus, nes jo čia paliktas doleris yra gryna auka, o jam malonumas tas pats! Štai kodėl mes nuolatos prašome: "Dalyvaukim skaitlingai!"

Sk.St.

GRANUM, Aita.

Mokytoja R. Šepetienė, išlaikiusi egzaminus Albertos prov. universitete, šiais metais įsigijo pilnas mokytojos teises dirbti anglų mokykloje. Šios provincijos išduoti pažymėjimai pripažinti visose Kanadoje ir ji turint leidžiama dirbti bet kurioje provincijoje. R. Šepetienė yra baigusi Lietuvoje universitetą ir dėsčius anglų kalbą gimnazijoje. Vietos apylinkės švietimo taryba (board) mok. R. Šepetienei užskaitė į stažą ir Lietuvoje išdirbtą laiką. Albertos provincijoje yra mokytojų trūkumas ir naujesiems ateiviams švietimo ministerija kliūčių nedaro, jei kandidatas yra stiprus anglų kalboje ir turi atitinkamus dokumentus.

A. Kaziūnas.

TILLSONBURG, Ont.

Mirė Vincas Valaitis. Spalio 28 d. rytą Jono Rudoko ūkyje širdies liga mirė Vincas Valaitis, o spalio 31 d. palaidotas Tillsonburgo R.K. kapinėse.

A. V. Valaitis buvo gimęs 1893 m., Vilkaviškio apskr. į Kanadą atvyko 17 metų amž. Yra gyvenęs Sudburyje, Montrealyje, Toronte, Hamiltone ir ilgesni laiką šioje apylinkėje. Paliko žmoną ir 6 vaikus.

A. Vincas buvo ramaus būdo, visad prie jūmoro ir daugelio žmonių mėgiamas. Laidotuvėse dalyvavo iš plačios apylinkės daug lietuvių.

Delhi, Ont.

Prasidėjo tabako pirkimas. Spalio 28 d. Marketing Board atstovai su tabako kompanijomis baigė visą savaitę užsitęsias derybas dėl tabako kainos ir nustatė šių metų tabako derliaus kainos vidurkį 43¢ už svarą.

Lapkričio 3 d. prasidėjo pirkimas. Nors vidurkis, palyginus su perėjais metais, yra tik 34¢ didesnis, bet pirkimo pradžia yra nepalyginamai geresnė. Jau pirmomis dienomis kai kurie lietuviai yra pardavę po 45-47¢ už svarą.

Atsiradus daugiau pirkėjų užsieny, šiais metais yra jaučiamas tabako trūkumas ir kas turi neblogą tabaką, gauna geras kainas. Ateinančiais metais tikimasi auginti daugiau tabako.

Koresp.

JA VALSTYBES

BALF spalio mėn. iš Kanados gavo: iš Toronto — A. ir J. Viševskiai — \$228. Vasario 16 gimnazijai išlaikyti gauta iš viso \$969.68: Verdun, P.Q. būrelis 46 — \$137, būrelis 196 — \$126, Montreale Apyl. PLB V-ba — \$277.82, būreliai 64 ir 91 — \$78.10, Ant. Kenstavičius — \$250, Montreale atiteininkai — \$21. Hamilton, Ont. Aušros Vartų parapija — \$142.26, Hamiltono KLB skyrius — \$125, Hamiltono 3 nauji būreliai — \$60.

Illinoio universiteto, Navy Pier, lietuvių studentų klubą "Lituanica" šiemet įstojo 23 nauji nariai — 8 studentai ir 15 studentų. Iš jų daugumas studijuoja humanitarinius mokslus, 3 inžineriją, 3 odontologiją, 1 mediciną. Iš viso klubui priklauso 63 studentai, deja, tai ne visi šiam universitetui studijuojantieji.

Čikagoje iš viso lietuvių studentų apie 130, iš jų apie 80 studijuoja Illinois univ., 3 Ill. technologijos institute, 4 Čikagos un., 5 Loyolos, 6 De Paul, 3 Čikagos Tech., 12 Roosevelt, 8 Mundelein, 6 Wilson koleg. Apie 50 lietuvių studijuoja Urbanoje, netoli Čikagos.

Vysk. V. Padolskis, applankęs visą eilę lietuvių parapijų JAV, taip pat ir Kanadoje, lapkričio pradžioje išvyko atgal į Romą.

Prof. G. Galvai iš Čikagos išvykus, Antibolševikinio Tautų Bloko Amerikos Bičiulių pirminkui išrinktas inž. J. Rugis.

Čikagos Akademikės Skautės Museum of Science and Industry

SUDBURY, Ont.

Atrodo urpūnais ir pietryčius nuo miesto, maždaug už 15 mylių, prie Dill miestelio. Tantai ir vėl duos Sudburiui daugiau svorio ir prisidės prie didesnio miesto augimo.

Spalio 31 dieną serbų salėje įvyko Bendruomenės šokių vakaras. Visas pelnas numatytas Tautos Fondui.

Jakubonienei padaryta vidaus operacija šv. Juozapo ligoninėje. Sudburiškis.

LAUGHTON, Ont.

Iškilmingos krikštynos. Spalio 31 d. pakrikštytas A. ir A. Galdikių sūnus Vytauto Roy vardu. Krikšto tėvais buvo E. Tuinylėnė iš Simcoe ir dr. L. Levinskis iš Hamiltono.

Krikštynų balius buvo suruoštas Mil-Mar-Menor gražioje svetainėje, tarp Delhi ir Tillsonburgo, prie 3-čio kelio. Svečių krikštynos buvo gana daug ir šeštadienio vakaras praleistas labai jaukioje nuotaikoje. Sekmadienį nemaža dalis svečių tęsė krikštynas Galdikių ūkyje.

Galdikai yra seni imigrantai, gražiai įsikūrę nuosavame tabako ūkyje.

Koresp.

FREEMAN'S rūbų nuomavimas

Pilni vestuviniai komplektai vyrams ir moterims pigiausiomis kainomis mieste.

256 COLLEGE ST., KI. 0991 (prie Spadino)
ir 556 YONGE ST. KI. 3270 (prie Wellesley)

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ

KREIPKITES Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 — OL. 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informaciją lietuvių kalboje ir mielai Jums patarnaus pirkimo — pardavimo atveju.

MES PATARNAUJAME TEISINGAI SKUBIAI SAVO KALBOJ

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

\$6,000 įmokėti. Bloor — Emerson, 8 k. atskiras mūrinis gražus namas. Kaina \$15,500.

\$1,500 įmokėti. Lansdowne — Dundas, 8 k. pusiau atskiras mūrinis namas. Kaina \$14,500.

\$8,000 įmokėti. Bloor — Indian Rd. rajone, 9 k. atskiras mūrinis namas. Vandeniū-alyva šildomas, su garažu ir šoniniu įvažiavimu. Kaina \$21,500.

\$9,500 įmokėti. Bloor — Christie rajone, 6 k., atsk. namas, naujai dekonotas su garažu. Kaina \$11,900.

\$4,000 įmokėti, 8 k. pusiau atskiras namas, vandeniū-anglim šildomas, su garažu. Kaina \$14,500.

\$6,000 įmokėti. Bloor — Indian Rd., 8 k. pusiau atskiras, mūr., 2 virtuvės, garažas, užimamas tuojau. Įmokėti \$55,000, pilna kaina \$15,500.

INDIAN RD. — Bloor, 10 k., atskiras, duplexas dviejose augstose, 2 virtuvės, vand. šild. 2 garažai, balansas visai skola. Įmokėti \$5,000, pilna kaina \$17,000.

INDIAN RD. — Bloor, 10 k. atskiras, trijuose augstuose, 3 virtuvės, vand. šild. Įmokėti \$10,000, pilna kaina \$19,700.

Be to, turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įrengimais, kurių dėl vietos stokos negalima pasakoti.

P. Dambrauskas
Telef. įstojaus OL. 8443
Namų JU. 6198

V. Jučas

Biznio Telef. OL. 8444
Namų telef. OL. 6718

F. Jonynas

Telefonas įstojaus OL. 8444
Namų OL. 2636

Lietuviai pasaulyje

patalpose ruošia lietuvių tautodailės parodą. Ji prasidės lapkričio 28 d. ir tęsis 2 savaites. Parodą globoja J. Daužvardienė.

Muz. Br. Jonušas Čikagoje atidaro pučiamųjų instrumentų studiją.

VOKIETIJA

Kard Spellmannas savo kelionės po Europą metu aplankė visą eilę vyriausybų galvų ir žymesnių valstybės vyrų. Atsilankęs į Amer. Balso studiją Munchene, kardinalas pasakė per radiją gražų pasveikinimo žodį ir pavergtą Lietuvai. Pasidžiaugęs šviesiais išpuzdiais iš savo vizito Kaune nepriklausomybės laikais ir Niujorko arkivyskupijoje gyvenančių lietuvių veikla, pareiškė bolševikų persekiojamiems mūsų tautiečiams nuosirdžiausią užuojautą ir drauge patikino, kad amerikiečiai suteiks bolševikų okupuotai mūsų tėvynei visokią pagalbą, kokią tik galės.

Erdmonas Simonaitis, Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas, spalio 30 d. atšventė 65 m. sukaktį. Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos E. Simonaitis yra pakviestas po naujų metų atvykti į Kanadą. Atvykęs čia jis aplankytų visas didesniąsias kolonijas.

Vasario 16 Gimnazijos namų remontas jau baigtas. Netrukus prasidės darbas jau naujoje vietoje. Šiuo metu tvarkomi klasių būstai.

Vasario 16 gimnazijos mokinių tėvai yra didžia dalimi ne tik be darbais, bet ir chroniški ligoniai. Šiuo metu esančių 202 mokin. 21 tėvas ir 12 motinų yra sergančių Tbc. Širdies liga 12 tėvų ir 26 motinos. 3 tėvai yra invalidai, 1 aklas, 1 serga vėžio liga, 6 tėvai serga chroniškomis reumatais, vidurių ar astmos ligomis. 2 motinos yra po sunkios operacijos, 1 serga vėžio liga, 12 motinų serga chroniškomis kepenų, inkstų ir kitokiomis ligomis. Be to, vaikų šeimos yra ligoniu 15 brolių, sergančių Tbc., 2 broliai psichiniai nesveiki, 12 seserų sergančių Tbc., 1 epilepsija. Pačių mokinių tarpe yra pavojus susirgti Tbc 17 vaikų. Vienas mokynis serga nervų liga, 1 širdies liga.

Lūbecke, Vincas Raudonaitis ir Lena Gustaitė sukūrė lietuvišką šeimą.

Jonas ir Frieda Ivanauskai sušilaukė dukros, kurią pakrikštijo Rita-Laimutė-Marija. Jonas Ivanauskas, sąmoningas ir labai darbštus lietuvis, pradėjo dirbti vienoje firmoje kaip šaltkalvis. Prasidėjus emigracijai žada išvykti į Ameriką.

Evaldas ir Juzė Lipkiai žada savo naująjį pakrikštijoti Jonuką. Jie gyvena Tökendorf über Kiel, Germany, vien tik tarp vokiečių. Du iš 10-ties jų vaikų — Bronius ir Emilis išvyko į Italiją tęsti savo mokslo lietuviškoje TT Saleziųjų Gimnazijoje. Kita šeimos dalis rengiasi emigracijai į Kanadą pas gimines p. Kulbokus.

Vincas ir Helga Blažiai du gražius berniukus ketina krikštijoti Petru ir Arnoldu. Vincas gyvena pas uošvius Lūbecke prie Mesen Kasernės stovyklos.

Išskrido į JAV spalio 29 d. iš Hamburgo per Švediją lėktuvu emigravo pas savo gimines į JAV vilnietis Liudas Čelna. 1939 m. jis buvo lenkų mobilizuotas, pakliuvo į vokiečių belaisvę, kurioje išbuvo iki kapituliacijos. Po kapituliacijos vedė Vokietijos danę ir gyvena Lūbecke Artillerie Kasernės stovykloje. Nedarbo laikais tarnavo anglų sargybų daliniuose. Dabar žada apsigyventi Čikagoje pas savo tetą Čelna.

Rendsburge spalio 25 d. mirė lietuviškos kolonijos sena gyventoją Grabauskaitė Juliona. Gimė Lietuvoje 1884. XII. 10 d. Frida Mauraitė sekmingai vadovauja savo Schleseno lietuviškajai seniūnijai ir po poros mėnesių žada sukurti gražų lietuvišką šeimą židini. Visi lietuviai džiaugiasi, kad Vokietijoje yra auga mūsų lietuviškų šeimų skaičius.

Iš Clevelando atvyko į Geesthacht/Elbė buv. DP Valius Norūnas. Pasilikęs čia ilgesni laiką pas savo gimines Zenius. Jei pavyks, studijuos ir sportuos Hamburge, o jei ne, — eis į Lietuviškas Kuopas.

Essen lietuvių kolonija atsirado prieš I Pasaulinį Karą. Ši kolonija, kaip ir Dortmundas, sudarė daugumoje ateiviai iš Suvalkijos. Dar dabar šioje kolonijoje priskaitoma virš 70 lietuvių. Vienas veikiausiai Essene — P. Galinaitis. Senoji lietuvių karta Dortmundunde ir Essene išlaikė lietuvių kalbą ir papročius, bet jaunimas jau suvokiętoje ir nuo lietuviškų reikalų nutolo. Sėsnieji labai gvyai domisi lie-

tuviškais reikalais. Rūpinasi palaikyti ryšius su lietuviiais ir lietuviškomis organizacijomis. Prieš karą lankydavo Lietuvą.

Nordrhein-Westfalen krašte lietuvių apsigyvenę ar apgyvendinti naujosios kolonijos ar privačiai mažoms grupėms ir pavieniai. Tik nedirbančiųjų dėl silpnos sveikatos stovykloje Augstдорfe, prie Detmoldo, sudaro didesnę grupę.

AUSTRIJA

Austrijoje yra 208 tremtiniai lietuviai. 150 jų tarpe sudaro vaikaučiai, ligoniai ir seneliai. Jų gaunama pašalpa iš austrų siekia vos 23 amerikoniškus centus dienai.

Mirė ats. pulk. V. Staškevičius. Spalio 14 d. Innsbruko ligoninėje po vežio operacijos mirė Lietuvos ats. pulk. Vytautas Staškevičius, gimęs 1874 m. spalio 15 d. Rytūkiuose, Kėdėnių apskr. Vėlonis gyveno Innsbrucke. Spalio 17 d. palaidotas Westfriedhofo kapinėse.

Iš Romos Salzburgan atvyko ir apsigyveno naujas lietuvių kunigas V. Pupinis, paskirtas Romos Rytų Apeigų Kongregacijos rūpintis Rytų apeigų katalikais Austrijoje. Kun. Pupinis yra priėmęs Rytų apeigas ir iššęs mokslo Romoje. Jis yra pasiryžęs įsijungti Austrijos lietuvių veiklon.

ITALIJA

Šv. Kazimiero akademiją applanke Amerikos kongreso narys Petersonas, atominės komisijos narys, ir kun. Kemežys iš Niujorko.

Iš Sv. Kazimiero Akademiją įstojo siemet du lietuviai iš Amerikos: Lukoševičius ir Žemaitis ir latvis Grieniš iš Belgijos.

I Romą buvo atvykęs mėnesiui ats. pulk. Lanskoronskis su šeima. Svečias suėjo į kontaktą su visais žymesniais Romos lietuvių veikėjais.

Romoje įvykusiose Jėzuitų un-to 400 m. sukurtyvų iškilmėse lietuviams atstovavo dr. Z. Ivinskis, kuris vienam istorikų posėdžiui taip pat pirmininkavo. Susirinkę mokslininkai su svečiais buvo priimti popiežiaus.

Lithuania aikštė Romoje. Romos LB pirm. kun. V. Mincevičius savo laiku darė žygį, kad Romoje būtų Lietuvos vardu pavadinta bent viena gatvė ar aikštė. Buvusią prieškarinę Lituaniją gatvę Sovietų rūpesčiu italai buvo panaikinę. Dabar gautas atsakymas, kad Romos viceburmistro Giorgio Andreoli pirmininkaujama komisija visais balsais nusprendė pavadinti Lituania vardu vieną Romos aikštę Parioli zonoje. Ši zona yra aristokratų ir diplomatu, viena iš gražiausių Romoje. Joje yra Lietuvos pasiuntinybė prie Šv. Sosto.

ARGENTINA

Argentinos Liet. Bendruomenės atstovų suvažiavimas įvyko spalio 18 d. Avellanedoje, lietuvių parapijos salėje.

Iš valdybos pranešimo paaiškėjo, kad tuo tarpu yra susiorganizavę 6 apylinkės, bet veikla nėra labai gvyta, nes senosios organizacijos laikosi nusistatymo, kad jų nariams PLB nesanti reikalinga. Tai ypač sunkina organizavimąsi Berisos apylinkėje. Iki šiol veikliausios pasirodė Avellanedos ir Temperly apylinkės, silpniausios — Buenos Ayres apylinkė, kuri dar neseniai susikūrė ir kurios nariai yra išblaškyti po visą miestą.

KARO NENUGALĖTIEJI VAIKAI

Alice Cobb, "War's Unconquered Children Speak". Išleido The Beacon Press, Boston, 1953 m., 244 psl. Kaina \$3.50.

Kaip paveikė vaikus II-sis Pasaulinis karas, sunaikinęs istisius miestus, išžudęs milijonus? Kaip paveikė subrendimą, išvystimą tų vaikų, kurie neteko gimtojo krašto, namų, dažnai net tėvų? Kaip auga, ko siekia, kaip žiūri į gyvenimą jaunuoliai, kurie karą neatmena, bet mato ir išgyvena baisias jo pasekmes? Kaip išspėsti seniai pasibaigusio karo šandien dar labai aktuales problemas? Kuo sumažinti jo atneštas tragedijas?

Alice Cobb, žinoma pedagogė ir labdaros organizacijų veikėja, nutarė rasti atsakymą į šiuos klausimus pačiuose nukriausiuosiuose. Ji aplankė 9 Europos ir Vidurinių Rytų kraštus. Ji mato sugriautus miestus ir miestelius ir kaimus, lankė našlaičius, stovyklas. Lebanone, Sirijoje, Jordane, Gazoje, Graikijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Suomijoje ji kalbėjo su vaikais, kurių gyvenimo vagas karas buvo staigiai nutraukęs ir pakeitęs. Vieni jų savo gyvenimo krizę išgyveno besibaigiant karui, kiti gi, kaip kad graikai, dar 1949 metais savo tėvų kovose su raudonaisiais partizanais.

Keliaudama po Vokietiją, Alice Cobb buvo savaitei sustojusi Diepholze lietuvių stovykloje, kuriai skiria dar savo knygos skyrius. Autorė vaizdžiai aprašo pirmuosius stovyklos ir gimnazijos išspūdžius.

...aš žinojau, kad pati mokykla buvo įkurta senose vokiečių kareivinėse.

Tačiau niekas negalėjo tikėtis rasti pastatą patį niūrų, kaip tos kareivinės... pirmasis išspūdis mane pritrėnė.

"Sis pastatas — pagalvojau — netinka net kariuomenei. Bet vaikams — ir dar nesveikiems vaikams — tai neįmanoma!"

"Aš aplankiau klases... Kai kurie kambariai buvo dideli, kaip klounai, kiti daugiau panašūs į celes; Tik keliuose buvo

rašomųjų stalų. Tačiau bent visi turėjo suolus. Kambariai buvo šalti. Bet juk jie visuomet buvo šalti, neapsildomi net ir žiemomis metu. Tie vaikai, kurie turėjo paltus juos dėvėjo ir pamokų metu".

Niūrios kareivinės, bombų ir skeveldrų apgrautos, blogi laiptai, dideli, tamsūs ir šalti koridoriai, ilgos eilės stalų valgomosios pasieniūose, bulvės, juoda duona ir "ersatz" kava; pusiau sugriuvę gyvenamieji namai, didžiulės bombos išgriauta duobė aikštėje, mažytė skurdi koplytėlė... Bet visur tvarka ir švara. Didelio išspūdžio autoriui padarė vaikūčiai, jų dainuojamos lietuviškos dainos, gražiai pašokti tautiniai šokiai.

"Čia buvo Lietuva... gyva ir stipri ir linksma".

Tačiau už viską labiau Alice Cobb išdėmėjo tą didelę tėvynės meilę, kuria buvo persunktas visas jų skurdus gyvenimas ir jų žodžiai.

"Vasario 16 Dienos Gimnazija! Tikrai jokia kita mokykla tokio vardo nėra turėjusi... tai reikiša Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, 1918 m. vasario 16 dieną".

Lietuvos didžioji praeitis, Rusijos sprespauda, nepriklausomybės atgavimas ir naujosios valstybės klestėjimas... visa tai buvo autoriui papasakota. Išgirdo ji ir apie bolševikų ir vokiečių okupacijas, apie terorą, tūkstančių ištėmimą į Sibirą.

Su dideliu atjautimu aprašyti patys vaikūčiai. Vieni jų našlaičiai, kitų gi tėvai gyvena stovyklose kitur. Bet visi jie išbalė sumenkę. Mus supažindina su mažuoju Pranuku (jo ir nuotrauka įdėta), kurio tėvelis mirė džiūva dar tebebegant iš Lietuvos. Mažasis Pranas eina savo

muzikto tėvo pėdomis — mokosi groti smuiku. (Atvažiavus Diepholze autorė susirgo. Pranas rytas į linksmindavo savo smuikavimu už langą.

Antrame Diepholze skirte knygos skyriuje aprašoma klaidietės Giedros tragedija. Būdamas vos trijų metų, Giedra su tėvais ir broliu bėgo Vokietijon. Prie Giedros akių jos tėvelis krito nuo kulkos. Po didelių vargų Giedra, su mama ir broliu pasiekė Vokietiją. Tačiau visi tie išgyvenimai buvo per daug sunkūs Giedros motinai — ji išėjo iš proto. Giedrą globojo svetimieji. Savo brolio, išvažiavusio darbo ieškoti, Giedra niekad nebesutiko. Šie atminimai sunkia našta prislėgė mažąją Giedrą. Dabar ją rūpinasi, ją myli ir globoja jos tautiečiai, bet Giedra vengia žmonių, ji liūdina ir — ji negali kalbėti. Tik operacija galės grąžinti jai kalbą.

Sunkus stovyklos gyvenimas. Tačiau lietuvių vilties nepraranda. Virš stovyklos plėvesiuoja trispalvė, o iš jaunų ir senų lūpų skamba Tautos Himnas. Jų gyvenimo tragediją gerai išsako vienos lietuviškos autorės pasakytai žodžiai:

"Daugelį metų aš pažinojau tik žmones, kurie buvo viską praradę... Aš galiuosi, kad aš visuomet turiu imti ir būti elgeta. Ir man liūdina, kad aš pati negaliu duoti."

Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis. Ji nupiešia mūsų ir daugelio kitų tautų žiaurų likimą. Kiekvienas šiame laisvame ir turtingame krašte gyvenantis žmogus turėtų ją perskaityti, kad geriau suprastų tą skurdą, tas baisias sąlygas, kuriose vargsta nemaža sąjelė ir mūsų brolių.

A. B.

Simonaitė su nuklydimais

"Tiesos" kritikas Br. Ragutis skelbia, jog Ievos Simonaitės (Lietuvos laikų laureatės, Auksųjų Simonų Likimo autorės) paskutinioji knyga "Pikčiurninė" — "yra reikšmingas įvykis mūsų grožinėje literatūroje. Ji auklėja darbo žmones, padeda kovojant prieš buržuazinę nacionalistinę ideologiją ir jos liekanas, prieš priešiška buočių klasę, padeda demaskuoti tokius laukinius ir godžius engėjus, kaip buožes".

Ievos Simonaitės apysakoje vaizduojamas Klaipėdos krašto lietuvių gyvenimas. Pasak Ragutis, "autrė vykusiai perteikia savišką Klaipėdos krašto lietuvių gyvenimo koloritą. Specifiškumo bruožus turi ir apysakos kalba, turtinga, graži, sodri, giliai originali". Ragutis betgi prikiša "ideologinę" knygos pusę. "Revoliucinės jėgos ir revoliucinė kova bei įvykiai parodyti

apsakoje nepakankamai, blankiai, schematiškai. Tai visų pirma liečia tokių įvykių, kaip savo laiku buvusi Anglijos-Prancūzijos imperialistų šeimininkavimą Klaipėdos krašte". Apysakos centras yra Bušė Karnelė Pikčiurnienė iš Benagių kaimo. Parodomos visos jos gyvenimo kečios, kurio motto būvęs: "Kas valdo pasaulį? Tvarka vado pasauli, o lazda žmones. Visur reikia stovėti su lazda užpakalyje! Aš ne darbininkė, bet ūkininkė... Aš tau parodysiu ir tau, ir visiems, kaip reikia gyventi..." Ragutis mano jog Simonaitė nepateikusi pakankamai ir klasišio, socialinio pamato. Ji klasišio momentą pakeitusi biologiniu. Revoliuciniai vaidmenys nėra įtikinami.

Čikagos akademikės skautės rengiasi suruoti lietuviško tautinio meno parodą.

Redakcijai prisiūsta

Juozas Svaistas, "Eldorado", apyskaitės ir vaizdeliai iš Lietuvos ir tremtinių gyvenimo. Išleido "Bendrija", Hegelstr. 6, Hannover, Germ. Kaina \$1.80.

Kun. A. Sabaliauskas, Taip jis kalbėjo (Don Bosko mintys), SP. Immaculata 1953. 132 psl.

Aldai, 1953 m. spalio meniu, Nr. 8(64), 337-384 psl.

Nūmery J. Brazaitis pamini K. Pakšio 60 metų sukaktį, V. K. Jonynas Ad. Galdiko sukaiktis, prof. Z. Ivinskis rašo apie lietuvių kalbą viešajame Lietuvos gyvenime 16-17 amž., prof. A. Maceina rašo apie Petro regėjimą arba Bažnyčią ir modernųjį pasaulį, išspausdinta A. Vailčiūčio Salamiesčio šūnės; poezija J. Blekaičio, J. Mikuckio, K. Sandburg. Platiūs apžvalgų skyriai; 12 iliustracijų.

Seja, Nr. 5, 1953 m. rugsėjis, 12 psl.

Skaitų Aidas, 1953 m. spalio mėn., Nr. 10, 24 psl.

Kolumbijos lietuvis, 1953 m., Liepės-Spalio, Nr. 10, 217-252 psl.

Knygų lentyna, Nr. 7-8(62-63), VI m. (Vol.), liepos-rugpjūtis, 1953, 25-32 psl.

Laiškai lietuviams, 1953 m. spalio mėn., 257-288 psl.

Ateitis, 1953 m. spalio, Nr. 8, 177-200.

Knygos Bičiulis, neperijodinis Knygos Bičiulių Klubo leidinys Nr. 2, 1953. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y. Siuntinėjamas nemokamai.

Rašytoja Karolė Pažeraite rašo knygą apie dail. Joną Rimšą. Tai lyg filmas, sudarytas iš atskirų Rimšos gyvenimo momentų. Knyga bus iliustruota Rimšos paveikslų reprodukcijomis. Tai bus beletistinis kūrinys, lengvai skaitomas.

A. B.

VYTAUTAS TARVAINIS

DRAUGAMS

Girdžiui, rods, eina vieškeliu jaunystė ir dainuoja, šis balsas plaukia žaliuojančiais laukais. Su ja ir jūs, lyg vakaro harmonija, liepnojantais ir žydinčiais veldais.

O bus kada juk rudens šalna pašalė visai keliai ir upės ir kalnai. Kaip gruodžio šerkšnų galvos bus nubalė ir jums, maži gyvenimo vaikai.

Ir ta draugystė, kurioje žydėjom su ilgisiu kažkur sau nudainuos... Klajos šešėliai gėstančiom alėjom ir rinksis vakaras jums alpstancius veiduos...

UOSIAI

Ten prie kelio žaliai pasipuošę, Dar vis laukiat sugrįžtant manęs, Dangų siekiantys tėviškes uosiai, Ten prie kelio žaliai pasipuošę, Rudens vėjus galingai suosiāt Ir išstatė audroms krūtines, Dangų siekiantys tėviškes uosiai, Dar vis laukiat sugrįžtant manęs...

Lapkričio 5 d. sukako metai nuo Vytauto Tarvainio mirties.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

"Draugo" romano konkursui gauti 9 rankraščiai.

Vytautas Kasulis, kuris tik penki metai kaip gyvena Paryžiuje jau ruošia septintą savo kūrinį parodą.

Spalio 27 d. atidaryta jo darbų paroda Stiebel Galerijoje 30, rue de Seine ir tęsis iki lapkričio 14 d.

Tai pirmoji Vytauto Kasulio litografijos darbų paroda, kurioje bus išstatyta apie 14 spalvotų litografinių kūrinių. Be to, dar bus išstatyta keletas paveikslų gouache.

Skulptorius Monėys jau grįžo iš savo povestuvinių atostogų ir ruošia savo darbams projektus. Jis vedė prancūzų skulptoriaus Martel dukterį.

Prof. A. Greimas dėstęs vasa- rą Sorbonos Universiteto Prancūzų Civilizacijos Kursuose prancūzų filologiją paliko Paryžių rugs. 16 d. Jis su šeima pabuvojęs dar keletą dienų pas p. p. Matorė Pietų Prancūzijoje išvyko į Egiptą. Aleksandrijos Universitete jis dėsto prancūzų kalbą bei literatūrą.

Strasbūre Laisvosios Europos Kolegijoje yra šeši studentai: Brinkis, Jasutytė, Macevičiūtė, Garbaciauskaitė, Čeginskis ir Norkaitis. Pastarasis praėjusiais mokslo metais už pažangumą moksle gavo Kolegijos skiriamą premiją.

Strasbūre šalia Kolegijos dar studijuoja A. Aleksandravičius, o Nancy — Ivaškevičius Jonas.

Knygų ir brošiūrų per pirmą pusmetį šiemet išleista: JAV-se 63, Vokietijoje 5, Italijoje, Argentinoje ir Australijoje po 3, Anglijoje, Belgijoje ir Kolumbijoje po vieną. P. metais buvo išleista: JAV-se 66, Vokietijoje 6, Anglijoje, Australijoje ir Kanadoje po 2, Italijoje, Prancūzijoje, Argentinoje, Brazilijoje ir Venecueloje po vieną.

Lig šiol leides "Knygų Lentyną" VLIKas buvo užtikrintas, kad II pusmetyje biuletenio leidimą perims Lietuvos pasiuntinybė Vašingtone, Amerikos Lietuvių Taryba ir Lietuvos Laisvės Komitetas. Tačiau tikėtai iš p. ministerio P. Žadeikio gauta 1/2 numatytos leidimui samatos. Reiškiami jam širdingiausiai padėką. Bus išleisti visi 3 antro pusmečio numeriai. LTB.

LTSR rašytojai -menininkai Amerikos TSRS žinovai apie Rusijos valdovų galingumą sprendžia iš to, kaip jie pasirašo po kurio nors mirusio tiirono nekrologu. Taip ir mes iš pasirašymo sprendžiame, kokie menininkai yra Maskvos malonėje pavergtame krašte. Jie pasirašo rugpjūčio pradžioje "po ilgos ir sunkios ligos" mirusio Jono Marcinkevičiaus nekrologu. Alfabetine tvarka: J. Avyžius, A. Anuškin, J. Baltušis, J. Banaitis, A. Bauža, J. Būtenas, J. Cyžius, J. Dovydatiis, B. Dvarionas, V.

Grybas, J. Grybauskas, A. Gričaitis-Pivša, A. Gudaitis-Guzevičius, L. Janušytė, A. Jonynas, A. Klenicki, K. Korsakas, J. Krikščionis-Jovaras, K. Maruknas, E. Matuzevičius, J. Mikėnas, E. Mieželaitis, V. Mykolaitis-Putinas, V. Mozuriūnas, A. Pakalnis, J. Paukštelis, V. Radaitis, K. Vairas-Rackauskas, V. Reimeris, E. Simonaitytė, V. Sirijos-Gira (gydytojas), M. Sluckis, V. Suchorski, R. Sarmaitis, J. Simkus, T. Tilvytis, L. Vainekytė, V. Valsiūnienė, A. Venclova, Gersa Ziman, J. Zulonas, J. Žiugžda, A. Žukauskas-Vienulis.

Jei ne draugai iš meno ir žurnalizmo, tarybinių rašytojų eilės būtų visai skystokos.

"Tiesos" redaktoriai

Reutlingeno "Elta" neteisinaigai paskelbė, jog G. Zimanas, Lietuvos žydas-bolševikas, Malenkovi perėmus valdžią pašalintas. Jis ir toliau pasirašo "Tiesoje" kaip redaktorius, o pavaduotojai — T. Karosas ir P. Griškevičius.

Estų valstybininkas A. Reišiuo metu yra Londone, kur stengiasi papildyti dokumentaciją savo veikalui "Sovietų Sąjungos ir Baltijos valstybių santykiai".

Ryšium su J. Rainio mirties 25 m. sukaktimi latvių leidyklos paskyrė \$1.100 premijų muzikams, dailininkams ir rašytojams, kad sukurtų kūrinių iš gyvenimo.

Kanados Katalikių Moterų Lygos 33-ias metinis suvažiavimas įvyko Kitchener. Organizacija dabar turi 1.131 parapijų vienetų su arti 100.000 narių.

Medicinos Nobelio premija paskirta dviems mokslininkams: dr. Fr. A. Lapmann, Harwardo Med. Mok. biochemikui, Cambridge, Mass., ir dr. H. A. Krebs, Sheffieldo univ., Anglijoje, biochemikui. Abu jie turi po 54 m., abu yra gimę Vokietijoje.

Knyga KIEKVIENAI ŠEIMAI

Kun. Dr. Jono Gutausko VAIKO DIEVAS IR RELIGIJA. Religinis vaiko auklėjimas ryšium su jo dvasine raida.

I dalis: vaiko kelias į pasaulį — dvasinė ir fizinė raida;
II dalis: vaiko kelias į religiją — religinis vystymasis;
III dalis: religinis vaiko auklėjimas šeimoje ir mokykloje;
IV dalis: ypatingieji religinio auklėjimo uždaviniai.

Knyga tėvams, mokytojams ir tiems, kurie domisi vaiko psichologija. 328 ir VIII psl. Kaina \$3. Užsakymus ir pinigų siųsti: Spaudos B-vė "Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada.

Naujos kalėdinės atvirutės!

Kalėdiniais sveikinimams šiemet išleidome šešiolika rūšių spalvotų lietuviškų atviručių.

Kaina 10 centų su voku.

Sp. B-vė "Žiburiai",

941 Dundas St. W., Toronto

ALOYZAS BARONAS

UŽGESEŠ SNIEGAS

ROMANAS

I

Sodyba Lygumų kaime, ant Lietuvos ir Lenkijos sienos. Mažam kieme auga beržai. Jie apgenėti ir stamboki žiūri pro trobos lentinį stogą į apylinkę. Gyvenamas namas neaugstas ir mažais langais, prisimerkusiais lyg nuo saulės, atbėgancios lygiu lauko lingavimu, atsimušancios ir beržų baltus liemenis ir nuo jų į mažus stiklus, vėju ir senatve kvėpiančiuos rėmus. Aplink laukai — kartais žali, kartais baltesni už tuos beržų liemenis.

Iš trobos išeina ir ant slenkščio sustoja Kęstutis Vosylus, susikiša rankas į kišenės ir švilpia. Jis pasižiūri į laukus ir į netoli esantį miestelį, kurio vidury stovi kažkada buvusios baltos bažnyčios bokštas. Vienišas, nes daug apie ją stovėjusių namų nupūtė karas.

Kai Vosylus švilpdamas galvoja apie dainos tekstą ir merginą, pas kurią jis eina, iš vidaus pro pravaras duris jo tėvas klausia:

— Kęstai, kur išeini?

— Pas Žukauskus. Gražina, — atsako sūnus.

Tėvas peržengia slenkstį ir žiūri gerom akim iš po žilų antakių:

— Pakalbėk dėl bulviakasio talkos.

— Pakalbėsiu, — atsako nueidamas sūnus tėvui bežiūrint į vieną beržo šaką, liečiančią stogą. "Užaugo", pamano. "Reiks nukirsti", grįžtelia daržinės link ir stebi, kaip sūnus, persokęs abu vieškelio griovius, eina mažos sodybos link.

Kai pasiekia kieta, iš būdos išlenda šuo ir nori nutrūkti. Jis šoka ir cypia. Nutruks, ir nušaus kas nors. Gal ir geriau mirti lauke, negu visą gyvenimą būdų. Priegangys stovi mergina, ir Vosylus jai sako:

— Sveika, Gražina. Puiki įvasaros popietė. Ir graudu ir linksma.

— Sveikas, — šypsosi mergina, Vosylui stebint jos šviesų veidą ir truputį prisimerkusias akis, lyg ji amžinai lauktų smūgio. Jiedu susėda pašalė. Po minutės ji sako:

— Man vakar Juozas Kaminskas sakė, kad išvažiuoji studijuoti.

Vosylus patyli valandėlę ir juokiasi:

— Kam? Ir ten reikia įsiekoti visokių dokumentų, kad neišgabentų į Vokietiją. O reikia ir šitam mažam lopely žemės taip pat raštingų žmonių. Žinau, kad gimnazija baigti dar ne viskas, bet palauksiu, kol visa pasibaigs. Intelligentas yra mažą rodyklę. Nulaužta šaka ar įminta pėda. Reikia tokių kaime. Meluoja Kaminskas. Nežadėjau. Kai visos velniavos Europoj pasibaigs — tada.

Gražina pasitaiso kaštaninius plaukus. Viena sruogėlė

paliečia Vosyliaus veidą, ir jis nusipurto:

— Visai neatrodo, kad kažkur mušai žmonės.

— Bet vistiek žmonių daug mažiau. Prieš metus mano brolių pagavo kine, ir po to dar nevienas čia ar kitur įkliuvo. Dabar, rodos, ir paukščiai nebegieda, — pasako Gražina, ir vėl valandėlę tyla.

Nuo vieškelio keliuku eina du vyrai. Dainuodami. Nelygūs balsai ir žingsniai. Vystantį gyvenimą laisto prasta namine. Ir tam kas kartą ryškesniam dainos nelygume Vosylus girdi skurdą ir skundą. Liūdna daina artėja į mažą trobą. Skurdžia, kaip dainos refrenas. Vosylui piktą, kam neišėjo į lauką ir praleido progą stipriai apkabinti šį nielą aštuoniolikmetį vaiką. Meilė keistas išradimas. Nežiūri nei pinigų nei dantų, nei metų, nei logikos. Daro atvirkščius veiksmus vaikui, ligonys ir karaliai.

I kiemą įeina Kaminskas ir Gražinos tėvas, kuris tuoj šaukia:

— Sveiki. Su žentu truputį pasilinksminom.

— Aš niekada nebuvau liūdnas, — kerta Kaminskas.

— Visi žentai, kol dukte neištekėjus, — taria išėjusi motina. Smulki ir labai raukšlėta veido.

— Kaipgi gražus gražus rutėlių darželis! — uždainuoja senis. Kaminskas, jaunas ir augstas, jam nebeįveda. Jis žiūri į Gražiną ir taria:

— Maniau, kad viena esi. Būčiau netuščias atėjęs.

Žukauskas niūniuodamas ilgai veria duris. Priėjus žmona atidaro, gi Kaminskas vėl sako:

— Tai, Vosyliu, nevažiuoji mokyti?

— Ne, — atsako Vosylus ir pagalvoja: "Geriau pakauti mokslą, negu tau šią merginą", o garsiai prideda, — užtenka mokyti. Mokytieji karą pražaidė. Ir praciškai moka muštis, bet tai jau kitas reikalas. Nedaug su akmeniu užmuši.

Gryčioje senis Žukauskas atsisėda ant augštos lovos. Valandėlę kadavuoja kojomis, paskui jas susikelia į lovą ir po poros minučių šnipščia, lyg norėdamas visas pagalvės plunksnas išpūsti į kambarį.

Kaminskas, Vosylus ir Gražina stovi kieme. Vosylus stebi Kaminską, kurio akys paraudę ir nosis taip pat. Plona ir vanagiška, lyg, rodos, ji laiko po ja esančius siaurus ūsus. O Kaminskas pažiūri į rusvą lauką ir sako:

— Tėvas tikriausiai užmigo. Naminės nėra. Kam aš čia reikalingas? Einu pas Mockų. Jurgis pagros smuiku. Gal kas susirinko.

— Gali ir pabūti, — kviečia Gražina, bet Kaminskas nusilaužia smilgą, sukerta per aulinius batus ir sako:

— Tai einam visi.

— Ne, gal mes pabūsim čia, — papurto galvą Vosylus, ir tada Kaminskas pamuoja į smilgą:

— Tai tam kartui.

Gražina su Vosyliu vėl atsisėda ir žiūri, kaip jis, ilgas ir palinkęs, žengia dobielina.

"Atvažiuo studentas", pamastė Kaminskas, "ir neber Gražinos. O žemės mokykloje Gražina buvo mano.

Baigėm, sugrįžom namo, ir baigta. Bet ir aš, ir Žukauskai lenkai. Neleis dukters už lietuvių. Pusė kaimo lenkai. Kai karas pasibaigs, lenkams bus geriau. Jie pirmieji pradėjo lupt vokiečių. Kas tie lietuviai! Po karo pamatys. Anglija atstotys daug didesnę Lenkiją".

Kaminskas pažiūri į mišką mėlyno juodumo ir pagalvoja, kad reiktų parsivežti porą rasti. "Parsivežu", Pasidarau naujus baldus. Gražius. Lovą, stalą ir kėdes. Keturius. Gražiais atlošais. Ateina Gražina ir sėdi vienoj iš jų. Graži ir lengva stambioj kėdėj. Ir pasilieka visada. Paskui gal karas baigsis. Paimsiu kokio vokiečio ūkį ir gyvensiu. Trobos mūrinės ir augstos. Tokios, kokių daug Rytprūsios. Lauką traktoriaus plėšia. Auliniai apsiavę, išeinu medžiot. Lekia šunys. Dideli, kaip Žukausko karvė. Netokie niekingi šunpalaikai. Grįžtu namo. O namuose Gražina. Plonytė tokia. Ružava suknele vilkinti. Apsikabina kaklą, pabučiuoja ir klausia: "Juozai, pavargai? Gal vyno stiklą". Jis prausiasi, užsuka radiją ir skaito laikraštį, o ji sėdi ant kelių. Kieme loja šunys, užia traktoriaus ir žvengia arkliui".

Kaminskas išeina į keliuką. Galva blai vosi giedram ore, tik gaudamas, toks kaip drėgmė, smelkiasi.

Gražina sako:

— Einam ir mes pas Mockų. Pašoksim.

Vosylus pagalvojęs taria:

— Gerai, bet reikėjo eiti kartu.

— Suktelėk, — sako Gražina, Vosylus žvilgtelėja į baigiantį vieškelį pasiekti ilgą Kaminsko liemenį ir šaukia:

— Juozai, palauk, ir mes einam!

Kaminskas sustoja keikdamas: "Velniai nematė, galiu pastovėti. Siūncia kaip kvailį ir vėl šaukia. Bet reikia palaukti. Juk Gražina buvo jo. Tik tas Vosylus. Kvaila merga. Su manimi laiminga būtų. Išėitų į dvarą. Su mašinom ir šunim".

— Einam ir mes dobielina, — sako Gražina.

— Be kelio. Kam mums kelias? Pripratom krūmais ir laukais. Kai ateis taika, nuo daug ko bus sunku atsprasti, — sako Vosylus, — norėsi ką nors mušti, ir nebus ko. Dabar muši priešą — ir ordinas. O paskui ką muši, ordino norėdamas? Arba kai norėsi su kuo nors atsiskaityti, daug bėdos bus.

Pasivieja Kaminską ir eina vieškeliu, lietaus suplaktu ir nedulkiančiu. Nuo kelio matyti Mockaus nameliai. Langai mažyčiai, vienas stiklas pridengtas kartonu.

Prie slenkščio juos pasitinka Mockus. Šviesiaplaukis toks. Ir veidas nelabai tamsešnis už plaukus.

— Prašau vidun, — sako jis linksmai, ir jie visi sėda prie st

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes.

BIURAI:

863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

PARDUODANT ar PERKANT namą mielai Jums patarnaus žemiau pasiskelbę Jūsų tautiečiai:

VACYS VASILIAUSKAS
skambinkite telefonu: OL 7525

PARDUODAMA:

- Indian Rd. — High Park Blvd.**, 12 did. kamb. (2 atsikiri butai), per du augštus, mūrinis, atskiras, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniui šildomas, didelis kiemas ir garažas. Įmokėti \$8.000, viso \$20.500.
- Indian Rd. — Westminster Ave.**, 10 did. kamb., atskiras, mūrinis, vandeniui-alyva šildomas, 2 virtuvės, didelis kiemas, garažas, privatus įvažiavimas. Įmokėti \$8.500, kaina \$22.400.
- Bloor — Indian Rd.**, 9 did. kamb., atskiras, gero mūro, vandeniui-alyva šildomas, 2 vonios, 2 virtuvės, vienos kamb. rūšy, gražus kiemas ir vieta garažui. Įmokėti \$6.000. Kaina \$18.000, geras pirkimas.
- Bloor — Christie**, 7 kamb., mūrinis, vandeniui-alyva šildomas, moderni virtuvė, mas apynaujis, privatus įvažiavimas ir garažas. Įmokėti \$4.500. Kaina \$15.500.
- Indian Grove — Indian Trail**, 13 did. ir gražių kamb., atskiras, mūrinis, vandeniui šildomas, 3 modernios virtuvės, 3 vonios, labai didelis kiemas, 2 mūriniai garažai, geras pajamų namas, įmokėti \$12.000, kaina 27.000 dol. Viena skola balansui.
- Dovercourt — College**, 8 did. kamb., mūrinis, alyva šildomas, 2 virtuvės, gražus kiemas ir įvažiavimas. Įmokėti \$5.500, kaina \$15.500.
- Pacific prie Bloor**, 8 kamb. per 2 augštus, mūrinis, 2 virtuvės, alyva šildomas, labai didelis kiemas. Įmokėti \$6.000. Kaina \$15.900.
- Dundas — Montrose**, 6 kamb., mūrinis, didelis kiemas, vieta garažui. Įmokėti \$3.500. Kaina \$12.000.
- Bloor — Crawford**, 5 did. kamb., atskiras, vieta garažui, geras rūšys, švėrus namas. Įmokėti \$3.000. Kaina \$7.500.

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informaciją apie parduodamus namus, paskolas, biiznius ir tt.
863 BLOOR STREET WEST

PARDUODAMI NAMAI, BIZNIAI

- Kino teatras** su visu įrengimu, 450 vietų, krautuvė ir 4 kamb. vieta visiškai gerame pastate; namas vandeniui-stocker apšildomas; 3 vonios; kino grynai metinis pelnas \$9.000; kaina apie \$50.000, įmokėti virš \$15.000.
- Maisto krautuvė**, Bloor St. prie Ossington, ir 7 kambariai, krautuvės savait. apyvarta iki \$2.000, nuoma 7 metai, krautuvė su gerais įrengimais, kambariai švarūs, prie namo garažas. Kaina 9.000 įskaitant ir 1952 metų Ford sunkvežimį. Įmokėti pagal susitarimą. Lietuviams gero vieta ir yra galimybė išplėsti biznį.
- Rūkalų — suvenyrų krautuvė**, Roncesvalles Ave., savaitinė apyvarta virš \$1.200, nuoma 9 mt., prašo \$10.000 su visom prekam ir visu moderniu krautuvės apstatymu. Įmok. nedaugiau \$8.000.
- 10 akry ir namas** iš 4 kamb., 3 mylia nuo Fordo fabriko, įnešti \$3.500. Kaina \$7.000.
- Siuvyklė — krautuvė**, namas iš 7 k., Queen St. netoli Manning Ave. Krautuvė moderniai įrengta, alyva apšild., garažas, jokia morgiausia nėra. Prašo \$17.500, įmokėti apie \$8.000.
- Sklypas**, Sheppard & Bathurst. Kaina \$850, sklypo dydis 50x100, pigus sklypas prie Cowell St.
- \$18.300**, nepaprastai geras atskiras namas, tarp Davenport ir St. Clair, prie Oakwood. 9 ruiminigai, liuksiniai, šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, kietmedžio grindys, vand.-alyva apšildomas, garažas.
- \$4.000 įmokėti**, didžiulis atskiras namas, College St., netoli naujos būsimos lietuvių bažnyčios, 10 didelių ir šviesūs kambariai, 3 virtuvės, garažui vieta, didelis kiemas. Prašo \$16.500. Tuojau galima užimti.
- \$3.000 įmokėti**, Wallace Ave., pusiau atskiras, gero mūro, 6 k., didžiulė virtuvė, garažui vieta.
- \$4.000 įmokėti**, Dunn Ave., atskiras, mūrinis, 8 k. nepereinami, kietmedžio grindys, išskyrus 1 k., alyva apšildomas, dvigubas garažas. Margičius 7 metams.
- \$5.000 įmokėti**, Cowan Ave., atskiras, 10 nepereinami kambariai, kietmedžio grindys, visą namą tuojau galima užimti.
- J. KASKELIS**
Telef. EM. 8-2646, EM. 8-2648
Toronto
575 Queen Str. W. (prie Bathurst)
Namų tel.: KE. 7536
nesant biure ar namuose prašome palikti savo telefoną.

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

R. TESLIA

REAL ESTATE BROKER

863 BLOOR STREET WEST - 575 QUEEN STREET WEST
TORONTO

SAUGU — PATIKIMA

Pirkdami ir parduodami pasitarkite su mūsų ekspertais. Mes turime šimtus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

- \$11.500.** Ossington — Dundas, 6 k. namas, didelė virtuvė, gražiai dekoruotas, vieta garažui, įmokėti tik \$3.000.
- \$13.000.** College — Bathurst, 10 k. mūrinis namas, dvi virtuvės, patogioji vieta išnuomoti kambarius, arti prie susisiekimo.
- \$12.500.** Dovercourt — College, mūrinis 8 kambarių ant 2-jų augštų, 2 virtuvės, vieta garažui, įmokėti apie \$6.000.
- \$17.700.** Jane — Bloor, atskiras, mūrinis, 6 kambarių namas, alyva šildomas, garažas, labai geroje vietoje, arti prie susisiekimo ir krautuvų.
- \$18.500.** College — Grace, mūrinis 9 kambarių ant trijų augštų namas, 2 virtuvės, alyvos šildymas, garažas, dideli kambariai, patogus išnuomoti.
- \$11.900.** Eglinton — Nam. Gražus 5 kambarių mūrinis bungalow, 3 m. senumo. Rūsy įrengtas atskiras kambarys.
- \$12.900.** High Par. 6 kamb. mūrinis pusiau atskiras namas. Rūsy įrengtas dušas. Gražus sodas. Įvažiavimas į garažą.
- \$15.900.** Dundas — Dovercourt. Atskiras 8 didelių kambarių mūrinis namas gerame stovyje. 2 virtuvės, garažas ir gražus kiemas.
- \$16.900.** Oakwood — St. Clair. Naujų plytų atskiras namas, 7 kamb. per du augštus. Moderni virtuvė ir garažas.
- \$20.500.** High Park. Atskiras mūrinis 6 didelių kambarių namas su atskiru įvažiavimu į garažą. Apšildomas, alyva.
- \$9.500.** Dundas — Bathurst. 8 k. mūrinis namas. Įmokėti \$2.500. Vieta garažui. Geras šiltu oru šildymas.
- \$12.800.** Parkdale rajone 7 kamb. ant dviejų augštų mūrinis namas. 2 modernios virtuvės, nedidelis įmokėjimas.
- \$12.500.** High Park rajone, netoli Bloor ir Roncesvalles, 6 k. atskiras mūrinis namas. Vieta garažui.
- \$14.900.** Bloor — Indian Rd. 8 k. mūrinis namas, alyva šildomas. Garažas.
- \$14.000.** Davenport — Oakwood. 6 kambarių mūrinis namas. Alyva šildomas, moderni virtuvė. Garažas.
- \$22.500.** St. Clair — Oakwood, modernus atskiras namas.

Be pamintų, dar turime daugybę namų įvairiose miesto dalyse ir su įvairiais įmokėjimais.

PRASAU SKAMBINTI

V. Morkis
OL 7511

SKAMBINKITE:
B. Sergautis
OL 7511

1460 Dundas St. West (prie Dufferin), Toronto

HAMILTONO LIETUVIAI. Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į šios įstaigos atstovus Hamiltone **J. Valevičius ir A. Pranckevičius**. Visokeriopas informacijos suteiks bei patars namų problemose nemokamai. Skambinkite ar užsikite į įstaigą
913 MAIN ST. EAST, HAMILTON — PHONE 9-4121

ERNEST

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED

BRANCHES

TORONTO — HAMILTON — LONDON — SARNIA — KITCHENER — PETERBOROUGH

F. N. PREBBLE

REAL ESTATE

Nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga

1052A BLOOR ST. W., TORONTO

Parduodame ir perkame namus, biiznius visuose miesto rajonuose.

NAMAI - BIZNIAI PARDAYIMUI

- \$11.500, įmokėti \$3.000.** Bloor — St. Clares, 6 kamb. namas, alyvos šildymas, moderni virtuvė.
- \$15.000, įmokėti \$4.500.** Indian Rd. — Bloor, 8 kamb. mūrinis namas, neperein. kamb. Vieta garažui.
- \$15.000, įmokėti \$6.000.** Bloor — Havelock, 8 kamb., mūrinis namas, nepereinami kamb. Naujos airciondrit šildymas, parketas.
- \$15.500, įmokėti \$5.000.** Roncesvalles — Garden, 8 kamb., mūrinis namas, nepereinami kamb., garažas.
- \$15.900, įmokėti \$5.000.** Bloor — Havelock, 8 kamb., mūrinis namas, nepereinami kamb., 2 virtuvės.
- \$16.900, įmokėti \$6.000.** Bloor — Euclid, 9 kamb., mūrinis namas, alyvos šildymas, 2 modernios virtuvės.
- \$18.500, įmokėti \$5.000.** Queens Ave., 9 kamb. per du augštus, mūrinis, atskiras namas, karšto vandens-alyvos šildymas, moderni virtuvė, privatus įvažiavimas.
- J. RUKŠA**
Tel. OL 1793, LO 5176
Namų tel. MU. 0746

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas —
Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.
Room 107

Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Kanadoje didžiausia nuosavybių pardavimo įstaiga.

John J. Ellis

REALTOR

1072 BLOOR ST. W. — Tel. ME. 2471

Norėdami pirkti ar parduoti namą ar kitokią nuosavybę prašome kreiptis į šią lietuviams gerai žinomą nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaigą, nes čia Jūs rasite didžiausią namų, biiznių ir sklypų pasirinkimą Toronte ir apylinkėse

ADELAIDE — NIAGARA

\$9.000, įmokėti \$2.500. Priekis mūro. Pusiau atskiras, 6 kambarių namas. Garažas.

FULLER — QUEEN

\$12.000, įmokėti \$3.500. Mūrinis, pusiau atskiras, 6 kambarių namas, garažas.

HUMBERSIDE — MEDLAND

\$17.500, įmokėti \$8.000. Mūrinis, visai, atskiras, 9 nepereinamų kambarių namas, 2 virtuvės, 3 garažai.

COLLEGE — LIPPINCOT

\$18.500, įmokėti \$6.000. Mūrinis visai atskiras, 10 nepereinamų kambarių namas, 2 virtuvės. Vandeniui-alyva šildomas. Labai geras išnuomavimui

BATHURST — DUNDAS

\$24.000, įmokėti \$7.000. Krautuvė ir 8 kambariai. Vandens šildymas, garažas. Norintiems pradėti betkokį biznį labai geras pirkiny.

Nebijokite kreiptis, jei Jums trūksta pinigų įmokėjimui.

Mes sudarome paskolas.

Pr. Grybas

1072 BLOOR ST. W., TORONTO. Telef. ME. 2471. Namų LA. 2007

John J. Ellis

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W. — TEL. ME. 2471

Visuomet didžiausias namų pasirinkimas mūsų firmoje, nes yra laikoma viena iš rimčiausių, didžiausių ir patikimiausių Toronte. Kiekvieną dieną gauname daug namų, todėl ir pasirinkimas geriausias.

INDIAN RD. — SUNNYSIDE AVE.

\$12.500, įmokėti apie \$4.000. Pusiau atskiras 6 nepereinamų kambarių gero mūro namas, kietmedžio grindys — gražus kiemas. Vertas daugiau — geras pirkiny.

ST. JAMES AVE. — BLOOR E. — PARLIAMENT

\$13.500, įmokėti tik apie \$3.500, 8 nepereinamų didelių kambarių mūrinis namas. 2 garažai — naujai atremontuotas, galima dar nuderėti.

INDIAN GROVE — BLOOR

\$14.800, su didesniu įmokėjimu. Pusiau atskiras, 7 kambarių per 2 augštus gero mūro namas, alyva naujas šildomas. Gražus, didelis kiemas — 2 garažai.

MANNING — COLLEGE — HARBORD

\$16.500, įmokėti \$6.000. Pusiau atskiras 8 didelių nepereinamų kambarių mūrinis namas — 2 gražios virtuvės, 2 coules akmb. — vandeniui alyva šildomas, 2 garažai. Geras, didelis kiemas, be morgičių.

GLENLAKE — GLENDONWYNE AVE.

\$18.000, įmokėti apie \$8.000, atskiras 7 kamb., per 2 augštus, labai gražus rūpuotų plytų namas, vandeniui-alyva šildomas. Dvigubas sklypas — garažas po namu.

PACIFIC AVE. — BLOOR STR. W.

\$18.500, įmokėti apie \$6.000, 11 kambarių geras mūrinis namas, vandeniui-alyva šildomas, geras planas — didelis kiemas ir 2 garažai.

BEACONSFIELD — DOVERCOURT — QUEEN

\$18.500, su didesniu įmokėjimu. 17 kambarių labai pelningas namas, su baldais antrame ir trečiame augšte. Alyva šildomas, garažas.

MIELAS TAUTIEČI! Mielai Jums patarnausiu ir patarsiu namų ar biiznių pirkimo ir pardavimo reikaluose — be jospareigojimo iš Jūsų pusės

P. MALIŠAUSKAS

agentas, kuris kiekvienam greitai patarnaus ir nepavargsta!

1072 Bloor St. W. — Toronto — Tel. ME. 2471, buto tel. KE. 1359.

Jei norite

PARDUOTI AR PIRKTI
NAMĄ ir sunkiai Jums sekasi, bandykite paskambinti mums.

- \$16.000.** netoli liet. naujai statomas bažnyčios, College St., 10 k. mūrinis, atskiras, 2 virtuvės, įvažiavimas į kiemą.
- \$4.000 įmokėti**, Dundas — Brock, mūrinis, atskiras, 6 kamb., labai gerame stovyje, 2 modernios virtuvės.
- \$12.500** plina kaina, College — Dovercourt Rd., mūrinis, 6 kamb., pusiau atskiras, įvažiavimas į kiemą, žemas įmokėjimas.
- \$13.500.** Runnymede — Annette, 6 kamb., mūrinis, atskiras, 2 garažai.
- \$13.800.** Bloor — Runnymede, atskiras mūrinis, 6 kamb., 2 virtuvės, labai didelis kiemas, 2 įvažiavimai.
- \$9.000 įmokėti**, Bloor — Dovercourt, atskiras, mūrinis, 14 kamb., aliejum šildomas, 3 virtuvės, didelis kiemas, 15 garažų.
- \$6.000 įmokėti**, Bloor — Windermerre, atskiras, rauplėtų plytų, 7 kambarių per 2 augštus, aliejum šildomas, garažas, didelis kiemas.
- \$6.5500 įmokėti**, Bloor — Runnymede, atskiras, 7 kamb. per du augštus, viskas puikiausioje stovyje. Garažas.
- \$8.000 įmokėti**, Bloor — Alhambra, atskiras, mūrinis, 9 kamb, 3 virtuvės, vand.-aliejiui šildomas, puikus namas, garažas.
- \$14.900.** Indian Rd. — Bloor, 8 k., mūrinis, gero plano, įvažiavimas į kiemą.
- \$17.500.** Bloor — Pacific, 9 kamb., mūrinis, 2 virtuvės, 2 garažai, vand.-aliejiui šildomas.
- \$3.000 įmokėti**, Queen — Crawford, mūrinis, 8 kamb. Balanse viena skola.

MES SKOLINAME pinigus įmokėjimui padidinti vien tik už Jūsų parašą. Galime paskolinti tiek, kiek Jūs turite savo pinigų įmokėjimui. Pvz. jei Jūs turite \$2.000, mes galime paskolinti Jums kitus \$2.000; jei Jūs turite \$3.000 mes galime paskolinti kitus \$3.000.

KUZMAS — BALTAKYS — PLIOPLYIS

OL. 7997 arba LA. 1250 OL. 7996 arba LL. 8310 Tel. OL. 7997
Namų RO. 3345

J. KARPIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1609 DUNDAS STR. W. (kampas Dundas - Brock) TORONTO

DEMESIO!

DEMESIO!

VALGYKLOJE "BALTIC"

870 DUNDAS STREET WEST. TORONTO, ONT.

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų.

Gamina prityrusios virėjos. — — — — — Sev. V. ir J. Ivanauskas.

Lietuvis siuvėjas

K. ARDAVIČIUS

2102 DUNDAS ST. W., Toronto - Telefonas 2220

Siuvu vyriškus ir moteriškus rūbus (pagal išmatavimą)

John J. Ellis

Svarbiausias Toronto Realtorius

383 RONCESVALLES AVE. Telef. LA. 8000

Mūsų firma su keturiomis kontoromis Toronte ir virš 100 tarnautojų tikrai gali pasiūlyti patį didžiausį namų ir biiznių pasirinkimą

SIOS SAVAITES PAVYZDŽIAI:

- \$12.800.** 8 kamb., pusiau atskiras. 2 garažai. Kietos grindys. High Parko rajone. Įmokėti apie \$4.000.
- \$14.500.** 7 kamb. per 2 augštus. Visiškai atskiras, labai gery plytų, nepereinami kambariai, kvadratinis planas. Kietos grindys, labai švarus ir jaukus. Įmokėti apie \$4.000. Rusholme rajone.
- \$15.500** pilna kaina. Atskiras, privatus įvažiavimas, garažas. Karštu vandeniui-alyva šildomas. Apie 16 m. senumo. Labai gražus iš vidaus ir iš lauko. Įmokėti \$5.000. St. John gatvėje.
- \$23.000** pilna kaina. Atskiras, privatus įvažiavimas, garažas. 9 kambariai per 2 augštus. Karštu vandeniui-alyva apšildomas, apie 18 m. senumo, puikioje Rusholme gatvėje, prie naujai statomos bažnyčios. Visus Jūsų nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo ir iškeitimo rūpesčius patikėkite kraipdamiesi į

VYTAUTAS LUNYS

Telef. OL. 6321 — Buto LA. 6338

JOHN J. ELLIS

REALTOR

1072 BLOOR ST. W. — TEL. ME. 2471

Igyto pasitikėjimo dėlei mūsų firma išaugo sparčiausiai žingsniais. Kiekvieną laiką čia rasite didesnę namų ir kity nuosavybių pasirinkimą negu kur kitur. Kiekvieną metų šimtą namų visuose Toronto rajonuose. Ypatings mūsų dėmesys skiriamas patarnauti klientams norintiems įsigyti namus High Parko ir kituose geresniuose rajonuose.

★

JANE — ST. CLAIR

\$9.950. Penkių kambarių mūrinis bungalow, garažas. Neturi morgičių.

ONTARIO ST. — RYTUOSE

\$9.500, įmokėti \$2.000. Šešių kambarių namas.

DUNDAS

\$11.500. Avalynės krautuvė daranti apie \$15.000 metinės apyvartos. Trijų kambarių ir virtuvės butas prie krautuvės. Kainą sudaro prekes ir įrengimai. Lietuviams labai tinkamas rajonas.

LANDOWNE

\$14.900, įmokėti \$1.500, daugiau įmokant būtų pigiau. Mūrinis 8 kambarių namas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

ROXTON RD. — HARBORD

\$17.000, įmokėti \$6.000. Mūrinis 8 kambarių namas, nepereinami kambariai, alyvos šildymas, 2 virtuvės, dvigubas garažas, geras kiemas. Neturi morgičių.

QUEBEC

\$17.000, įmokėti \$5.000. Visai atskiras, mūrinis, dviejų augštų, 8 kambarių namas, alyvos šildymas, garažas su privatu įvažiavimu.

HIGH PARK AVE.

\$23.900, įmokėti \$7.000. Visai atskiras, mūrinis, dviejų atskirų būtų namas. 12 kambarių, 6+6, vandens-alyvos šildymas, 3 garažai su bendru įvažiavimu.

TEBUS VISIEMS ŠILTĄ

Pagal KLB Šalpos C. Komiteto aplinkraščių lapkričio ir gruodžio mėnesiai yra rūbų rinkimo mėnesiai. Gruodžio 26-31 d.d. tarpe surinktieji rūbai privola būti atsiųsti į Torontą. Iš čia jie bus tučtuojau persiųsti Vokietijos lietuviams.

Sąryš su tuo kyla pora klausimų, kurie aukojantieji visuomenei gali būti nevisai aiškūs. Pirmiausia kodėl Vokietijos lietuviams reikia siųsti aprangos, jeigu jie gauna pašalpas? Atsakymas labai aiškus — 3 asmenų šeima gauna 15 dol. pašalpą per savaitę. Iš šios sumos turi išsiuomoti butą, pavalgyti ir apsidengti. Pabandyti už tokią sumą pagyventi čia, Kanadoje. Gaunamos pašalpos pirkimo ga-

lia yra tokia pati, kaip Kanadoje. Antras klausimas, kokie rūbai siunčiami? Be abejonės, visokie. Jie stokoja visokios aprangos ir apavo. Ypač aktualia yra žieminė apranga. Tačiau nepamirština, kad jie yra ir lovų baldinių dideliame nedatėliu. Apskritai visi aukiečiai reikmenys jiems yra reikalingi. Tai gi be rūbų dar yra aukotinos antklodės, paklodės, lovatiesės, staltiesės, užvalkalai, rankšluosčiai, kojines, ir visa kita, kas namuose reikalinga. Betgi kreiptis dėmesys į tai, kad visiškai sudėvėtų minėtų reikmenų geriau visai neuokoti, nes jokios naudos iš šurlių. Kas tinkamo rūbo neturi, geriau tam reikalui paaugoti vieną kitą dolerį. a.k.

SKUBIU ŽVILGSNIU

— Viena. — Prancūzija pranešė sutinkanti savo kariuomenę iš Austrijos visiškai atitraukti. Būsimi palikta tik simbolinė okupacija — 40 žandarų. Prancūzų Austrijoje yra Vienoje ir Tirolio bei Vorarlbergo provincijose.

— Vašingtonas. — Valstybės departamentas oficialiai patvirtino, kad Lenkijos gen. konsulas Niujorke Galevick nutraukė ryšius su komunistine vyriausybe ir esąs išvykęs į Urugvajų.

Taip pat patvirtinama, kad panašiai pasielgęs Lenkų spaudos agentūros tarnautojas Gall, kuris išvykęs į Meksiką. Sakoma, kad taip pat metęs darbą ir jo kolega Wionczek, bet niekas neužrodo, kur jis dabar yra.

— Roma. — Vatikanas padėti Palestinoje laiko netikra ir perspėjo ten vykstančius piligrimus būti budriais. Esą, iš vienos ar kitos pusės galima laukti staigaus puolimo.

— Niujorkas. — Kubos atstovas JT Numez Portuondo pateikė rezoliuciją, raginančią visas valstybes greičiau ratifikuoti genocido konvenciją. Iš 60 JT narių ją ratifikavo iki šiol 41.

— Londonas. — Anglijoje yra 8 JAV karinės bazės.

— Londonas. — Britai pasigaminę naują tanką. Jis gamintas išnaudojus patyrimą su 48 tonų Centurion tanku Korejoje — sustiprinti šarvai, duotas galinės masės motoras.

— Maskva. — Gandai apie patekama nemalonė žemės ūkio Akademijos prezidento Lysenko nepasitvirtino. Ižvestijos išspausdino jo ilgą straipsnį ir jį kalbėjo agronomų suvažiavime.

— Vašingtonas. — JAV panaikino draudimą naudoti nikelių civilinėje pramonėje.

— Vašingtonas. — Sek. metų sausio 21 d. prezidento Eisenhowerio žmona atliks ceremonijas nuleidimo ir vandenį pirmojo atominio narlaivio.

— Londonas. — D. Britanija nupirko Kanadoje sūrio už 1 milijoną svarų. Kanada turėjo 46.807.000 svarus sūrio atsargoje. Dabar liks dar apie 36.800.000 sv. Sūrio vidaus prekybai kaina nustatyta 30 centų svarui, eksportui bus parduodama greičiau — po 26,5 centų už svarą.

— Madridas. — Amerikietis Fl. Chadwick, kuri du kartu rekordais, kaipgi nepasiduosi, ant slenkščio sėdėdamas? Kurgi kitur sėdėti? Sėdi ir rūpinasi juo, kol sėdi. O tas radijas liepė gintis. Susitarai dėl talkos? — tėvas šokinėja nuo vieno sakinio prie kito.

— Nėra ko tarti. Reikia sabotuoti, tai reiškia nekasti bulvių. Žinai, tėve, dabar mandras karas. Arba kasam bulves — padėdam priešui, arba nekasam — padėdam sau.

— Sudegtum, — sako senis Vosylus, — pirmą kartą taip girdžiui. Dabar ir Karvė kariauja, kuri pieno neduoda.

— Dabar, ir degtinė gerdamas, kariaujai, nes ji iš rūgių padaryta, ir šokdamas, nes plėsi batus ir grindis, — šypsoi Kęstutis, — bet jei sėdėsim, sudeję rankas, tai karas vilksis labai iš lėto. Greit nesibaigs. O žmogus bailys ir mokins prastas. Mokosi gyvenimo, kaip dailyras, ir vis išėina iš linijų. Na, bet, tėve, einam gulti. Pakelk saulei tekant. Žadėjau Kaminskui talkon. Ir jis nori medžio. Gal grabą dirbsis.

Vosylus atsiguila ir girdi už plonos sienos lovos traškėjimą ir tėvo trūkčiojantį knarkimą gretimajam lovoj.

Kęstutis negali užmigtį. Galvoja apie Gražiną ir ateitį. Prais karas, išvažiavęs į miestą, ir liks čia tie laukai vienodai žali ir pavargę, ir rudi — vėjo ir saulės nuolatiniame glostyme. Vakarai ir rytai sublizga vedrynų galvutėse. Kartais kilsteria vėjas ir nuberia sidabrą. Kartais ateina rūkas, ir virš lauko siūbuoja baltuma. Visa paliks, kai ateis taika ir nustos mirtis abiem rankom kurtis. Ji nebepajaus dalgiu. Ji moderni ir skraido lėktuvais. Ir dalgio nebeturi. Išmetė. Pasenęs prietaisas. Ji kažkuo kitu muša. Išpėnė. Patogu jai gyvent. Bet, kol ateis ji, reikia gyvent.

Gražina. Vosylus mato ją, einančią žalvariniu mėnesienos blizgėjimu. Ji virsta dielė ir viską užlieja kaip rūkas. Nutyla ir tėvo knarkimas ir motinos lovos braškėjimas.

Trobelė užima miegas, pasirengęs kiekvieną sekundę ją palikt, kad žmogus pabūstų kankintis, bijot ir mirt.

Kai rytą Kaminskas keliasi, motina paklausia: — Kur eisi? — Sakiau — į mišką. — Motina švenčiausia. Kam tau tas medis? — Mama, juk reikia gyventi, — taria Kaminskas,

DIEVO, TAUTOS IR ARTIMO TARNYBOJE

KUN. DR. J. TADARAUSKO 40 M. AMŽIAUS IR HAMILTONO KOLONIJOS 5 M. VEIKLOS SUKAKTĮ ATŽYMINT

Hamiltono lietuvių Vilniaus Aušros Vartų parapijos klebonas kun. dr. J. Tadarauškas gimė 1913 m. spalio 23 d. Pašilėje, Ukmergės apskr. Mokėsi vietos pradžios mokykloje, Ukmergės gimnazijoje, vėliau persikėlė į Jėzuitų gimnaziją Kaune, kurią labai gerai baigęs įstojo į Telsių Kunigų Seminariją. Ją baigė 1937 m. Pradžioje kurį laiką buvo paskirtas į Ylakių vikarų, bet tu pačių metų rudenį Seminarijos vadovybė į Vyskupijos kūrį, įvertindama jo gabumus, pavyzdinę elgesį ir darbštumą, pasiuntė teologijos žinių pagilinti į Kauno Universitetą.

Baigęs studijas buvo paskirtas Vytauto Didžiojo gimnazijos Klaipėdoje kapelionu: 1939 m. pavasarį, vokiečiams okupavus Klaipėdos kraštą, su visa gimnazija persikėlė Palangon, kur ėjo tas pats pareigas.

Pirmojo bolševikmečio pabaigoje dirbo Telsių vyskupijos kūrijoje, o vėliau Papilėje vikaravo. Vokiečiams okupavus Lietuvą buvo perkeltas į Mažeikių gimnaziją kapelionu. 1942 m. perkeltas į Vilnių, kur buvo paskirtas Jėzaus Širdies parapijos klebonu ir kartu buvo Pedagoginio Instituto ir vienos gimnazijos kapelionu. Gyvendamas Vilniuje be savo daugybės tiesioginių pareigų plačiai dirbo ir visuomeninį darbą. Jo butas buvo vienas iš centrų, kur daugumas studentų bei moksleivių gaudavo maisto alkiui numarinti. Kun. dr. T. pats jo neturėjo, bet sugebėjo suorganizuoti.

Karo eigai pasikeitus ir Lietuvoje vėl artinantis bolševikams, pasitraukė iš Vilniaus, o vėliau namu žvejų laiveliu su dideliais pavojais iš Palangos išvyko Švedijon. Čia po didelių vargų ištrūkęs iš uždaro lagerio, šiaip taip įsikūrė ir stvėrėsi darbo. O jo buvo begalės. Atlikdamas savo tiesiogines pašaukimo pareigas lankė po visą Švediją išsišlavusius lietuvių ir dar suradamas laiko aplankyti ir Danijoje bei Norvegijoje gyvenančius tautiečius.

Gyvendamas Švedijoje daug dirbo ir lietuvių išlaikymo darbe: išleido vaikams lietuvių kalboje gražią maldaknygę, leido ir redagavo „daugumoj“ pats vienas visą prirašydamas, laikraštį „Spinduliai“.

Susiršęs su BALFo centru ir gavęs iš jo paramos, teikė pašal-

pos vargstantiems tautiečiams, pats aktyviai dalyvavo šalpos komitete, gelbėjo į mirties nars bėpatenkancius mūsų kariškius-belaivius ir atlikdamas daug kitų darbų.

1947 m. atvyko Kanadon. Pradžioje apsiostojęs Toronte, tuojau stvėrėsi organizacinio darbo: lankė po Kanados miškus išsišlavusius mūsų vyrus, rinko aukas, kurias siuntė Švedijoje ir Vokietijoje stovyklose vargstantiems tautiečiams. Lankė Otavos Universitetą ir per trumpą laiką paruošė disertaciją, kurią Otavos Universitete apgynė ir gavo Teologijos Doktaro laipsnį.

1948 m. pavasarį, hamiltoniečių lietuvių kviečiamas, atvyko atlaikyti pirmųjų lietuviams pamaldų. Pradžius vis daugiau ir daugiau Hamiltono burtis lietuvių, atsirado reikalas turėti ir nuolatinį savo dvasios vadą. Lietuviams prašant, Hamiltono vyskupas paskyrė kun. dr. J. Tadaraušką Mount Cenacle — Sisters of Social Service vienuolyno kapelionu ir pavedė jam kartu rūpintis lietuvių dvasiniais reikalais. Tame vienuolyne kun. dr. T. rūpėsiu ir buvo įrengta pirmoji lietuvių koplyčia, kur lietuviams susirinkdavo pamaldoms.

Lietuvių skaičių padidėjus, iš vyskupijos buvo gautas senas pastatas — sporto salė, kurią lietuviams, vadovaujami kun. dr. T. patys atsiremontavo ir įrengė jau jaukėsnę savo šventovę. Kitame pastate įrengta klebonija.

Kolonijai vis didėjant, turimos patalpos darėsi per mažas. Kun. dr. Tadarauškas vėl galvoja, kuria, rūpinasi. Nors klebonija ir apgriuvusi, šalta, bet pirmoje eilėje rūpinasi savų tautiečių reikalais, jų patogumais. Ir štai 1952 m. jo sušauktas susirinkimas nutaria statyti — didinti bažnyčią. Nutarta ir daroma. Nors kasoje tik apie pora šimtų dolerių, bet energingai prie darbo! Ir tik dėka kun. dr. T. energijos, didelių rūpėsiu ir vietos parapijiečių dosnumo bei darbo jėga paramos po 10 mėnesių intensyvaus darbo š.m. birželio 7 d. bažnyčia atidaroma — pašventinama.

Šiaip taip įsikūrus, kun. dr. J. Tadarauškui rūpi ir visi kiti kultūriniai reikalai, pirmoje eilėje — švietimas. Jo pastangomis 1949 m. rudenį suorganizuojama lietuvių vaikams šeštadienio mokykla, kuriai duodamas Vyskupo M. Valančiaus vardas. Jis po didelio vargo gauna mokyklai geras patalpas, sudaro pirmųjų mokytojų kadra, dirba pats ir taip įstato mokyklą į tinkamas vėžes, kuri iki šiai dienai gerokai išaugusi.

Didejant kolonijai, kartu kuriasi ir įvairios organizacijos. Čia visoms jis padeda, rūpinasi, šelpia aukomis ir teikia moralinės paramos. Svarbiausia žiūrėti, kad visos savo organizacinio darbo siektų vieno pagrindinio tikslo — lietuvių išlaikymo švietime krašte, greičiau atgauti savo tėvynei nepriklausomą gyvenimą.

KLB Švietimo Komisija.

KLB Švietimo Komisijos informacija Nr. 13

Pirmajame po KLB Tarybos suvažiavimo posėdyje svarstyto veikimo gairės sekantiems kandidatejos metams.

Komisijos sekretoriui pavesta ir toliau rūpintis informacija spaudoje: Atsižvelgiant į apylinkių pageidavimą, informacijos atspaudai bus siuntinėjami kiekvienos apylinkės švietimo vadovui bei mokykloms. Be to, sekretoriui pavesta prarvesti mokyklų registraciją du kartus: mokslo metų pradžioje ir pabaigoje. Registracijos blankus pa-

ruošia ir jų spausdinimu pasirūpina pradž. mokyklų skyrius. Iždindinkui pavesta atidaryti Imperial banke Hamiltone atskirą Komisijos sąskaitą, kuri būtų tvarkoma pirmininko ir iždindinko parašais.

Pradžios ir augst. lit. švietimo skyriuose aptarta visa eilė darbų ir atidėta sekantiems posėdžiams juos detalizuoti.

Vasaros stovyklų reikalų tuo tarpu laukiama organizavimo ūkio pirkimo, kurį vykdys Krašto Valdyba.

KLB Švietimo Komisija.

eidamas pro duris.

— Aš žinau, bet kam čia dabar? Ne mūsų miškas ir ne mūsų medžiai. Nereikalinga vagystė, vaike.

— Mama, kad nereikalingas daiktas, gal ir turi tiesos, bet niekas nežino, kas reikalinga ir kas ne. O dėl vagystės — tai nesuprantu. Karo metu nebėra vagysčių nei žmogžudysčių. Karo metu tai vadinas geri darbai. Girdėjai radijį iš Londono? Užmuši — ir atlaids gausi. Pavogei, sudeginai — mažiau priešui lieka.

— Juozeli, karas ar ne, Dievas vistiek tebėra.

— Taigi, žinau. Ir įsakymai visi tie patys. Tik nebe dešimt jų, mama. Neliesk savo artimo, o priešą mušk. Taika ar netaika, bet artimo niekas nemuša. Taigi, jei nemuš, ir priešas tau artimas. Bet jei priešas tau artimas, tai tu išdavikas. O krašto išdavikui gali kaip šuniui kirst. Supranti, mama?

— Nesuprantu, vaike. Aš tik vieną suprantu: kas bloga, visada bloga.

— Kvailas galvojimas, mama. Bet tiek to. Reikia mokėti eiti kartu su gyvenimu. Parsiveši. Lentų išsiipjasiu. Baldus pasidarysiu. Po karo gal namus gausim.

— Nenoriu jokių namų. Savo užtenka.

— Gausi, ir bus tavo. Bus savi, — išėina Kaminskas pro duris, nueina į lauką, parsiveda arkį, pasikinko ir išvažiuoja. Naktis nubarsė pievą karoliais, ir dabar saulė juos renka aukšniais pirštais. Kaminskas pliaukšči botaug, ir mažas, bėras arklukas traukia lėtai ir apsipratęs su pliaukšėjimu. Prie visko pripripta žmogus gyvuli ir gyvenimas žmogų. Kaminskas nuvažiuoja į pamiškę ir iš tolo mato ateinantį Vosylį. Sekundę Katikrai nelabai išimtingas darbas. Velniai žino, dėl ko minską puola pyktis. „Taip išdidžiai ateina. Visą aš vienas galiu padaryti. Visą. Ir talka reikalinga ne medžiui, bet merginai laimėt. E, kad tu žinotum, juoktu-meis iš mano kvailumo ir išminties“. Paskui Kaminskas pristabdo arkį ir šaukia baigiančiam ateiti:

— Matai, anksti atsikėlėi. Sėskis. Pavėsiu. Nors krato. Geriau pėsčiam eiti. Velnias, visai tuščia. Net nesmagu važiuoti. Ką tie žmonės ir dirba?

— Miega, — sako Vosylus, sėda ant vežimo krašto ir tabaluoja kojomis. — Tiek čia tu žmonių bėra.

— Šokinėja ratai, saulės spinduliai ir pokalbis nuo vieno nereikšmingo dalyko prie kito. Jiedu įvažiuoja truputį giliau į mišką. Galvas panarinę, lėpuočiai žiūri po savo Kojom. Jų tiek daug, kad jie negali apsidairyti aplink. Retas kuris pasistieps žiūri į lauką ir į namus. Vieną

Jam rūpi ir kiekvieno tautiečio materialinis sustiprėjimas. Naujai atvykusiai, ar darbo netekusiai, jis vežioja į fabrikus, kreipiasi pas įvairius bosus, prašo, kad priimtų darban jo gerus bičiulius, prietelius, o jų begalės. Naujai atvykusieji ar bėdon patekę pas jį visomet ras suraminimo, paguodos bei paramos.

Hamiltono lietuvių kolonija, įvertindama jo didelius nuopelnus kolonijos išlikimui ir pirmąją vietą ir reikšdamą širdingą padėką už atliktus darbus, nutarė išpuolančios 40 metų amžiaus ir 5 metų veiklos Hamiltono proga kun. dr. Tadarauškui pagerbti suruošti specialias iškilmes. Organizacijų atstovai — KLB Hamiltono Apylinkės V-bos, Ateitininkų, Skautų, Skautių, Socialdemokratų, ML Bičiulių D-jos, Choro „Rūta“, Sporto klubo „Kovas“, Taut. šokių grupės, TFondo Hamiltono „Skryliaus, Šalpos Komiteto, Vysk. Valančiaus mokyklos — susirinkę ir posėdį išrinko pagerbimui ruošti specialią komitetą iš šių atstovų: J. Kšivickas — pirmininkas, ir nariai: J. Giedraitis, S. Bakšys, K. Stanaitis, J. Mikšys. Organizacijų posėdy nutarta kun. dr. J. Tadarauškui suruošti pagerbimo vakariene, kuri įvyks lapkričio 14 d. 7 val. vakaro parapijos salėje, 58 Dundurn St. N.

A. K. J.

TARP MŪSŲ KALBANT

Rošo LAIMA KUTVELIENE

Žieme ateina — todėl aš noriu suteikti keletą patarimų, kaip taupyti kurą. Jeigu vartojate anglis, pirkite tik geriausios rūšies ir pas žinomą pardavėją. Pigesnės anglys duoda daugiau pelenų ir mažiau kaitros. Stenkitės, kad krosnies dugne nebūtų pelenų ir kad būtų pakankamai išdėstytos anglys — tuo būdu taupsysite kurą. Pakratykite atsargiai galeis. Jeigu naudojate alvą, įsitikinkite, kad krosnis yra švari, ir degimas gerai nustatytas. Pagrindinis dalykas šildant patalpas alvą yra kurenti, kad šiluma būtų pastovi, vienodo karščio, tai ekonomiška; jei temperatūrą staigiai pakelsite ar nuleisite, sudeginsite daugiau kuro.

Ar jūs kada sustoję nepagalvojote, kiek žmonių dalyvauja Kanados Tautų Lektų vajuje? Radio programos, televizijos, teatro ir kino žvaigždės, skelbimai. Visa tai už Kanados Tautų Lektus. IMPERIAL BANK OF CANADA — „bankas, išaugęs iš savo darbo“ — palengvins jums įsigyti bei vartoti Kanados Tautų Lektus. Tik pasakyk savo IMPERIAL BANK OF CANADA skyriui, kiek laktų nori, visa kita sutvarkys bankas. Jūs galite tai įsigyti už grynus pinigais arba pagal išimokėjimo planą. Jie gali būti iškeisti kiekviena momentu už piniginę vertę.

Duonos kepimas yra vienas iš seniausių žmonių sugebėjimų. Senaisiais laikais žmonės valge duoną keptą tik iš miltų ir vandens mažais apskritais kepalais. Buvo kepaama, kad jie pasidarydavo sausi ir kieti. Yra faktas, kad ir dabar šiaurinės Kanados metalo išeiktojai panašiai kepa duoną savo stovyklose. Mes esame laimingesni, nes turime DEMPSTER'S kepejus, kurie iškąpa mums duoną. Išbandykite vieną DEMPSTER'S kepalą ir įsitikinsite, kad modernioje Kanadoje neretėks bijoti, jog tešla, minkyta kieno nors kojomis, kepti kadaise egiptiečiai darydavo!

Senieji kanadiečiai domisi naujųjų ateivių atsivėžtais receptais. Ar jūs esate kada išbandę seną anglo-kanadišką patiekalą, kaip pvz.: steiką ar inkstų pojį. Tai lengva pagaminti: jaučio inkstų už 30c ir apskrito steiko už 85c užteks 4 asmenims. Steiką ir inkstus virinti su svogūnais, druska ir pipirais, kol mėsa pasidarys minkšta. Tuomet perdėti į poiaus lėkštę, ant viršaus uždėti spec. pastos ir laikyti krosnyje 20 minučių. Ir tai bus skaniau, jei kepsite GURNEY krosnyje. Iš tikrųjų, GURNEY yra geriausia krosnis šeimai.

Ar liesosios dienos užėina?

LAUKIAMA 5% GAMYBOS SUMAŽĖJIMO JAV ŪKY

Pagal Assoc. Press biuletenį „Seniai prisibijomas biznio leidimasis žemyn 1954 m., imant vidutiniškai, tepasiokis 5% žemiam šių metų lygio (gi jie buvo skaitomi nenormaliais, išpūstais būmo (ekonominio gerbūvio metais)“. Tokie yra nuomonė 13 vadovaujančių JAV pramonininkų, kurie sudaro prie JAV prekybos departamento biznio patariamąją tarybą.

Sis pranašavimas, tikriausiai, nuomonės pareiškimas, buvo priimtas kaip labai pagrįstas, optimistiškas (perdėtas? S. B.) tų prezidento Eisenhowerio kabineto narių, kuriems teko dalyvauti šios tarybos uždarame posėdy. Tarybos ekonominėje apžvalgoje nurodoma, kad plieno gamyba sekanciais metais gali kristi iki 85% normos (tikrumoje, jau ir šių metų rugsėjo gale ji siekė tik 89% normos). Automobiliai vis sunkiau parduodami, iš to išvada aiški jų pramonei (visdėlo 1953 m. automobilių ir sunkvežimių gamyboje tikimasi pasiekti rekordinį 7½ milijono skaičių); žemės ūkio mašinų pramonė jau ir dabar krinta.

Baldų gamyba priklausys nuo naujų namų statybos, kuri tačiau rodo kritimo tendenciją. Bendrai, reikšmingu biznio barometru laikoma, kad vis daugiau statybų firmų didina pardavėjų ir agentų štabus, mat, sukiama parduoti — rinka persotinta. Pardavėjų mokyklos staiga atgauna prastą populiarumą. Tačiau lėktuvų gamyba, pagal „Newsweek“, rodo daugiau optimizmo, negu prieš kelis mėnesius. Kariškų lėktuvų dabar esą gaminama įvairių rūšių, kartu sudėjus, apie 1000 į mėnesį, tai jau esą netoli numatytos viršūnės — matomai turėsią kiek kristi vėliau, 1954 metų bėgyje.

Apie naftos ir elektros pramonę — žinios geros, net gi praplečiamai planuojami. Apie tekstilę ir rūbų siuvimo pramonę davinį neduodama (praktiškai betgi padėtis nepuikšnia). Apie ginklų pramonę — nieko nesakoma, bet reikia daleisti, kad tai dalinai nusakoma — plieno gamybos sumažėjimu; net 15%, kurią vėliau, reikia prisibijoti, gali pasekti ir kita pramonė. Faktas tačiau palieka, kad net ir 5% bendros gamybos sumažinimo sudaro arti trijų milijonų naujų bedarbių armiją! Baigiant reikia priminti, kad šie skaičiai liečia JAV ūkį. Kai dėl Kanados, tai, išskyrus „pranašavimus“, nėra jokių oficialių pareiškimų dėl 1954 m. Naujas potvarkis iš Otavos — dėl išdavimo didelių ir ilgamečių biznio barometru laikoma, kad vis daugiau statybų firmų didina pardavėjų ir agentų štabus, mat, sukiama parduoti — rinka persotinta. Pardavėjų mokyklos staiga atgauna prastą populiarumą. Tačiau lėktuvų gamyba, pagal „Newsweek“, rodo daugiau optimizmo, negu prieš kelis mėnesius. Kariškų lėktuvų dabar esą gaminama įvairių rūšių, kartu sudėjus, apie 1000 į mėnesį, tai jau esą netoli numatytos viršūnės — matomai turėsią kiek kristi vėliau, 1954 metų bėgyje.

S. Bijūnas.

Išleis daugiau imigrantų

Kanados imigracijos įstaigos yra pasiryžę šią žiemą — sausio, vasario ir kovo mėnesiais — imigraciją padidinti, pernai įvestus varžtus susilpninti. Manoma, kad kraštas gali priimti didesnius kiekius imigrantų, negu šiemet įvažiuo, o žiemos metas esąs palankesnis pervežimui, nes keleivių judėjimas sumažėja. Tačiau ir dabar kalbama pirmiausia apie kvalifikuotus darbininkus bei biurų tarnautojus, kuriems darbų gauti nesą sunku ir žiemos metu.

Šių metų sausio mėn. iš viso tebuvo išleista vos 5627 imigrantai, kai 1952 m. įvažiuo 13.131. Sekanciais metais busia išleista daugiau, kaip šiemet, bet 1952 m. skaičiaus nebūsią pasiekta. Vis dar būsantįjama, kad netekusių imigrantų be darbo laikyti stovyklose, kaip buvo 1952 m.

Nedarbo draudimas

(C. Sc.) Federalinis Nedarbo Draudimo Fondas (Federal Unemployment Insurance Fund) per 10 savo veiklos metų turėjo 1.007.730.378 dol. pajamų, kurios buvo gautos lygiomis dalimis iš darbdavių bei tarnautojų ir federalinė vyriausybė prisidėjo vienu penktadaliu bendros šios sumos. Administracijos išlaidos sumokamos taipogi federalinės vyriausybės.

Truputį išstamė skuba ir rasta. Bet staiga išgirsta Kaminsko keiksmą ir botago pliaukštelėjimą keliškai iš eilės. Vosylus atsigrižta. Keliukas eina į vieškelį, kuris gerokai augščiau. Keliuko gale išmuštos pravėžos. Prieš kalną visada tamposi arkliai, ir ratai, atsiremdami į vieškelio krantą, išmušė duobes. Mažas arklukas virpa ir plėšia pakinktus. „Nustotų mušęs“, pagalvoja. „Ne, šitaip jis nekada neišvažiuos. Užmuši ir arkli. Jei jis pats trauktų, tiek to. Arklys gi nepaskelbė karo ir nevagia medžių.“ Vosylus sugrižta keletą žingsnių atgal ir šaukia:

— Girdi, juk ir botagas turi ribas.

Paskui skuba artyn. Saulė gerokai pakylėjusi. Ji prasišūsiu pro nenukirstų medžių viršūnes. Rytas nebėra ankstyvas, ir vieną kartą reikia namo. Reikėtų palikti ir keliaut. Ne jo reikalas eiti arkliai pareigas. Kas Vosylui darbo, jei kitas užsimanė ažuolo. Gal net ir grabo tas pamišelis iš jo nepadarys. Kai Vosylus priartėja, Kaminskas skundžiasi ir teisindamasis sako, lyg jis pats to rasto neištrauktų:

— Neištempta dvėselena.

Vyrai išremia ir ratus pečiais.

— E, opa! — šaukia abu kartu. Arklukas įsitampa. Braška pakinkta, ratai ir kaulai jų visų trijų nuo to pasiutusio tempimo, bet vežimas tik truputį šoktelia į viršų ir grįžta atgal. Rodos, kažkas pririšo nenutraukiama grandine.

Paberia į pravėžs žemių, leidžia pastovėti sau ir arklui, ir paskui vėl iš naujo:

— E, opa. Dar karta! — bet vėl viskas kaip pirma. — Reikia palaukti, gal kas važiuos po šali, — taria Vosylus. Kaminskas bijo, kad nepalikto jo vieno, ir sako: — Palauk, aš, paėmęs kirvį, nukirsiu dalbą. Tada pamatysi, viskas eis kaip iš vėlnio.

Arklys griebia pagriovio rudos žolės, o Vosylus žiūri į skubantį Kaminską. Paskui Vosylus atsigrižta savo namų link, stebi beržus ir tiesią stogo liniją šviesiam rytu skliaute. Jis galvoja apie Gražiną ir didelę kvailystę, kurios ir arklys neištraukia. Paskui atsigrižta į Kaminską, kaponantį jau nukirsto storoko medelio šakutes. Vosylui pasidaro piktas, ir jis šaukia:

— Ei, tegu velniai, nedailink. Nešk.

Tuo laiku arklys šoktelia į šalį. Prie pat jo sustoja sunkvežimis. Išlipęs iš sunkvežimio, pilkas senyvas vokietis sako:

— Velnio. Palikite viską. To katinio mums nereikia, — rodo ir arkli.

(bus daugiau)

WINDSOR, Ont.

Vaidinimas ir minėjimas

Windsoro Apylinkės Valdyba lapkričio 14 d., 6.30 val. vak., Kroatų salėje, 2520 Seminole, rengia dramos spektaklį. Detroito Lietuvių Dramos Mėgėjų Grupė vadovaujama Z. Arlauskaitės-Mikšienės suvaidins Juozo/Grušo dramą "Tėvas". Ta pati proga bus paminėta ir Lietuvos kariuomenės šventė. Po minėjimo ir vaidinimo vyks šokiai ir veiks bufetas.

Visos plačios apylinkės tautiečiai kviečiami gausiai atsilankyti į šių metų paskutinį kartą rengiamą pobūvį.

Apylinkės Valdyba.

Tautų maldos diena už pavergtasias tautas

Labai nuosirdžiai kviečiu visus lietuvius, gyvenančius Londone, Sarnioje, Delhi, Woodstock, La Salette, Langton, Tillsonburg, Rodney, Detroit, Windsoro miesto ir apylinkių lietuvius atsilankyti į mūsų lietuviškas pamaldas lapkričio 29 d., 12 val., St. Francis bažnyčioje, 1479 Albert Road, tel. WH. 5-7413. Šventas mišias laikys ir pamokslą pasakys maloniems tautiečiams J.E. vyskupas dr. V. Brizgys iš Čikagos. Bažnyčioje yra pakankamai sėdimų vietų. Turim puikų chorą, diriguojamą Juozo Sinkevičiaus.

Paskum 2.30 val. pp. visos Windsoro tautinės grupės ir kanadiečiai renkasi ant vejos prie Ambassador Bridge o. 2775 London Street W., iš kur organizuotai eina į St. Denis Hall, į antikomunistinį mitingą - susirinkimą. Susirinkime bus reikiama protestas prieš tautų pavergtas, žudikus, tironus, anapus geležinės sienos. Ten tautos yra žudomos, kankinamos, kryžiuojamos ir tremiamos. Ten nėra nei tautinės, nei religinės, nei spaudos, nei sąžinės laisvės. Dunko ir tūno juoda kruvina vergija. Protesto mitingą atidarys ir įžanginį žodį pasakys J.E. vysk. dr. V. Brizgys. Kiti kalbės: Kanados sveikatos ministras M. Paul Martin, Mr. Kaiserlinck - rašytojas ir redaktorius. Daug kitų kalbėtojų. Dalyvauja tautų choral, lietuvių choras ir kaiku-rie operos solistai. Visos tautos dalyvauja su tautinėmis vėliavomis. 4.30 val. pp., visos Windsoro

miesto ir apylinkių tautinės grupės: lietuviai, latviai, estai, vokiečiai, lenkai, ukrainiečiai, čekai, rumunai, vengrai, jugoslaviai susirenka Assumption bažnyčioje bendrom pamaldom 2775 London Street W. Pontifikalines mišias laikys ukrainiečių vysk. J.E. Borecky ir pamokslą sakys J.E. Londono vyskupas J. C. Cody, D.D. Visos tautos vieningai meldžiasi už nelaimingas ir pavergtas savo tėvynes, kad Galybių Dievas jas išgelbėtų iš raudonosios vergijos. Kad visos tautos būtų laisvos ir laisvai galėtų išpažinti Dievą.

Tad maloniai kviečiu visus Windsoro kaimynus prisidėti prie to antikomunistinio protesto mitingo. Pirmiausiai dalyvaujant lietuviškos pamaldose, salėje bei bažnyčioje. Mūsų Windsoro lietuvių kolonija yra maža, tai ypatingai kviečiame kaimynus Detroito lietuvius. Jie savo dalyvavimu gali pakelti mūsų nuotaikas. Ačiū!

Tarptautinio komiteto ir Windsoro lietuvių vardu
kun. V. Rudzinskis,
lietuvių klebonas.

WINNIPEG, Man.

Lapkričio 22 d., 2 val. pp., Lietuvių Klubo patalpose rengiamas Lietuvos kariuomenės minėjimas. Programoje paskaita ir meninė dalis.

Tuo pat po minėjimo šaukiamas KLB Winnipeg apylinkės visuotinis susirinkimas.

Visi apylinkės lietuvių kviečiami dalyvauti.

Apylinkės Valdyba.

Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios statybos pirmasis etapas eina prie galo. Kalėdų šventės norima švesti savose patalpose. Pirmasis augstas - po bažnyčia salė jau beveik baigtas, uždengtas ir laikinasis stogas. Belieka vidaus įrengimai, kurie taip pat sudaro dideles išlaidas ir reikalauja daug darbo. Yra pasisventusių žmonių, kurie beveik kas vakaras dirba prie būsimos bažnyčios.

Nupirkta daug gražių namų. P. Kumpas pirkė Dorchester gatvėje, dr. Kurauskas - Ruby gatvėje, Krackas - Redwood

Lietuviai Pietų Amerikoje

Dail. Antanas Navickas susitarė su klebonu P. Ragažinskiu dėl Vilos Zelinos bažnyčios restauravimo, bei dekoravimo. A. Navickas, kaip bažnyčios dekoratorius, jau pasižymėjo Sao Paulo estade. Jis yra išdekoravęs Pirkajos bažnyčią (kur tada buvo klebonu kun. poetas Venancijus Ališas-Arminas), dabar baigia dekoruoti Itabojos bažnyčią ir dar gavo tris pasiūlymus išdekoruoti bažnyčias. Jis taip pat piešia šventuosius paveikslus bei padaro skulptūras. Prieš porą mėnesių jis buvo atidavęs savo paveikslų parodas Braganzo ir Jundiaji miestuose.

Sao Paulo LK Bendr. choras, režisuojant Alfonsui Žibui, ruošiasi pastatyti 12 brolių juodvairiais lakstančių, kuriuos žada parodyti ir nelietuviškiems vaikams, o gal ir per televiziją. Pats A. Žibas dirba televizijoje.

A. Nadolskytė pakviesta Sao Paulo vadovauti vaikų chorui, kurį įsteigė LK B-nė.

Kolumbijos LB Medellino apylinkės valdyba, agr. Z. Garšva, inž. Vyta. Cypas ir adv. J. Totoraits, yra prisituntę visų trijų

pasirašyta laiška, kuriame rašo: "T. Žib." Nr. 33(190), 1953 m. yra tilpęs komentaras, pavadintas "Gincas dėl konsulato Kolumbijoje", kuriame gal per neatsargumą ar nežinojimą yra tam tikrų netikslumų, kuriuos mes šiame pareiškime norėtume patikslinti.

Minėtame komentare yra sušminėta, kad kun. M. Tamošiūnas yra buvęs Vokietijoje, kas yra neteisinga. Tuo teigimu norima aiškinti, kad kun. M. Tamošiūnas vyko į Vokietiją, atseit į Vyriausybės Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, dėl Kolumbijos valstybės Lietuvos konsulato įsteigimo, o p. Sirutis vyko į Romą pas p. S. Lozoraitį. Taigi, kiek šiame dalyke liečia kun. M. Tamošiūną, tas neatitinka tikrovę - jis Vokietijoje šiuo reikalu nebuvo ir net neminė jo turį vykti.

Toliau komentatorius šiame rašinyje, komentuodamas Eltos biuletenį, rašo: "Gincą pradėjus diplomatijos Sefą jį pastatė lygionis su kažkokiu kunigėliu". Šitokį išsireiškimą dėl kun. M. Tamošiūno, pavadinant jį kažkokiu kunigėliu, mes skaitome įžeidimu. Kas būtų, jei kas nors spaudoje rašytų pav. ne diplomatijos Sefas p. Lozoraitis, bet Sefelis ar diplomatėlis, artai nebūtų niekinamas ir žeminamas pats asmuo. Kada spaudoje viešai rašoma, jog kun. M. Tamošiūnas yra kažkoks kunigėlis, tuo pačiu jis yra pastatomas, tarsi, į nieko nevertą, nežinomą asmenį. Taip pat toji pačioji citatoja yra aiškiama, kad kun. M. Tamošiūnas negali būti jokiu būdu prilyginamas su p. S. Lozoraitiu. Dėl viso šito mes labai abejojam...

Toliau laiške labai plačiai aptariama kun. T. veikla Kolumbijoje bei jo nuopelnai. Išties to laiško čia nespausdiname dėl jo ilgumo - čia pacituota vos maždaug 1/6 jo dalis - ir dėl to, kad tai tik nesupratimas. Kalbamame "TZ" žinioje tebuvo atspauskoti ELTos paskelbti du laišukai, iš kurių visiškai neįsipažina, kad kun. T. Vokietijoje būtų vykęs konsulato įkūrimo reikalas, bet tik, kad ten buvo. Komentaro autorius pabaigoje ironizuoja, kad ne kun. T. adresu ir apie kun. T. veiklą Kolumbijoje pasako pora sakinių tą patį maždaug, ka Medellino apyl. Valdyba dėsto plačiai šiame ilgame laiške. Kas seka pasaulio lietuvių gyvenimą, kun. T. veiklą ir nuopelnus Kolumbijos lietuviams gerai žino.

Sovietinės Lenkijos armija

Šveicarų "Basler Nachrichten" rašo, kad dabartinė Lenkijos armija yra visiškai susuvietinta. Dauguma pačių augusių karininkų esą rusai. Taip rusai esą: šarvuotųjų dalinių vadai gen. Zubkov bei jo pavaduotojas Barinov; toliau rusai esą aviacijos viršininkas Turkiel, motorizuotųjų dalinių vadai gen. Kosikov, žinių tarnybos viršininkas gen. Rusinski. Kiti esą sovietizuoti, sovietinės akademijos praeję lenkai: vyr. štabo viršininkas gen. Korczyz, jo pavaduotojas gen. Siwicki, ryšių viršininkas gen. Malinowski, technikos dalinių viršininkas gen. Bardzowski, motorizuotųjų dalinių gen. Matwijewski ir kt.

Senujų karininkų armijoje jau mažai belikę, senoji karo akademija likviduota, pakeista nauja sovietiška, suorganizuota pagal sovietų Vorošilovo karo akademijos pavyzdį. Politrukams ruošti kūrta atskira akademija. Armija išlaikoma neblogai. Jos esą 590,000 - 20 divizijų pėstininkų, 7 šarvuotųjų, 4 motorizuotųjų ir 3 div. artilerijos. Aviacija yra tik taktinė, be strateginių dalinių. Jai priklauso 4 priešlėktuvinės artilerijos pulkai, 25 eskadrilės lengvųjų bombonešių, 30 eskadr. naikintuvų.

Laivyno pajėgos esą ne kokios - viso 2 prieštorpediniai ir 6 narlaiviai. Bet neblogas prekybinis laivynas.

Kariuomenės skaičių dar padidina 15 brigadų pasienio sargybos ir 12 pulkų vidaus saugumo armijos, kuriai paremti krašte stovi dar 50,000 rusiškų MIG dalinių.

Kaip ten viską žino

Arabas iš kalnų nusileido į miestą su visais miesto patogumais. Jis žavėjosi vješbuty elektriniu švietimu, švilpiančiais keltuvais, bet labiausiai paslaptingas jam atrodė telefonas. "Ar tikrai galiu gauti viską, ką tik paprašysiu per šitą ragelį?" su smalsumu klausia jis savo palydovą, kuris jam viską aiškina. Kai tas patvirtina, vėl klausia: "Ar gačiau ir tokius batus, kaip tamsta nešioji?" Kai ir tai buvo patvirtinta, svečias atsargiai pirmą telefoną ragelį ir prilenkia prie jo ausį. Staiga nustebęs, išmeta jį iš rankų: "O Allache, dar nesėjau pasisakyti, kad noriu batų, o iš ten jau atsiliepė, kokio numerio noriu."

Trijose kariuomenėse

(Atkelta iš 2 psl.)

veikė ir vedė į tą patį nusiminimą, kuriuo buvo užsikrėtę ben-drakeleiviai.

Grįžtant atgal nerimas dar padidėjo. Alytuje stovėjusios rusų igulos tankiai matėsi pakelėse. Reiškia, kažkas įvyko.

Kareivinėse dar radau įprastą tvarką, bet kareivių veidai jau buvo rimtesni. Blogas nuajutimas buvo ir į juos persimetęs. Visi kažkaip daugiau negu bet kada buvo prisirinę prie ginklų, kuriuos rūpestingai valydami užsiūnuodavo: "Mūsų mieli taiklūs šautuvėliai jiems paruos kapus..."

Mes kareiviai kitaip ir įsivaizduoti negalėjome. Kareiviai reikės. Laukėm tik įsakymo... Deja, to įsakymo nesulaukėm.

Brutalus ultimatas, koki tik bolsėvikai tegali išteikti, buvo primtas. Raudonieji kaip šaranciai veržėsi į kraštą. Su jų atėjimu pagaliau sulaukėm iš Lietuvos kariuomenės vado gen. Vitkausko šitokio įsakymo:

1. Taikyti žygiuojančiai sovie-

tų kariuomenei visas mandagumo ir draugiškų santykių taisykles.

2. Organizuoti divizijų vadams šios kariuomenės sutikimą, pasiunčiant patikinti ir pristatyti dalių vadus; painformuoti dėl patogesnių žygiui kelių ir pastovių vietų, įsakant vietos administracijai parengti patalpas.

3. Imtis visų galimų priemonių, kad sovietų kariuomenė būtų apsaugota nuo betkokių išsišokimų.

4. Tikslu, pilniau patenkinti žygiuojančios sovietų kariuomenės pageidavimus, kur reikia, turi būti pavartotos visos autoritetas administracijos ir gyventojų atžvilgiu, per daug nesivaržant dėl atsakomybės.

Išklauš savo vado įsakymą, kareiviai porū lūpas prakosė: dvasios ubagas.

Tuo pačiu kareiviams buvo griežtai uždrausta išeiti iš kareivinių. Kiekvienas jau aiškiai pajuto, kad Lietuvos Nepriklausomybė palaidota. Bloga nuotaka visiškai prisilgė visus. Mokymas pakriko. Kareiviai nebesidairė nei per langus, nes buvo jau spėję pamatyti žygiuojančius kelioliką žydėlių drauge su Sančių padugnį gauja, pasikabinus ant lazdos raudoną skudurą. Reginys visiems sukėlė pasibaurėjimą.

Kareivių tarpe užsimezgė pašnekėsiai. Visi gudosėi kad greitai galės važiuoti pas mamas. Kiti tai minčiai prieštaravo, pranašavo, kad girdi, mūsų karininkai suras išeitį. Nejaugi jie dabar visi eis šunims šeko piauči? Džiaugtis nėra ko, dar, vyručiai, greit nebaigsim valgyti karavišką košę, kuri gal būt bus pakeista į kitą "ūgį". Dar kiti darė išvadą, kad dabar kaip tik reikia stengtis išsilaikyti didesniam skaičiui savo žmonių prie ginklo. Vistiek vieną gražią dieną, vienokiu ar kitokiu būdu, reikės duoti ir skudurus raudoniešiams driskiams.

Tokiomis temomis kareiviai kvarsino sau galvas paskutinėmis dienomis Lietuvos kariuomenėje. (bus daugiau)

Juk garbė atstotiti pavergtųjų pusėje. Aukodamas Tautos Fondui prisimink ir Tu savo pavergtosio brolio didžią nedalią.

Mann & Martel

REALTORS

2336 BLOOR ST. West, prie Windermere. Tel. MU. 8255

Gera žinoma ir lietuvių išbandytas namų pirkimo-pardavimo įstaiga. Galimas pasirinkimas visuose miesto rajonuose ir įvairiomis kainomis.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

\$1.600 imokėti, prie Bloor, 10 kamb. (2 butai po 5 kamb.), mūrinis, neperdaug mandrus, bet geras ir pigus. Viso \$11.500.
\$2.500 imokėti, prie Runnymede, 6 kamb., pusiau atskiras, neblogas, prie gero susisiekimo, dideli kambariai, vieta garažui. Viso \$8.500.
\$4.500 imokėti, 13 kamb., netoli Queen, mūrinis pajamų namas. Proga užsidirbti pinigų geresniam. Viso \$14.000.
\$5.000 imokėti, 8 kamb., Indian Rd., pusiau atskiras, be garažo, bet labai geros namos. Viso \$14.500.
\$7.500 imokėti, puikus nuomavimui, Roncesvalles rajone, 9 kamb. atskiras, mūrinis, alyvos šildymas. Viso \$18.300. Pasinaudokite progą.
\$6.000 imokėti, 7 kamb. labaigeras 2-ju augstų, atskiras mūrinis namas yra garažas. Viso \$18.000.

PASINAUDOKITE PROGA! Imokėjimo padidinimui išrūpinu paskolas iš banko be jokių bonų 2-ju metų išimokėjimui ir tik iš 3%.

MŪSŲ ATSTOVAS

J. TAMULIONIS

Visais namų pirkimo - pardavimo reikalais pa tarnauja.

Kreiptis asmeniškai ar

Telef. įstaigos MU. 8255, namų telef. OL. 8074

GERIAU PAS LIETUVIŲ NEGU SVETIMTAUTI!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė - auto korpuso (body and fender) darbai Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST.
1½ Block South of St. Clair
TORONTO, ONT.

TEL. JUNCTION 4773
Namų tel. CE. 1-3444
Sav. G. KERAITIS

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS - vaistininkas

19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

Receptams naujiems ar seniems - tik paskambink ar parašyk - mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devynerios, ramunėlių, Celsiaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgčių, 4711 odekono, vitaminių ir tt.

TELEFONAS
MU. 9543

VALANDOS
9 a.m. - 9 p.m.

Parduodant ar perkant namą ar biznesą

JŪSŲ PATARNAVIMUI

Antanas-Tony MORKIS

Real Estate darbe turįs didelio patyrimo

ROY BURBANK REAL ESTATE

1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)

KE. 7904

Vakaraais LL. 5143

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. - L.M.C.C.

780 Main St., East, Hamilton

GIMDYMO PAGALBA

Priėmimo valandos 2-4 ir 7-8 val. vak. ir pagal telefoninį susitarimą tel. 9-6634

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatizkas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneri) ir senos krosnys ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gausomos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl įrengimai daromi žymiai pigiau nei kitur. Kainomis ir išimokėjimui dviem mėnesiais.

Visi potarimai velui.

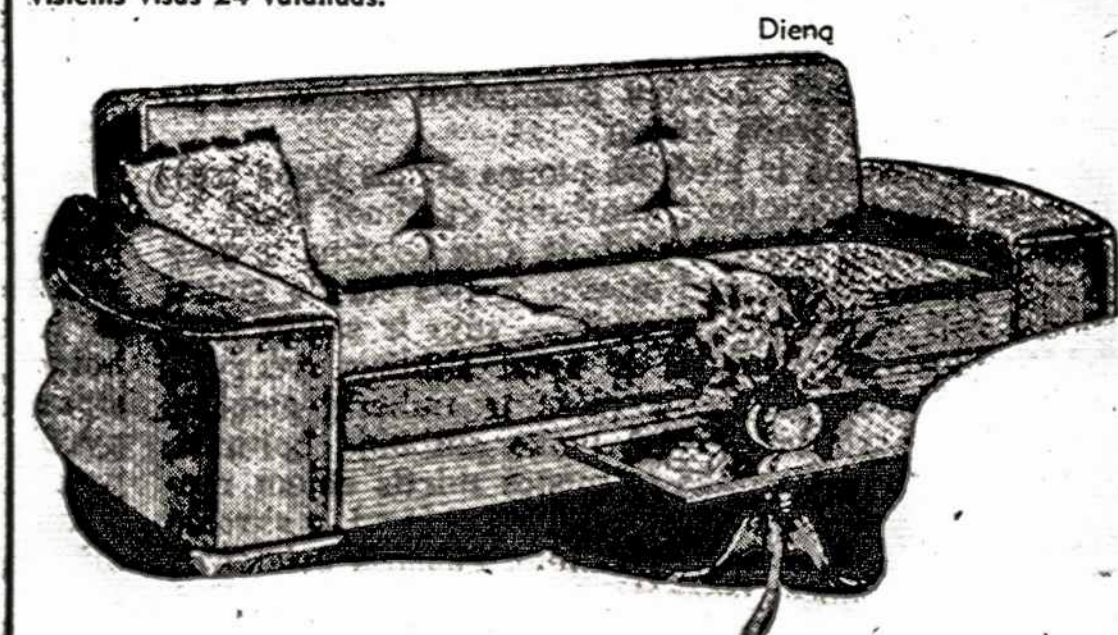
Užsakymai priimami:

TORONTO: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951

HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

TAUPYK \$\$\$

Pirkdamas pas PHILLIPS pačius puikiausius minkštus baldus tikrai sutaupysi. PHILLIPS CHESTERFIELD MFG. parduoda tiesiai klientams. Pirkdamas tiesiai iš mūsų fabriko sutaupysi 50% kainos, nemokėdamas nei cento baldų prekybos komos. Mūsų ilgametė praktika - miegamųjų sofų srityje. Mes patarnaujame visiems visos 24 valandas.

Kaina \$39.95

PHILLIPS
CHESTERFIELD
MFG.

953 DUNDAS ST. W., TORONTO
(netoli lietuvių bažnyčios)
Telef. EM. 3-1611

Kalbame slovų kalbomis.

PRANEŠIMAS

Turint neaiškumų dėl įvairių draudimo rūšių pirmiausia išsiaiškinkite, ką geriausio galite gauti už tą pačią kainą. Pasietaurkite prieš pradėdami ką nors veikti. Informaciją suteiksiu nemokamai be jokio įsipareigojimo. Prašom skambinti ir mano įstaiga darbo valandomis. Men nesant palikti savo adresą

AL DUDA OR. 1517

Dr. RICHARDS ŠULTMANIS

GIMDYMO PAGALBA
PRIIMA IR LANKO LIGONIUS NAMUOSE

RAXLEN KLINIKA, TORONTO

500 PARLIAMENT STREET

Pirmadienis nuo 9-12, 1-4 ir 6-30-8.30 val.
Antradienis nuo 1-4 p.p.
Trečiadienis nuo 9-12 ir 1-4 val. p.p.
Ketvirtadienis nuo 9-12 val.
Penktadienis nuo 9-12, 1-4 ir 6-30-8.30 val. vak.
Šeštadienis nuo 9-2 val. p.p.
Telefonai: klinikos PR. 4467, namų MI. 8880.

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST. TORONTO

Naujas gėlių salonas

IRIS - SAUNDERS

588 BLOOR ST. W. - TORONTO - ME. 5665

Gražios gėlių puokštės nuotakoms ir kitomis progomis. Orchidėjos, gardinijos, rožės ir tt. Palmės, žydį augalai pigiausiomis kainomis. Turime nuosavus šiltdaržius

Kalbame įvairiomis kalbomis.

SVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė:
Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.
138-46 CLAREMONT STR. - TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

KAILIAI

Jei nori pigiai pirkti kailių ar švarką užėik į

"QUEEN CITY" SALES

Čia vyksta išpardavimas, kokio dar nebuvo Kanadoje.

Išpardavimo pradžiai galite laimėti puikų 20" televizijos aparatą.

Galite ir nepirkti. Tik užėikit pasižiūrėti. Įvairių rūšių nuolaidos naujiems ir vartotiems kailiams, paltams, bei švarkams. Paltai su lapų kailiais, mažai kailiai apvedžiojimams.

KAINOS NUO \$5.00 (pilna kaina) augšty.

QUEEN CITY SALES

473 Queen St. W. - Tel. EM. 6-3189

SAUGU—PATIKIMA—SAŽININGA!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481

Daugelio lietuvių išbandyta — patikima nuosavybių pirkimo — pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamoje rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

\$5.500 įmokėti. College - Montrose. 18 k., atskiras, mūrinis, vandens - alyvos šildymas, 2 vonios, keletrių virtuvės, garažas.**\$2.000 įmokėti.** Prie naujos lietuvių bažnyčios. Lindsay Ave. 7 k., 2 virtuvės, vandens-alyvos šildymas, garažai vieta. Kaina \$10.000.**\$2.000 įmokėti.** Dundas-Manning, 6 dideli k., 2 modernios virtuvės, labai tvarkingas.**\$2.000 įmokėti.** Dundas - Claremont. 6 k., 2 virtuvės. Kaina tik \$8.500.**\$3.500 įmokėti.** College-Lansdowne. 10 k., mūrinis, atskiras, 3 virtuvės, vieta 2 garažams.**\$3.500 įmokėti.** High Park. 8 k., dvi virtuvės, mūrinis, alyvos šildymas, garažas.**\$4.900 įmokėti.** Bloor - Pacific. 9 k., mūrinis, 2 mūr. garažai, šoninis įvažiavimas, 3 virtuvės, vandens - alyvos šildymas.**\$3.900 įmokėti.** Bloor - Quebec. 9 k., atskiras, mūrinis, vandens - alyvos šildymas, 2 modern. virtuvės, 2 vonios. Kaina \$15.900.**\$22.500 pilna kaina.** High Park; 11 k., atskiras, mūrinis, 2 mod. virtuvės, 2 vonios, vandens-alyvos šildymas, 2 garažai, gražūs kiemas, rūsy puiki žaidimų salė.**\$2.500 įmokėti.** Parkdale. 8 k. + 2 saulės k., mūrinis 2 virtuvės, papildomas tualetas rūsy. Garažai vieta. Kaina \$14.500.**\$2.900 įmokėti.** Havelock Ave., netoli naujos liet. bažnyčios. 8 k., mūrinis, gražūs kiemas, vieta garažui.

Turime pasiūlymų: įvairiusių būstų, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų. Peripinų paskolas iš bankų be jokių būstų 2 metams.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽUNAS

mielai Tamstoms suteiks plačią informaciją, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba Telefonas įstaigos OL. 8481 - - - - Namų ME. 0667

NORRINGTON REAL ESTATE

1177 BLOOR ST. W., TORONTO, Tel. LL. 3102

(tarp Dufferin ir Lansdowne)

Norėdami pirkti arba parduoti namą, sklypą, krautuvę ar kit. kreipkitės į mūsų įstaigą. Duodame paskolas, patarimus ir kitokią pagalbą.

DEMESIO VERTI PIRKINIAI:

\$4.000 įmokėti — Gladstone-College — 7 kambarių mūrinis namas, gražioji vieta, nebrangus.**\$4.000 įmokėti** — Eglinton — 6 kamb. plytinis namelis-bungalow — didelis sklypas, garažas, arti susisiekimas ir krautuvės.**\$6.000 įmokėti** — Parkdale — 9 kambarių atskiras mūrinis namas, vandeniu apšildomas, 3 virtuvės, didelis kiemas, vieta garažui. Pelningas išnuomoti ir nebrangus. Viena atvira skola.**\$10.000 įmokėti** — Queen-Wilson — 12 kamb. pusiau atskiras, plytinis namas, vandeniu šildomas, 2 mūriniai garažai, gera nuomavimo vieta.

Teisingai patarnaus ir sandėrio reikalus sutvarkys

Ap. Sakevičius-Sakus

Daugelio parduodamų nuosavybių turime nuotraukas, prašome užteiti pasiūlymą; prieš tai paskambinkit tel. LL. 3102.

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A BLOOR ST. W. (prie Dovercourt) Tel. LL. 8871

"Clare's Beauty Parlour"

daro pusmetinius ir vienkartinius šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus. Dirba kvalifikuoti specialistai. Prašoma užsisakyti iš anksto. Savininkės: G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda įvairių rūšių laikrodžius ir žiedus. Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos.

Atidaryta iki 7 val. vak. - - 272½ QUEEN ST. W., Toronto

YORK PACKING CO. LTD.

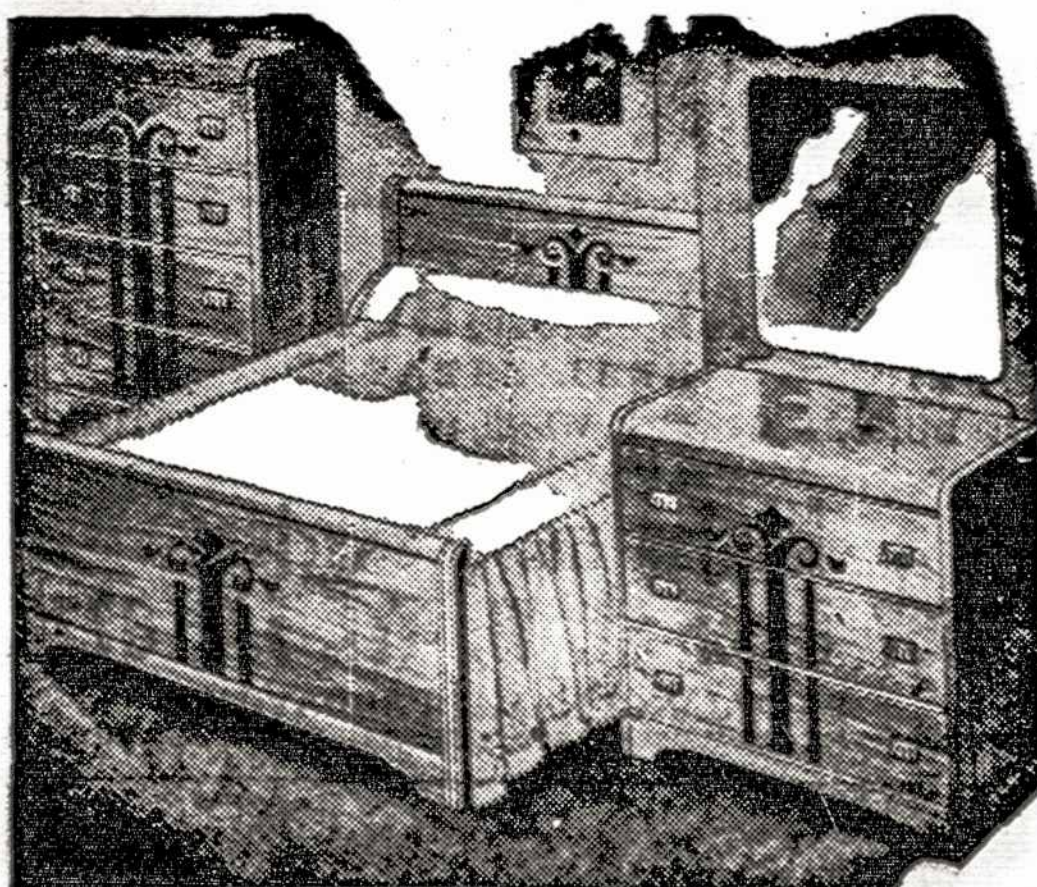
104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794, JU. 5197. Toronto 9, Ont.

Mes gaminame geriausias kokybės produktus:

šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras. Rinkos kainomis.

Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirkis nemažiau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaižymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

AUKOS TORONTO LIETUVIŲ PRISIKELIMO BAŽNYČIOS FONDUI

Po \$50 — Martinaitis, J., Banelis A., Dambrauskas J., J. Danaitis ir C. Senkevicius.

Po \$40 — Dabkus St.

Po \$35 — "T2" nr. 41 aukavo ne

Stepovičius H. ir E., bet Stepaitis H. ir E.

Po \$25 — "Trimitas", Ciurlia J. ir S. Ramoška J., Dr. K.

Po \$20 — Ožinskai Alb. ir J., Sapionis A., Kazlauskas R., Simberis K., Bartusevičius L.

Po \$15 — Kelertas J., Senferienė M., Monkus Mrs. ir Mr.

Po \$10 — Zulus K., Kvederis J., Paezera E. ir J., Mažonas Z., Stupis P., Pranaitis Pr., Kuchalskis E., Gurinskas J., Sonda V., Rušas V. O. V., Gatavecas Iz., Andriūnienė L., Jakimavičius A., Guoba Mat., Jakelaitis Jer., Dailidė V., Leskėvičius L., Laurinaitis Mrs. ir Mr., Gulbinas V., Ališauskas Pr., Alksnys J., Telšinskas S., Abramavičius A. ir V., Baršketis Al., Lapinskas E. ir A., Pukas A., Daunius I. ir P., Kaminskis K., Kondratas St., Žilaitis A. ir T., Klisėnas St., Zekai M. ir B., Steponaitis B., Matusaitis M., Petravičius J. ir M., Lapotienė V., Zadeikis J., Hrennik E., Vencuskas Aug., Račkuskas A., Kavaliuskas St.

Po \$7 — Cepo E. ir S.

Po \$6 — Duda R., Karosių M.

Po \$5 — Dambrauskaitė Birutė, Baltamaitis K., Paulionis V., Bondza J., Zemaiteienė M., Laurušaitienė, Jakubaitis S., Podolskis P., Stumailis, Ceseika L. J., Regina P., Gatavecas Vait., Gulbinskas P., Matulevičaitė B. ir S., Astrauskas M. ir J., Mačiulaitis M. ir S., Liernis S. M., Kavaliuskas S., Stanulius S. S. T., Coprasaitė M., Businskis M., Laurinavičius A., Stulgis V., Vaitiekūnas, Prancėvičius, Aušrotas P., Z. P. ir E., Šeškus L., Docetaitis, Slobaitis E. ir K., Valčiūnaitė V. ir M., Puškoraitis M. P., Guoba M., Juodis K. S., Jonušienė B., Kanopkis B., Malukas J., Krivickas J., Daunys J., Kevelaitis P., Lazdauskas J., Ceseika L. ir J., Puteris J., Grybas A., Valančius K., Imbrasas P., Cincika I. ir K., Juodis V., Sarunas J., Gailinaitė O., Baltrušaitė A., Mačišauskas M., Mardos J. P., Punks, Kanyvas A., Strumyla A., Sinkėvičius V., Nakrošiai L. ir V., Bumbulaitis M. ir A., Banienė O., Rukša S., Pakarma L., Sonda V., Smolksis J. B., Merkeviciene E., Rosimas K., Kauliai J. ir G.

Po \$3 — Krasauskas J., Dambrauskaitė B., Vaskevičius J., Kriolavičius P., Simonavičius V., Simonavičius A., Skrupskas P.

Po \$2 — Beržanskis B., Mackevičius B., Maniūskis J., Dargužienė, Bubelis E., Mačišauskas P., Toškūnas L., Sangailienė J., Puniška O., Senkus M., Valčiūnaitis S., Beržinskis J., P. G., Petrušienė S., Česnauskaitė, Remeika P., Kalinauskai J. ir O., Mackevičius J., Palionis A., Stungurs E., Augustaitis O., Totaraitis A., Sadauskaitė J., Vastokas O., Totaraitis A., Pavilonis A., Siroko J., Radžiūnas O., Kilinskis J., Dubinskis J., Švedkaitė H. ir G., Zakevičius J., Jurėnas P., Preibai M. ir P., Storkus A., Baltrušaitis A., Urbonas V., Zėnkščius M., Mačiūlis J., Daugvainienė Z., Grigaliūnas A., Gircys B., Micevičius P., Žiurinskis J., David A., Zekonas A., Mackevičius B., Ruzga A., Grinsky Mr., Lembertas K., Baltrušaitis J., Šlapkauskas V., Rozgaitis P., Baitokys J., Pivasas S. O. L., Vaskevičius M.

Po \$1 — Grigai A. ir P.

Po \$1 — Norkaitis A., Pukinskas E., David A., Zalbokas S., Norkus C., Stonkus A., Kuolaitis A., Paulionis V. ir S., Stočkus E., Norkus A., Tunaitis J. V. S., Cepaitis A., Kutkai, Česnauskas, Kromeris B., Kvecienė S., Lemežytė A., Butkevičius S., Puodžiūnas V., Vaitiekūnas J., Vekteris, Račys J., Balickas S., Paškevičius A., Vaitkai S. ir V., Klaupienė M., Ranonis J., Luima B., Zutoutas P., Augustas B., Repčekas M., Stulpins K., Mikailis P., Gailiūnienė J., J. K., Peseckas J., Masys A.

Visiems aukotojams nuodžiūnį dėkojame.

Tėvai Pranciškonai.

Archeologai tyrinėja seniausią namą Kanadoje

(C. Sc.) Tyrinėtojai Quebec mieste kasinėja pamatus namo, kuris buvo pastatytas prieš daugiau kaip 300 metų. Tai "Jesu's House", pastatytas 1637 m. St. Lawrence upės krante, Silvery priemiestyje. Manoma, kad tai seniausias tebestovintis namas Kanadoje.

Tyrinėtojai, vadovaujami archeologo Wolfrido Jury iš Londono, Ont., jau atrado: geležinį kirvį, kurie buvo vartojami 17-tame amžiuje mainymui kailių prekyboje; surūdijusį išgaubtą kaltą; papuoštą medinės pykės dalį ir senos mūrinės sienos palaikus. Tyrinėjimas yra remiamas Quebec Historical Society ir Silvery miesto. Jis pradėtas gerai išstudijavus išlikusį 1685 m. žemėlapi ir kitus dokumentus.

"Povandeninis Taksis"

(C. Sc.) Karališkojo Kanados Laivyno narūnai gal turės greitą laikui "povandeninį taksį", kuris juos gabens tiesiog į veikimo vietas seklose vandenyse. Karališkoje Karo Akademijoje (Royal Military College) Kingstone yra pagamintas keistas laivelis, kuris stumiasi pirmyn kaip žuvis. Jis turi daug panašumo į nerimo varpą, ir su langeliu žemutinėje pusėje, pro kurį narūnas su deguonies atsarga gali išeiti ir įeiti po vandeniu. Ši mašina, kurią išvystė pulk. leit. P. C. King ir prof. H. J. Styles, yra neapgrūduota ir nesikiama karo veiksmams, bet tiksliai gelbėjimui, pataisymui bei povandeniniams tyrimams.

Miniaturinė radijo stotis

JAV sausumos pajėgų štabas paskelbė, kad šiuo metu eš išbandoma radijo priimtuvais, kurių kareivis neįsijau an rankos, kaip laikrodėlis. Jo svoris — ne pilnos 3 uncijos. Antena laikoma

.. JYPSSENOS ..

Vienas kelias į dangų

Motina supuko ant savo mažojo, kuris be pertraukos daužė duris, vis išbėgdamas ir grįždamas atgal į namą.

— Tave neprisims nei į dangų, jei taip elgsiesi, — pastebėjo ji.

— O, — atsakė vaikas, — aš vis lysiu ir daužysiu duris, kol jie pasakys: "Dėl Dievo, Jerry, eik arba išeik!" — Tuomet aš ir įeisiu...

Greičiau už garsą

Dvi mažos senos moterėlės rengiasi lipi į lėktuvą. Atrodo, kad tai buvo jų pirmoji kelionė oru. Viena iš judviečių susilaikė ir rimtu balsu kreipėsi į pilotą: — Vaikine, nesiskirk greičiau už garsą. Mudvi visgi norėtume pasikalbėti...

Moteriškas šoferis

Kartą policininkas stebėjo moterį, kuri manevravo automobiliu auto parke. Vaziuodama priekin, atsitrenkė į priekyje stovinčią mašiną, vėliau užkludė užpakaly stovėjusią ir galų gale, sudumkdamas, įvažiavo į pravažiuojantį automobilį.

Policininkas nebeįsiskentė: — Parodykite savo šoferio liudijimą, miela ponija, — jis paprašė.

Moteris maloniai nusišypsojo ir atsakė: — Nebūk keistas, viršininke. Kasgi man duotų šoferio liudijimą?...

Senmergės miegas

Kartą viena senmergė atėjo pas gydytoją ir skundžiasi, kad amžinai ją sapnuose kankina jaunas vaikas. Gydytojas jai davė vaistų, garantuodamas, kad miegos be sapnų. Po dviejų savaitių vėl ji sugrįžo, ir dar labiau išblyškus ir sublogus.

— Kaip jaučiatės dabar? — paklausė gydytojas.

— Ištikrųjų miegu puikiai, — ji atsakė. — Tik aš baisiai pasigendu to jauno vaikinio...

Praktiškai

Buvo patikrinta, kaip poteriai išversti į negrų kalbą Liberijoje. Pasirodė, kad pasakys: "ir nevesk mus į pagundą" negrų kalba vertime reiškia maždaug taip: "ir nesučiupk mūsų, jei mes nusidedam".

Dabar jau ne

Senas pasakys, kad iš apsimėgimo galima spręsti apie moteris, nebetinka. Šiais laikais tiek mažda duomenų ant jų pečių beliko, kad ir išminčiai nieko nebegali išspręsti.

O jis buvo švarus

Susirūpinusi viena šeimininkė 2 dienas ieškojo savo dingusio šuniuko. Trečią dieną pasiuntė iš skalbyklos paklausė: — Prieš dvi dienas atsiųstose skalbiniuose radome šuniuką. Ar norite, kad ir jį išskalbtume?

Ivairenybės

• Moterų plaukų frizuotojų suvažiavime prisiminta, kad pirmasis pusmetinis buvo padarytas 1909 m. Visą procedūrą atliko 3 meistrai su 10 pagalbininkų. Truko neilgai — tik 16 valandų. Vargšės moterys likdavo dar gyvos.

• Anglijoje, mirus vienai 76 metų našlei, testamentas rasta, kad jos turtas 40.000 svarų vertės turi būti lygiai padalytas keturioms dukterims, tačiau dėl jos palikto brangaus kailinio palto, ginčams išvengti, dukterys privalėjo traukti burtus.

• Sidnejaus universitete devyni profesorai, norėdami paaukauti, su 20 abiturientų kartu rašė egzaminus. Rezultatai: 19 gimnazistų egzaminus išlaikė, tačiau visi 9 profesorai užkliuvo. Kai ir kituose universitetuose norėta tokius eksperimentus padaryti, švietimo vadovybė pastoj kelią profesūros išjuokimui.

• Didžiausi gyviai nuo pasaulio įkūrimo yra dar gyvi. Protazaurai, minozaurai ir kiti — nėra patys didžiausi. Didžiausias gyvūnas yra melynasis banginis daug didesnis už minėtus priešistorinius gyvius ir gyvena šiaurės vandenynuose.

• Danijoje įsikūrė moterų cigarių rūkytojų klubas. Narės yra įvairaus amžiaus ir du kartus savaitėje susirenka parūkyti. Seniausioji yra 72 m. Vyrai į klubą nepriima visai, "nes jie rūko tik mizeriškas žoles ir apie tikrą rūkymo kultūrą nieko nesupranta".

Vistiek nepasisveikino

Puškinas buvęs nusistatęs prieš moteris ir jų niekad nesusveikindavęs nei skrybėlę pakeldamas, nei ranką paduodamas, nei galvą palenkdamas. Kartą viename baliuje ponios susitarė iškrešti jam špą, priversti jį įeinant į salę nusielenkti. Tam jos užkalė kersai įėjimo durų lentą, kad įeidamas turėtų pasilenkti.

Atbėga pavėlavęs Puškinas, numeta apsiaustą ir, pastebėjęs užkalta lentą, ramiai apsisuka, pasilenkia ir atbulas įeina į salę.

Kad nebūtų per daug

Kartą dviem mažoms mergaitėms išeinant iš bažnyčios belaukianti motina sako, kad pasimelstų ir paprašytų Dievilio broliuko. Mergaitėms išeinant ji išgirdo jų pasikalbėjimą: — Šį sekmadienį tu pasimelksi, o kita aš pasimelsiu, jei abi melsimės, ko gero, galim sulaukti du broliukus.

Abu sutinka

— Ši koja sutinusi, bet man ji mažai terti... — aiškina gydytojas pacientui.

— Teisybė, daktare. Jei jūsų koja būtų sutinusi, man tai taip pat nerūpėtų.

Perdaug mato...

Bruselyje, Belgijoje, pieno išvežiotų sąjungos pirmininkas kartą pareiškė, kad ilgų metų statistika rodo, jog tik 10,7% visų pieno išvežiotų tesa vėde. Kai išvežiotai anksti rytą pasibeldžia prie durų, dažniausia jie sutinka moteris nakviniuose ir be "make-up" Tas juos sulaiko nuo vedybų.

Dr. Peter MORKIS

PERKĖLĖ

savo dantų kabinetą į

1082 BLOOR ST. W.

(į rytus nuo Dufferin St.)

Tel. OL. 4451. Toronto 4, Ont.

GEORGE BEN, B.A.

teisininkas —

advokatas ir notaras.

Kalba slavų kalbomis.

1147 Dundas St. W., Toronto

Telef. OL. 4313

JEFFERY, JEFFERY

ADVOKATAI, etc.

91 Yonge St., Toronto

Telef. EM. 6-5255

Prašoma kreiptis į

N. Čepulkauskienę

Dr. A. Ratnow

L.M.C.C.

Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse

Vidus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.

479½ Euclid Ave., Toronto

Tel. RA. 6708.

Dr. S. V. FEINMAN

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

251 CRAWFORD STREET, TORONTO

(kampus Dundas)

Telefonas LL. 5739

Darbo val.: 1.30-3 ir 6-8 val. p. p.

Kalba vokiečių ir rusų kalbomis

MES TURIME VISKĄ,

KAS VERTINGA IR GERA

BOEHNKE'S

MEAT MARKET

730 QUEEN ST. W. - - - TORONTO, ONT.

Telefonas EM. 4-8080

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvė dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E.

Tel. RI. 5804

576 QUEEN ST. W.

Tel. M. 3-1618

VARTOTOS

auto mašinos

priemomomis kainomis ir sąlygomis

dideliam pasirinkimui. Kiekvienos

mašinos mechanikos stovis yra garantuojamas. Taip pat duodamas 3-jų

dienų laikotarpis vartotos mašinos išbandymui. Taip pat įvairių rūšių naujos auto mašinos.

Prieš pirkdamas kitur, užsikirk

paskambink

Vyt. Peseckui

1638 BLOOR ST. W. Tel. OL. 2371

CHURCH MOTORS

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W.

(prie Dufferin)

priima ligonius ir gimdyves

nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak.

Ketvirtadieniais ir šeštadieniais

nuo 2-5 val. Kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

YARNEY CLINIC

314 BATHURST ST.

Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696

Namų OL. 4778

RENTGENAS, PHYSIOTERAPIJA,

LABORATORINIAI TYRIMAI

Priima ligonius ir gimdyves:

kasdien 11-12 val., 2-4 val. ir 7-9 v.

šeštadieniais nuo 11-3 val.

Dr. Jonas Yčas

Gydytojas ir chirurgas

1390 DUNDAS ST. W.

(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)

Priima ligonius ir gimdyves

šiokiadieniais nuo 2 iki 4 val.

p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak.

šeštadieniais nuo 2 iki

TORONTO, Ont.

Pamaldos šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje
Bažnyčios remonto darbams netrukdam, šv. Jono Kr. liet. parapijos sekantioji sekmadienio, lapkričio 15 d., pamaldos dar vyks šv. Jono Kr. bažnyčioje įprasta tvarka: 9, 10, 11 ir 12 val. Kaip praėjusio sekmadienio bažnyčioje buvo skelbta, šv. Pranciškaus bažnyčioje lietuviams pamaldų nebus.

Prisikėlimo parapijos žinios
Lapkričio 3 d. klebonijos patalpose įvyko parapijos komiteto ir PBRMB valdybos susirinkimas. Buvo aptarta Naujiems Metams sutikti parengimo programa: pramatytas susikaupimas 8 val. vak. šv. Nikolaus bažnyčioje (Queen ir Belwoods Ave. kampe), po to pobūvis tos pačios bažnyčios salėje su linksmu ir įvairia programa, valgiai bei gėrimais, šokiais grojant puikiu orkestru.

Tame pačiame posėdyje buvo smulkiau aptarti koncerto reikalai, kuriuos PBRMB gruodžio 13 d. "Victoria" teatro salėje.

Kad pakėlus BSFondą, komitetas įnešė pageidavimą surengti didžiulę loteriją. Numatomas išleisti naujas 1954 m. automobilis. Be to, nutarta parengti taupomąsias kaseles ir jas išplatinti Toronto visuomenėje bei biznietuose.

Lapkričio 5 d. parapijos klebonas T. Bernardinas su komiteto pirm. J. Simonavičiumi ir PBRMB pirm. E. Monkuvienė lankėsi pas "Famous Players" kompanijos vyriausią direktorių Mr. Fitzgibens. Ta proga jam iškėlė lietuvišką koplytėlę, kurią padarė p. Supranas, ir parapijos vardu padėkojo už didelį prielankumą lietuviams, leidžiant pamaldoms naudotis jo teatru salėmis. Mr. Fitzgibens labai apsidžiaugė gražia dovana ir pareiškė didį nusistebėjimą lietuvių dėl taip skaitlingo dalyvavimo pamaldose. Jis taip pat pareiškė, kad jo kompanijoje net penki teatrai laikinai naudojami katalikiškoms pamaldoms. Tarpčia proga jis sutiko leisti naudotis teatru patalponis ir sekmadienio vakarais, ruošiant parengimus ir rodant filmus.

Moterystės sakramenta priėmė: Heribertas Petschar ir Aldona Rautkytė; Valentinas Petschar ir Rosa Wiedenhofer.

Pamaldos lietuviams evangelikams Toronto, šv. Andriaus liuterionių bažnyčioje, Carlton ir Jarvis gt. kampas, lapkričio 15 d., 2 val. pp. Po pamaldų parapijiečių susirinkimas.

Kun. dr. M. Kavolis.
Pamaldos lietuviams evangelikams
Mirusiųjų minėjimo sekmadienį, lapkričio 15 d., 2 val. pp. šv. Jono Pirmojo liuterionių parapija Toronto, 274 Concord Ave., kampas Bloor ir Ossington, turės specialias pamaldas su šv. Vakariene. Visi lietuviai evangelikai kviečiami vieningai dalyvauti šioje šventėje ir krikščioniškoje meilėje atiduoti paskutinę pagarbą savo mirusiems.

Kun. Leonas Kostzenas.
Dainietės ruošiasi
grazią priimti svečius, atsilankiusius į "Dainos" vakarą Lietuvių Namuose šį seštadienį, lapkričio 14 d., 7.30 val. vak.

Linksmi šokiai, laimės traukimas loterijoje ir bazaras, kuriame dovanota daug gražių daiktų. Ponioms ir panelėms prisiūta daug gražių žiuršų.

Bazaras vyks penktadienio vakarą Liet. Namų priestate, o seštadienį — visą popietę ir vakarą. Į bazarą įėjimas laisvas.

Visas pelnas skiriamas Kalėdų dovanoms seneliams ir gausioms šeimoms Vokietijoje.

KLMB rengia šiais metais paskutinę arbatėlę-šokių Lietuvių Namuose lapkričio 21 d., 7.30 val. vak. Įėjimas su kulkim vaišėmis 50 ct. Veiks ir skanus bufetas.

Vakaro komisija.
Evangelikų jaunimo žinija
Šio mėnesio 15 d., 5 val. pp., Liet. Namuose, Toronto Evangelikų Jaunimo Ratelis ruošia pobūvį. Maloniai kviečiame visą jaunimą atsilankyti. Ratelis.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Reguluojamas oras!

Ketvirtadienį — seštadienį, lapkričio 13, 14, 15 d.d.

1. LOVELY TO LOOK AT — spalvota — Kathryn Grayson
Red Skelton

2. LOST CONTINENT — Hillary Brooke, Cesar Romero

Pirmadienį — trečiadienį, lapkričio 16, 17, 18 d.d.

1. THE THING — Kenneth Tobie, Margaret Sheridan

2. EL PASO — spalvota — John Payne, Gail Russell

IN KSMI IR IDOMUS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ

rie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Organizacijų pirmininkams
KLB Toronto Apylinkės Valdyba lapkričio 15 d. 3 val. pp., Lietuvių Namuose, 1129 Dundas St. W., šaukia visų Toronto veikiančių organizacijų ir organizuotų vienetų pirmininkų ar įgaliotų atstovų susirinkimą su sekančia dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas,
3. Pranešimas apie Apylinkės Valdybos veiklą,
4. Pranešimas dėl Kersteno rezoliucijos,
5. Spaudos vajaus reikalai,
6. Toronto Apylinkės naujos valdybos rinkimams rinkiminės komisijos sudarymas,
7. Sumanymai,
8. Susirinkimo uždarymas.

Prašoma atkreipti dėmesį į reikalų svarbumą, todėl dalyvavimas būtinas. Kadangi bus keliama spaudos vajaus klausimai, tad kviečiami ir susirinkimą ir lietuviškų laikraščių (išskyrus komunistinių) galutiniai Toronto bei spaudos platintojai.

KLB Toronto Apyl. V-ba.

M. Liet. Bičiulių D-jos susirinkimas

Sio mėn. 15 d., 3 val. pp., Liet. Namuose šaukiamas MLB D-jos Toronto skyriaus narių metinis susirinkimas, kuriame, tarp kitko, bus renkami nauji organai ir aptariama ML Tarybos Prezidiumo pirmininko ir VLKIO nario E. Simonaičio sutikimo klausimas.

Kviečiame ir susirinkimą atvykti ir prijauciančius bei šiaip besidominčius M. Lietuvos reikalais. Narių dalyvavimas būtinas. Skyriaus V-ba.

Pasikeitė "T2" knygyno vedėjas
Buves "T2" knygyno vedėjas K. Ašoklis išvyko testuoti medicinos studijų ir Vokietiją. Knygna vesti perėmė Vytautas Abramaitis.

Ta pačia proga pastebėtina, kad taip pat į Vokietiją studijuoti iš Toronto išvyko A. Salkauskis.

Skėmos "Pabudimas" Toronto
Lapkričio 29 d., 6 val. vak., Clarendon Ave., Montrealeio L. Dramos Teatras stato Antano Skėmos "Pabudimas". Veikalas yra laimėjęs Kultūros Fondo pirmąją premiją. Režisuoja pats autorius A. Skėma.

Lenkai nepriklausomybės šventę,
išpuolanciją lapkričio 11 d., Toronto atšventė labai iškilmingai pereiną sekmadienį. Po pamaldų p. Stanislovo bažnyčioje organizuota eiseną nužygiavo prie Nežinomo Kareivio kapo, kur padėjo vainiką. 3 val. pp. Massey Hall įvyko iškilmingas aktas, kurio metu kalbėjo dabartinis egziliškas vyriausybės atstovas Vasingtone J. Lipskis, karui prasidėjus buvus ambasadorium Berlyne. Seštadienį Royal York Hotel jis turėjo konferenciją su spaudos atstovais.

Minėjimas buvo siejamas su protestu prieš katalikų bažnyčios persekiojimą Lenkijoje, tad atsilankė jame net abu Kanados kardinolai, nors buvo skelbiama tik, kad dalyvaus vien torentiškis. Dalyvaus taip pat senatorius Connolly iš Otavos.

Kalbėse visur buvo reiškiamas protestas prieš laisvės varžymus ir Katalikų Bažnyčios persekiojimus Lenkijoje bei šaukiamas visų tautų iš už geležinės uždangos atstovams glaudžiau susijungti bendrai kovai su bolševizmu ir rusiškąjį imperiaлизм. Bet šitai gaidai disonansu nuskambėjo minėjimą atidariusio priminimas, kad lenkai niekad neatsižadėjęs nei Livo, nei Vilniaus. Kviečiant ir draugystę kelti tokius klausimus tik jau netaktiška. Juo labiau, kad svečių tarpe matėsi ir Lietuvos konsulas p. min. Gylis, taip pat Pabaltiečių Federacijos atstovas dr. Ansysas.

Iš Brazilijos Sao Paulo atvyko į Kanadą ir Toronto apsigyveno pp. Svėgždų šeima.

Toronto universitetan šiems metams įsiregistravo 10.473 studentai, t.y. 27 mažiau kaip pereinamaisiais metais. Tikimasi, kad dar įsiregistruos kiek.

Toronto universitetan šiems metams įsiregistravo 10.473 studentai, t.y. 27 mažiau kaip pereinamaisiais metais. Tikimasi, kad dar įsiregistruos kiek.

Kino "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Reguluojamas oras!

Ketvirtadienį — seštadienį, lapkričio 13, 14, 15 d.d.

1. LOVELY TO LOOK AT — spalvota — Kathryn Grayson

Red Skelton

2. LOST CONTINENT — Hillary Brooke, Cesar Romero

Pirmadienį — trečiadienį, lapkričio 16, 17, 18 d.d.

1. THE THING — Kenneth Tobie, Margaret Sheridan

2. EL PASO — spalvota — John Payne, Gail Russell

IN KSMI IR IDOMUS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ

rie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

SEŠTADIENI, LAPKRIČIO 21 d.

kviečiame visus hamiltoniečius, torontiečius ir kitų apylinkių lietuvių į nuotaiingą

Priešadventini, Balio, Hamiltone

ROYAL CONNAUGHT viešbučio Crystal salėje (kampas King ir John).
Baliuje dalyvauja gen. P. Plechavičius ir tars sveikinimo žodį.

Trumpoje programoje, kuri prasidės 9 val. v., pasirodys S. Lukoševičius — bletoas ir L. Šturmoitytė — solo. Šokioms gros puikus Zanini orkestras iš Toronto 8 asmenų sastotė! Stoliukus prašome užsakyti telefonu ar laišku pas p. V. Kazlouską, 2 Fife St., Hamilton, Ont. Telef. 9-3796, nuo 10 iki 12 val. ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Bus turtinga Kanados Katalikų Moterų Draugijos loterija, kurios pelnas skiriamas ligoniams Vokietijoje Kalėdų proga sušelpiti! Dolis viso baliaus pelno skiriama Orvydų šeimoms paramai.

Maloniai prašome visus lietuvius skaitlingai atvykti į šį puikų balių ir savo dalyvavimu paremti mūsų didžiulius degončius reikalus.

VEIKS ĮVARIŲ UŽKANDŽIŲ IR GERIMŲ BUFETAS! PRADŽIA 7.15 v.v.

Įėjimas \$1.25.

TFA Kanadoje Hamiltono sk.

Dėmesio!

LIETUVOS VAIZDAI

Brolių Motužų Spalvotame Filme

Gražūs Lietuvos vaizdai, kurie niekuomet nepasens ir amžinai pasiliks gyvi mūsų širdyse.

BUS RODOMI GRUODŽIO 5-6 d. TORONTO LETUVIŲ NAMUOSE, 235 Ossington Ave.

SEANSŲ PRADŽIA: šeštadienį 3 val. ir 6 val. p.p.; sekmadienį 3 val. po pietų.

Gerb. Toronto visuomenė, dėl apžėtų vietų skaičiaus, yra prašoma bilietais pasirūpinti iš anksto. Bilietai gaunami TLN raštineje 6-9 val. vakaro.

Įėjimas \$1, iš anksto perkant 75 centai.

Br. Motužai rengėjai.

BROLI — SESE!

Prisimink artėjančias Šv. Kalėdas.

Iš širdies — širdžiai, likusiai užjūryje — neviltyje.

Atsilankę į š.m. lapkričio 14 d. Lietuvių Namuose 7.30 val. vak. rengiamą DAINOS Šalpos D-jos

ŠOKIŲ VAKARĄ — BAZARĄ

būsi jų šventės džiaugsmo dalininku. Vakaro metu įvyks platintų loterijos bilietų — vertingų fantų traukimas. Gros orkestras.

Rengėjos.

Nepamiršo Lietuvos

Prieš porą savaitių General

Hospital mirė vyriškų rūbų

krautuves "Phil Lane Men's

Wear" savininkas — 582 Bloor

W. Idomu, kad Toronto dienraš-

čiuose paminint jo mirtį buvo

priminta, jog jis atvykęs dar va-

ikas su tėvais iš Lietuvos. Jo tė-

vas B. Leiberowitz, taip pat bro-

lis Morris (nepakeista pavarde)

ir sesuo Mrs. Bella Miller gyven-

na taip pat Toronto, čia atsi-

kraustė iš Hamiltono prieš 20

metų. Spaudą apie savo kilmę

beabejojo vienas iš jų informavo.

E. ir P. Leonai.

P. VI. Germanovičiumi už parūpinimą

dokumentų iš Brazilijos ir Kanadą at-

vykti apsigyvenimui ir atvykus į Toron-

to už suteiktą visokeriopą paramą bei

kitus nuolatinius nuosirdžius rūpesčius

nuosirdus lietuviškas aciu.

E. ir J. Svėgždai.

P. P. Smigelskams už rūpestingumą ir

suteiktą duosnią ir nuosirdžią paramą

mums atvykus iš Brazilijos į Toronto,

nuosirdus lietuviškas aciu.

E. ir J. Svėgždai.

ANGLIŲ IR MALKŲ

užsakymus priima

V. ir S. AUSROTAL

Skambinti telefonu LY. 0305.

Keturi sandėliai Toronto.

Dominion Coal & Wood

VIENYBĖJE GALYBĖ

Taupyk Lietuviškame Kre-

dito Kooperatyve

"P A R A M A"

Indėliai apdrausti. Augšto

palūkanos. Būstinė Lietuvių

Namuose, 235 Ossington

Ave., Toronto, Telefonas

KE. 3027.

REIKALINGA MOTERIS prie 2½ metų

vaiko. Nuo po pusės trijų po pietų iki

pusės šešio po pietų. Tel. KE. 6957. Pra-

šyti Zofijos.

REIKALINGA VALGYKLAI VIREJA. Ger-

s atlyginimas. Kreiptis tel. KE. 4239.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė. Be

baldų. II-me augšte. Vienas kambarys

pirmame augšte su baldais. Galima nau-

dintis virtuvę. 264 Lisgar St.

Išnuomojamas butas iš 2 kambarių ir

virtuvės I-me augšte. Be baldų. High

Park rajonas. Tel. MI. 5659.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me

augšte. Galima su arba be baldų. LA.

3926, 121 Beatrice St.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė III-me

augšte. Su baldais arba be baldų. Prie

gero susisiekimo. 37 Alhambra Ave. Te-

lef. LO. 3647.

Išnuomojamas frontinis kambarys II-me

augšte. Tel. LO. 5238, po 5-val. vak.

Išnuomojamas kambarys vienam žmogui.

37 Givins St. Tel. LO. 6613.

Išnuomojamas didelis frontinis kambar-

ys, saulės kambarys ir virtuvė, kambariai

naujai dekoruoti. Tel. OL. 8010.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė, II

augšte. Galima su baldais arba be jų.

70 Dunn Ave. Tel. LL. 1501, po 6 v.v.

Vandentiekio, kanalizacijos bei gazo

darbus atliekame skubiai ir prieinama

kaina. Skambinkite telefonu LY. 8264.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė. Su

baldais, II-me augšte. Kreiptis po 5 val.

vak. 9 Longmeck Ave. Tel. LO. 4334.

PARDUODAMAS TABAKO ŪKIS su ge-

rais trobesiais, gera žeme ir didele soti-

nimo teisė. Tinka dviems šeimoms. Pardu-

odama dėl ligos. Platesnį informaciją

kreiptis: R.R. 2, Port Barwell, Ont. J. Onaitis.

Kad nesigailėtumėte nupirkę blogą radijo

aparatus — užsikitę patikrinti. Parduo-

davo vokiškus, Hollicrafters, Philips ir kt.

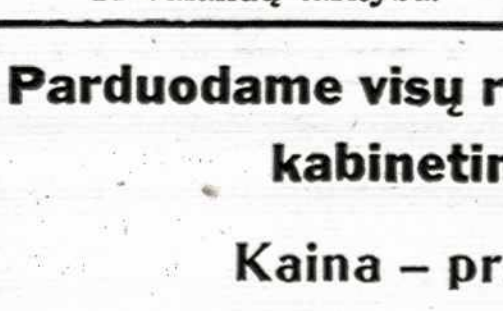
Radiomech. RICKUS

EM. 8-2014, 921 Dundas St. W.

BALTIC CARTAGE & MOVERS

pergabena baldus, specialistas
pervežti šaldytuvus. Transportas
visų rūšių. Didelis sunkvežimis.
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.
Informaciją kreiptis OL. 1403
24 valandų tarnyba.

Siuvama mašina — puikusia dovana švenčių proga!

Veritas Sewing Machine Company

880 QUEEN ST. W., TORONTO

Tel. OL. 4717, Buto MU. 2043

Prašyti J. Tumosos

Kalbame lietuvių ir vokiečių kalbomis.

MONTREAL, Que.

Lietuvos kariuomenės šventės
minėjimas yra ruošiamas KLB
Montr. Apyl. V-bos lapkričio 22
d., sekmadienį, sekančia progra-

ma:
1. 11 val. pamaldos AV parap.
bažnyčioje už žuvusius dėl Lie-

tuvos laisvės karius, šaulius ir
partizanus.

2. 3.30 val. p.p., D'Arcy McGee
salėje, 220 Pine Ave., minėjimo
aktas, kuriame svarbiausiu dien-

os kalbėtoju bus buv. Saulių
S-gos vadas pulk. Pr. Saladžius.

Meninėje dalyje dalyvauja: dra-

mos aktorai A. Skėma ir L. Ba-
rauskas, skautų vyčių būrelis

tautinių šokių grupė ved. J. Ki-
birkščio, vyrų orkestras, ved. muz.

A. Piešinos ir orkestras "Litu-
onica" ved. Z. Lapino.

Gautas iš minėjimo pelnas ski-

riamas Lietuvos laisvės kovų in-
validams šelpiti.

Visi maloniai kvie